CİLT : 6

MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ TUTANAK DERGİSİ

94 ncü Birleşim

21 Ocak 1982 Perşembe

İÇİNDEKİLER

Sayfa

I. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ 88

II. — KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ 89,121

1. — Bazı Vergi Kanunlarında ve Tahsilatın Hızlandırılması Hakkındaki Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Bütçe - Plan Komisyonu Raporları. (1/270) (S. Sayısı : 292'ye 6 ncı, 7 nci, 8 nci, 9 ncu, 10 ncu ve 11 nci Ek)

A) 6802 Sayılı Gider Vergileri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı. (1/270) (S. Sayısı : 292'ye 6 ncı Ek), 89:91

B) 1319 Sayılı Emlâk Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakında Kanun Tasarısı. (1/270) (S. Sayısı : 292'ye 8 nci Ek), 91:100

C) 492 Sayılı Harçlar Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı. (1/270) (S. Sayısı : 292'ye 7 nci Ek), 100:110

D) 2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı. (1/270) (S. Sayısı : 292'ye 9 ncu Ek), 111:117

Sayfa

E) 488 Sayılı Damga Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı. (1/270) (S. Sayısı : 292'ye 10 ncu Ek), 117:118

F) 7338 Sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı. (1/270) (S. Sayısı : 292'ye 11 nci Ek), 118:121

2. — 2247 Sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakında Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu. (1/253) (S. Sayısı : 327) 121:125

3. — 6136 Sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının Danışma Meclisince Kabul Olunan Metni ve Millî Güvenlik Konseyi Adalet Komisyonu Raporu. (D. Meclisi : 1/71; M. G. Konseyi : 1/302) (D. Meclisi : S. Sayısı : 50; M. G. Konseyi S. Sayısı : 328) 125:126

4. — 2238 Sayılı Organ ve Doku Alınması, Saklanması, Aşılanması ve Nakli Hak-

Sayfa

İle Son Fıkrasının Değiştirilmesi ve Bu Maddeye Yeni Bir Fıkra Eklenmesine İlişkin Kanun Tasarısının Danışma Meclisince Kabul kında Kanunun 14 ncü Maddesinin Matlabı Olunan Metni ve Millî Güvenlik Konseyi İhtisas Komisyonu Raporu. (D. Meclisi : 1/8; M. G. Konseyi : 1/296) (D. Meclisi S. Sayısı : 42; M. G. Konseyi S. Sayısı : 326) 126: 130

I. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

14 Ocak 1982 Perşembe

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği Hükümeti Arasında İmzalanmış Olan Karadeniz'de Türkiye Cumhuriyeti ile Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği Karasuları Arasındaki Deniz Hududunun İşaretlenmesine (Demarkasyonuna) İlişkin Belgelerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı. (D. Meclisi : 1/16; M. G. Konseyi : 1/294) (D. Meclisi S. Sayısı : 40; M. G. Konseyi S. Sayısı : 317),

5659 Sayılı Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğü Kuruluş Kanununun 3 ncü Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı. (D. Meclisi : 1/106; M. G. Konseyi 1/290) (D. Meclisi S. Sayısı : 38; M. G. Konseyi S. Sayısı : 320),

Deniz Ticaret Filosunun Geliştirilmesi ve Gemi İnşa Tesislerinin Teşviki Hakkında Kanun Tasarısı. (1/170) (S. Sayısı : 318) ,

827 Sayılı Rıhtım Resmî Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı. (1/170) (S. Sayısı : 318'e 1 nci Ek),

6136 Sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanun ile Türk Ceza Kanununun 264 ncü Maddesinde Yer Alan Ateşli Silahlar, Patlayıcı Maddeler, Bıçaklar ve Benzeri Aletlerin Teslimi Hakkında 2305 Sayılı Kanuna İki Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi. (D. Meclisi : 2/7; M. G. Konseyi : 2/83) (D. Meclisi S. Sayısı : 46; M. G. Konseyi S. Sayısı : 322),

1462 Sayılı Harp Okulları Kanununun Değişik 4 ncü Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı. (D. Meclisi : 1/72); M. G. Konseyi : 1/289) (D. Meclisi S. Sayısı : 36; M. G. Konseyi S. Sayısı : 323) ve.

Urfa İli Viranşehir İlçesinin Ceylanpınar Bucağında Ceylanpınar Adıyla, İzmir İli Menemen İlçesi Aliağa Bucağında Aliağa Adıyla Yeniden İki İlçe Kurulması Hakkında Kanun Tasarısı. (D. Meclisi : 1/70; M. G. Konseyi : 1/295) (D. Meclisi S. Sayısı : 41; M. G. Konseyi S. Sayısı : 324);

Kabul edildi.

Gelecek toplantının yapılacağı gün ve saatin sonradan tespit edileceği belirtilerek birleşime saat 15.25'te son verildi.

Necdet ÜRUĞ
Orgeneral
Millî Güvenlik Konseyi
Genel Sekreteri

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 14.05

BAŞKAN : Orgeneral Kenan EVREN (Devlet Başkanı, Genelkurmay ve Millî Güvenlik Konseyi Başkanı)

ÜYELER : Orgeneral Nurettin ERSİN (K. K. K. ve Millî Güvenlik Konseyi Üyesi)

Orgeneral Tahsin ŞAHİNKAYA (Hv. K. K. ve Millî Güvenlik Konseyi Üyesi)

Oramiral Nejat TÜMER (Dz. K. K. ve Millî Güvenlik Konseyi Üyesi)

Orgeneral Sedat CELASUN (J. Gn. K. ve Millî Güvenlik Konseyi Üyesi)

BAŞKAN — Millî Güvenlik Konseyinin 94 ncü Birleşimini açıyorum.

II. — KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1. — Bazı Vergi Kanunlarında ve Tahsilatın Hızlandırılması Hakkındaki Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Bütçe - Plan Komisyonu raporları. (1/270) (S. Sayısı : 292'ye 6 ncı, 7 nci, 8 nci, 9 ncu, 10 ncu, 11 nci Ek) (1)

A) 6802 Sayılı Gider Vergileri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı. (1/270) (S .Sayısı : 292'ye 6 ncı Ek) (2)

BAŞKAN — Gündemimize göre, kanun tasarı ve tekliflerinin görüşülmesine başlıyoruz.

Gündemin birinci sırasında Bazı Vergi Kanunlarında ve Tahsilatın Hızlandırılması Hakkındaki Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkındaki Kanun Tasarısı yer almaktadır.

Bu tasarı hakkında Bütçe - Plan Komisyonu raporları, 292'ye 6 ncı, 7 nci, 8 nci, 9 ncu, 10 ncu ve 11 nci Ek Sıra sayıyla basılıp, dağıtılmıştır.

Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı ve Sayın Bakanlar yerlerini aldılar.

Bu kanun tasarısının Bütçe Plan Komisyonunca hazırlanmış bulunan raporlarını sırasıyla görüşeceğiz.

Evvela, 292'ye 6 ncı Ek Sıra Sayılı, 6802 Sayılı Gider Vergileri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkındaki Kanun Tasarısının görüşülmesine başlıyoruz.

Tasarının tümü üzerinde görüşme açıyorum ve bir kısa izahatı olacaksa, Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı Sayın Küçükahmet'e söz veriyorum.

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, bundan evvel, Bina İnşaat Vergisinde yapılan iki değişikliğe; Gider Vergileri Kanununda yapılan bir değişikliğe ve de bugün kabul buyuracağınız diğer kanunlara paralel olarak, 6802 Sayılı Gider Vergileri Kanununda gayet küçük bir iki değişikliğin yapılması gerekti. O maksatla bu tasarı huzurunuza gelmiştir.

Arz ederim.

BAŞKAN — Bu tasarının tümü üzerinde başka söz almak isteyen var mı?.. Yok.

Tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1 nci maddeyi okutuyorum :

6802 Sayılı Gider Vergileri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun 35 nci maddesinin (e) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

e) Türkiye sınırları içinde herhangi bir yerde aktarma yapılmadan doğrudan doğruya yabancı ülkelere yapılacak yük taşımaları.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Küçükahmet.

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, sadece «eşya» kelimesi «yük» olarak değiştirilmiştir; eşyanın kapsamı çok dar olduğundan, tatbikatta güçlük yaratmaktadır.

BAŞKAN — 1 nci madde üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

---

(1) 292 ve 292'ye 1 nci Ek S. Sayılı basmayazılar 27 Ekim 1981 tarihli 78 nci Birleşim Tutanağına;

(2) 292'ye 6 ncı Ek S. Sayılı Basmayazı Tutanağa eklidir.

2 nci maddeyi okutuyorum :

MADDE 2. — Aynı Kanunun 38 nci maddesinin birinci fıkrasının ilk cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki hüküm eklenmiştir.

«Ancak, bu nispet ve hadleri sıfıra kadar indirmeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.»

BAŞKAN — Buyurun Sayın Küçükahmet.

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, 38 nci madde, Nakliyat Vergisi ile ilgili. Bunun, % 6'dan % 10, % 15'e kadar değişen nispetleri var; ancak bugün tatbikatta da çeşitli nedenlerle bazılarının vergileri sıfıra indirilmiş. Örneğin, hububat taşırken, bunun vergi oranı sıfır; bu defa, gemi, yalnız hububat taşıyor; halbuki, çimento taşıtma ihtiyacımız var; çimento bunun içine girmediği için, çimentoyu taşımıyor.

Taşımacılığa büyük bir önem verilmektedir ve bu sektör oldukça da gelişmiştir; bunu daha da geliştirmek ve özellikle deniz taşımacılığını imrendirmek için, Bakanlar Kuruluna böyle bir yetki verilmesi zorunlu olmuştur.

Arz ederim.

BAŞKAN — 2 nci madde üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3 ncü maddeyi okutuyorum :

MADDE 3. — Aynı Kanuna bağlı II sayılı tabloya 2447 sayılı Kanunla eklenen 10 ncu pozisyonun başlığı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«10. Gümrük Giriş Tarife Cetvelinin 44.13,44. 15, 44.18, 44.23, 48.09 ve 68.09 pozisyonlarında kayıtlı :»

BAŞKAN — Zannediyorum burada da değişiklik oldu.

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, bundan evvel burada 44.14 numarası vardı ve bu, parkenin gümrük giriş tarifesindeki pozisyon numarası idi. Halbuki parkenin gerçek pozisyon numarası, 44.13 ve 44.23 olduğundan, 44.14 buradan çıkartılmış, bu ikisi ilave edilmiştir.

Değişiklik budan ibarettir.

BAŞKAN — 3 ncü madde üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4 ncü maddeyi okutuyorum :

MADDE 4. — Aynı Kanuna bağlı II sayılı tabloya 2447 sayılı Kanunla eklenen 12 nci pozisyonun başlığı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«12, Gümrük Giriş Tarife Cetvelinin, 73.36, 84.12,84.15, 84.17, 84.19, 84.40, 85.06 ve 85.12 pozisyonlarında kayıtlı :»

BAŞKAN — Bu da aynı şekilde, değil mi?..

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Evet, Sayın Başkanım.

Her çeşit ve tipte çamaşır ve bulaşık yıkama makineleri ile hazır eşya için ütüler ve presler. Bunların gümrük tarife pozisyon numarası 84.40'dır; buraya bu ilave edilmiştir; başka değişiklik yoktur efendim.

BAŞKAN — 4 ncü madde üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

5 nci maddeyi okutuyorum :

MADDE 5. — 29 . 7 . 1970 gün ve 1318 sayılı Finansman Kanununun 67 nci maddesi ile Gider Vergileri Kanununa «Üçüncü Kısım» olarak eklenen Bina İnşaat Vergisine, 4 . 6 . 1981 gün ve 2471 sayılı Kanunun 3 ncü maddesi ile eklenen «geçici madde» aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Geçici Madde — İnşaat ruhsatı almak üzere imar mevzuatına göre ödenmesi gereken harçlardan veya ücretlerden birini 2351 sayılı Bina İnşaat Vergisinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun yürürlüğe girdiği 11 . 12 . 1980 tarihine kadar ödemiş ve mimarî veya avan (ön) projelerini 2471 sayılı Bina İnşaat Vergisinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun yürürlüğe girdiği 6.6.1981 tarihine kadar yetkili mercilere ibraz etmiş olan mükelleflere 1318 sayılı Finansman Kanununun 2351 sayılı Kanunla değiştirilmeden önceki hükümleri uygulanır.»

BAŞKAN — Bu madde hakkındaki izahatı dinleyelim.

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, Bina İnşaat Vergisi Kanununda, bundan evvel 2471 sayılı Kanunla yaptığımız değişiklikte, geçmişe şamil olarak bazı haklar tanıdık ve bunun için de, «11.12.1980 tarihine kadar müracaatta bulunanlar bu haktan yararlanır» dedik. Sonra, tatbikatta gördük ki, süreyi kısa tutmuşuz.

İkincisi de ; bu haktan yararlanacak mükelleflerin sayısı çok fazla. Binaenaleyh, bu süreyi, bu defa,

2471 sayılı Kanunun yürürlük tarihi olan 6.6.1981 tarihine kadar uzatmak zorunlu oldu, bazı mükelleflerin haklı şikâyetlerini önleyebilmek için.

Arz ederim.

BAŞKAN — 5 nci madde üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

6 ncı maddeyi okutuyorum :

Yürürlük :

MADDE 6. — Bu Kanunun;

a) 1 ve 2 nci maddeleri yayımını takip eden ay başında,

b) 3 ve 4 ncü maddeleri 1.5.1981 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

c) 5 nci maddesi 11.12.1980 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

Yürürlüğe girer.

BAŞKAN — 6 ncı madde üzerinde söz almak isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

7 nci maddeyi okutuyorum :

Yürütme :

MADDE 7. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — 7 nci madde üzerinde söz almak isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

B) 1319 Sayılı Emlâk Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı. (1/270) (S. Sayısı : 292'ye 8 nci Ek). (1)

ORGENERAL NECDET ÜRUĞ (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri) — Sayın Başkanım, izin verirseniz, gündem sırasında değişiklik yapılmasını arz etmek istiyorum.

BAŞKAN — Buyurun.

ORGENERAL NECDET ÜRUĞ (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri) — Sayın Bakan bir toplantıya iştirak edeceklermiş. Uygun bulursanız, gündemin 1 nci maddesi içinde yer alan 3 ncü bölümün (292'ye 8 nci Ek) öne alınmasını teklif edecektim.

BAŞKAN — Genel Sekreterimizin, gündemin sıralanması hakkında bir değişiklik teklifi var; «292'ye 7 nci Ek'ten önce 292'ye 8 nci Ek'i evvela görüşelim» diyorlar; Sayın Bakanın işleri varmış.

Bu teklifi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Sıra Sayısı 292'ye 8 nci Ek ikinci sırada görüşülecektir. 292'ye 8 nci Ek S. Sayılı, 1319 sayılı Emlâk Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkındaki Kanun Tasarısının görüşmelerine başlıyoruz.

Bu tasarının tümü üzerinde Komisyonun bir izahatı olacak mı?...

Buyurun.

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, tasarı, genel hatlarıyla, Emlak Vergisinde bugüne kadar uygulamada görülen mahzurları ortadan kaldırmakta; vergilendirmede oldukça önemli bir kolaylık ve basitlik sağlamakta; bina ve arazi vergi değerlerinin gerçeğe yakın olarak beyanını sağlamakta ve vergi oranlarını da vatandaş lehine, mükellef lehine azaltmaktadır.

Ancak, vergi oranlarını vatandaş lehine azaltırken, hem ödeme kolaylığı, hem miktar azlığı nedeniyle vergi beyanlarını da - biraz zorlayıcı olarak - gerçeğe yaklaştırmakla, Hazinenin vergi kaybına uğramayacağı düşünülmektedir

Arz ederim

BAŞKAN — Tümü üzerinde söz almak isteyen var mı?... Yok.

Tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

1 nci maddeyi okutuyorum :

1319 Sayılı Emlak Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununun 4 ncü maddesine aşağıdaki (t) fıkrası eklenmiştir.

«t) Tersane binaları (müstakil büro ve müstakil lojman binaları hariç.)»

BAŞKAN — Komisyonun bir açıklaması olacak mı?...

Buyurun.

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Tersaneler, özellikle denizciliğin teşviki bakımından, istisnaların arasına ilave edilmiştir.

Arz ederim.

---

(1) 292 ve 292'ye 1 nci Ek S. Sayılı Basmayazılar 27 Ekim 1981 tarihli 78 nci Birleşim Tutanağına; 292'ye 8 nci Ek S. Sayılı Basmayazı Tutanağa eklidir.

BAŞKAN — 1 nci madde üzerinde söz almak isteyen var mı?... Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi okutuyorum :

MADDE 2 . —Aynı Kanunun 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Köy Binaları İçin İstisna :

Madde 6. — Köylerde mesken olarak kullanılan binaların vergi değerlerinin 500 000 lirası bu vergiden müstesnadır.

Ancak, bu istisna muayyen zamanlarda dinlenme amacıyla kullanılan ve daimî ikametgâh vasfı bulunmayan meskenler için uygulanmaz.»

BAŞKAN — Eskiden bu miktar 300 bin lira idi, değil mi?...

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — 300 bin liradan 500 bin liraya çıkartılmıştır.

BAŞKAN — 2 nci madde üzerinde söz almak isteyen var mı?... Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3 ncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3. — Aynı Kanunun 8 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Nispet :

Madde 8. — Bina Vergisinin nispeti binde 3'tür. Meskenlerde bu nispet binde 2 olarak uygulanır.

Şu kadar ki, yeniden inşa edilen bina veya binaların vergisi, arsasının (veya arsa payının) vergisinden az olamaz.»

BAŞKAN — Bugüne kadar bunlar % 06 ve % 04 idi, değil mi?..

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Evet efendim.

BAŞKAN — Zaten bundan sonra hep azaltma geliyor, onun için Hükümetten bir şey sormak istiyorum:

Bu indirimler bütçe gelirlerinde tahminî ne kadar azalmaya sebep olacak ve Hükümet bunu ne ile kapatacak? Gerçi yasama organı bunlarla uğraşmaz; Maliye Bakanlığının ve Hükümetin düşünmesi lazım bu gelir azlığını; ama, biz de bunu düşünmek zorundayız.

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Sayın Başkanım, burada nispet azalmış olmasına rağmen, vergiye tabi olacak kısım yükseleceği için bir kayıp olmayacaktır. Burada getirdiğimiz esaslarla asgarî, Bayındırlık Bakanlığının metrekare fiyatları ile beyanda bulunulacaktır.

BAŞKAN — İşte o, bir tüzükle tespit edilecek.

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Evet. Hali hazırda Ankara'da apartman katlarının beyan edilen ortalama bedelleri 500 bin lira. Bunların asgarî 1 milyon veya 1 200 000 lira olması muhtemel.

BAŞKAN — 500 bin lira bile değil.

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Evet, daha az; % 70'i bu şekilde efendim.

Tabiî, böyle olunca, 1 200 000 veya 1 500 000 liraya çıkacak ve böylece, vergi nispeti düşmüş olmasına rağmen, hâsılatımızın daha da artacağını zannediyoruz; azalma olacağını düşünmüyoruz.

BAŞKAN — O halde, «Bu bina sahiplerinin gösterdikleri vergi değerleri çok düşüktü. Bu değerler, şimdi yeni çıkacak tüzükle hazırlanacak standartlar üzerinden ahşap olduğu, kâğir olduğu, bölgesi vesairesi dikkate alınarak metrekaresine göre yeniden hesaplanacak ve artık ondan aşağı bildiremeyecekler; öyle olunca da, bu miktarlar çoğalacak. Eski nispetler kalırsa yük çok fazla olacak; o bakımdan azaltılıyor» diyorsunuz?

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Evet, o bakımdan azaltıyoruz ve takdir işini de ortadan kaldırdığımız için daha rahat bir uygulama olacak, herkes rahatlıkla bildirecek, bir endişe de kalmayacak.

BAŞKAN — 3 ncü madde üzerinde söz almak isteyen var mı efendim?... Yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4 ncü maddeyi okutuyorum :

MADDE 4. — Aynı Kanunun 10 ncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Beyan esası :

Madde 10. — Bina Vergisi, mükelleflerin yazılı beyanı üzerine tarh ve tahakkuk ettirilir.

Şu kadar ki, mükelleflerin beyan edecekleri değerler Maliye ve Bayındırlık Bakanlıklarınca müştereken tespit ve ilan edilecek bina metrekare normal inşaat maliyet bedelleriyle bu kanunun 20 nci maddesine göre bulunacak arsa veya arsa payı değeri esas alınarak, 31 nci madde uyarınca hazırlanmış bulunan Tüzük hükümlerinden yararlanılmak suretiyle hesaplanacak maliyet bedelinden düşük olamaz. Düşük beyanda bulunulması halinde, mükellefin beyanı vergi dairesince maliyet bedeline yükseltilerek tahakkuka esas alınır ve mükellefe bildirilir. Vergi daire-

since hesaplanan miktar ile mükellefin beyanı arasındaki farka kusur cezası uygulanır.

Geçici ve daimi muafiyetten faydalanacak olanların da beyanname vermeleri mecburîdir

Bir vergi dairesi faaliyet bölgesi içindeki bir mükellefe ait binalar aynı beyannamede birleştirilerek beyan olunur.»

BAŞKAN — Düşük göstermişse, yükseltecek. Olur ya, fazla göstermişse, acaba o nispete indirebilecek mi?

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Hayır efendim.

BAŞKAN — Oldu mu?.. Belki biz fazla gösterdik, makamımızın icabı, bir şey olmasın diye... Herkes, mesela 800 bin veyahut da 600 bin gösterirken, biz 2 milyon gösterdik. Yarın, öbür gün bu, metrekare değeri itibariyle, 1,5 milyon olursa ne yapacağız? Bunu bir misal olsun diye söylüyorum. Düzeltme hakkını verelim namuslu vatandaşa.

Evet, Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı?..

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, vergi kanunlarında daima namuslu vatandaş cereme çekmiştir ve bu devam edecektir. Kişi, makamı gereği fazla göstermişse, bile, makamının gereğini yerine getirecek, öyle devam edecektir; tatbikatta aksini yapmak mümkün değildir.

BAŞKAN — Hayır; buraya, «fazla gösterenler de aşağıya indirebilir» diye bir hüküm koymak gerekirdi, tabiî.

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — İzniniz olursa koymayalım Başkanım.

BAŞKAN — Hayır, koymayalım başka; yoktur zaten, öyle biri, çıkmaz ya... Farzı muhal çıkarsa, hatta ona bir de takdirname vermek lazım.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Gösterenler sonradan aşağıya indirebilir mi?

BAŞKAN — İndiremeyecek işte.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Bir de gösterdin mi bitti, değil mi? Artık o değer üzerinden gider.

BAŞKAN — Yani üç senede bir, dört senede bir verilecek beyannameler....

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Tabiî, genel emlak değerlerinde bir azalma olacaksa, söz konusu değil; yani, böyle bir varsayım kabul edersek mümkün tabiî; bunu önleyici bir hüküm yok.

BAŞKAN — 4 ncü madde üzerinde başka söz almak isteyen var mı?...

ORGENERAL TAHSİN ŞAHİNKAYA — Efendim, müsaade eder misiniz?

BAŞKAN — Buyurun.

ORGENERAL TAHSİN ŞAHİNKAYA — Pek önemli olmamakla beraber, mal sahipleri itibariyle belki tereddüdü ortadan kaldırır diye soruyorum: Maliye ve Bayındırlık Bakanlıklarınca müştereken yapılacak bu takdir ile acaba eski fiyat üzerine mi değer konacak, yoksa halihazır rayiç değer üzerine mi konacak? Çünkü, bu değerler de yükseldiğine göre, 1981 senesinde metrekaresi 5 bin lira ise, 1984 senesinde 10 bin lira olacak belki. Bu, hangi esaslar üzerine yapılacak acaba?

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Sayın Başkanım, Bayındırlık Bakanlığının metrekare fiyatları...

BAŞKAN — Her sene ilan eder.

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Evet, her sene bunlar ilan edilecek; mükellef, genel beyana davet edildiği zaman, Bayındırlık Bakanlığının ilân edilen metrekare fiyatlarını esas almak suretiyle beyanda bulunacak. Arsa için de, komisyonların tüzük hükümlerine göre tespit edecekleri değer, bina değeriyle birleştirilecek, buna göre beyanda bulunulmuş olacak. Yalnız, eski binalar için Sayın Başkanım, hesaplanan amortisman bu değerden düşülerek beyan edilecek.

BAŞKAN — Tamam!.. Yoksa, bu sene yapılanla 20 sene evvel yapılanı aynı tutarsak, o olmaz tabiî.

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Evet, o kadar amortisman her sene tüzükte belirtilecek..

BAŞKAN — Ona göre onun metrekaresi biraz daha düşük değerde olacak.

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Evet, aşağı inecek ve diğeri 10 bin ise, bu 5 bin lira olacak.

BAŞKAN — 4 ncü madde üzerinde söz almak isteyen?... Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

5 nci maddeyi okutuyorum :

MADDE 5. — Aynı Kanunun 16 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Arazi Vergisinde istisna :

Madde 16. — Mükelleflerin Türkiye'deki arazisinin, arsalar hariç olmak üzere vergi değeri 500 000 liraya kadar olanlarının 250 000 lirası arazi vergisinden müstesnadır.

Bu hükmün tatbikatında mükellef ile eş ve velayet altındaki çocuklara ait arazi değerleri toplu olarak nazara alınır.

Bu maddede yazılı istisna, hisseli arazide mükelleflerin hisse miktarları ayrı ayrı nazara alınmak suretiyle uygulanır.»

BAŞKAN — 5 nci madde üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.. Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

6 ncı maddeyi okutuyorum:

MADDE 6. — Aynı Kanunun 18 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 18. — Arazi Vergisinin nispeti binde 3'tür.

Arsalar için vergi nispeti binde 5'tir.»

BAŞKAN — Bu eskiden binde 6 idi galiba?..

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Hayır Sayın Başkanım, arazi için halen de binde 3'tür.

BAŞKAN — Hayır öteki, arsalar için galiba binde 10 idi.

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Arsalar, nüfus kesafetine göre, binde 5'ten başlayıp, 10'a kadar yükselen bir trent takip ediyordu; asgarisini genelleştirdik.

BAŞKAN — O halde, nüfus kesafetine göre falan değil, hepsi binde 5 olacak.

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Değil efendim.

BAŞKAN — 6 ncı madde üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

7 nci maddeyi okutuyorum :

MADDE 7. — Aynı Kanunun 20 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Beyan esası :

Madde 20. — Arazi Vergisi, mükelleflerin yazılı beyanı üzerine tarh ve tahakkuk ettirilir.

Şu kadar ki, mükelleflerin arsalarla ilgili olarak beyan edecekleri değerler, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun asgari ölçüde birim değer tespitine ilişkin hükümlerine göre takdir komisyonlarınca mahalle muhtarlıkları itibariyle takdir olunan birim değerlere göre hesaplanan miktardan düşük olamaz. Düşük beyanda bulunulması halinde, mükellefin beyanı vergi dairesince birim değere göre hesaplanan miktara yükseltilerek tahakkuka esas alınır ve mükellefe bildirilir. Vergi dairesince hesaplanan miktar ile mükellefin beyanı arasındaki farka kusur cezası uygulanır.

Geçici ve daimi muafiyetten faydalanacak olanların da beyanname vermeleri mecburidir.

Ancak Devlete ait arazi için beyanname verilmez.

Bir vergi dairesi faaliyet bölgesi içindeki bir mükellefe ait arazi bir beyannamede, arsalar ise ayrı bir beyannamede birleştirilerek beyan olunur.»

BAŞKAN — «Devlete ait arazi için beyanname verilmez» deniliyor; Vakıflar verecek, değil mi?

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Verecek.

BAŞKAN — Yani, başka hiçbir istisna yok?

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Vakıflar da muaf, vergi vermeyecek; fakat beyanname verecek.

BAŞKAN — Beyanname verecek, vergi vermeyecek..

7 nci madde üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.. Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

8 nci maddeyi okutuyorum :

MADDE 8. — Aynı Kanunun 32 nci maddesinin sonuna aşağıdaki iki fıkra eklenmiştir.

Beyannamelerini ek süreden sonra, ancak idarece tarh işlemine başlamadan önce, vermiş olanlar adına, bu beyannamelerinde gösterilen değer üzerinden gerekli tarhiyat yapılır ve beyan edilen bu miktar ile yapılan değerleme sonunda takdir edilen vergi değeri arasında fark bulunduğu takdirde; hesaplanan fazla vergi terkin ve mükellefe reddolunur veya noksan vergi ikmal edilir.

Beyannamesini ek süreye rağmen vermeyen mükellefler adına ağır kusur cezası kesilir.»

BAŞKAN — 8 nci madde üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

9 ncu maddeyi okutuyorum:

MADDE 9 — Aynı Kanunun 35 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir

«Kaçakçılık Cezasının Uygulanmayacağı :

Madde 35 — Bu Kanunun tatbikatında Vergi Usul Kanununun kaçakçılık cezaları ile ilgili hükümleri uygulanmaz»

BAŞKAN — 9 ncu madde üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Geçici Madde 1'i okutuyorum:

GEÇİCİ MADDE 1. — Emlak Vergisi Kanununun 27 nci maddesinde yazılı ek süreden sonra ve bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar verilen beyannameler üzerine geç beyanda bulunmaktan dolayı değerleme işlemi yapılmaz.

Ayrıca, bu kanunun yürürlük tarihine kadar herhangi bir şekilde emlak vergisi beyannamesi vermemiş olanlara 1.6.1982 tarihine kadar ek beyanname verme süresi tanınmıştır. Bu tarihe kadar beyanname verenler hakkında geç beyanda bulunmaktan dolayı değerleme işlemine başvurulmaz.

BAŞKAN — Geçici Madde 1'in sebebini izah eder misiniz efendim?

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Halen, beyannamesini vaktinde vermeyenler, huzurunuza gelen tasarıyla kabul edilen ek sürede de vermezlerse, kendilerine ağır kusur cezası kesilecektir. Bu ilk tatbikatı olduğu için, Hükümetimiz, 1 Mart tarihine kadar beyannamelerini verirlerse, bu cezanın kesilmeyeceği hükmünü getirmiştir. Tasarı bugün kabul edilirse, demek ki, şubatın başında çıkacaktır; 1 aylık süreyi çok kısa gördüğümüz için, bu süreyi hazirana kadar uzattık.

Arz ederim.

BAŞKAN — Hükümetimizin bir diyeceği var mı?.

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Hayır efendim; iştirak ediyoruz.

BAŞKAN — Geçici Madde 1 üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Hükümetimizin, «Geçici Madde 2» olarak eklenmesini istediği bir önergesi var.

Önergeyi okutuyorum:

Millî Güvenlik Konseyi Başkanlığına

Görüşülmekte bulunan Emlâk Vergisi Kanununda Değişiklik yapılması Hakkında Kanun Tasarısına ilişkite sunulan geçici maddenin eklenmesini tasviplerine arz ederim.

İlhan ÖZTRAK
Devlet Bakanı

Geçici Madde 2. — 6830 sayılı İstimlak Kanununda değişiklik yapılıncaya kadar, bu Kanuna göre yapılacak kamulaştırmalarda ödenecek kamulaştırma karşılıkları, kamulaştırma tarihinden önce malik tarafından bildirilen ve emlak vergisine esas olan son vergi beyan değerini geçemez. Ancak son vergi beyan tarihinden kamulaştırma tarihine kadar bir yıldan fazla bir süre geçmişse, geçen süre içinde Ticaret Bakanlığınca yayımlanan toptan eşya fiyatları indeksindeki artışlar nispetinde vergi değerinde artırma yapılır. Şu kadar ki, bu şekilde yapılacak artırma, vergi değerinin bir katını ve gayrimenkulün rayiç bedelini aşamaz. Vergi beyan değerine yıllık toptan eşya fiyatlarındaki artış sebebiyle ilave edilen miktarla birlikte elde edilecek meblağ, gayrimenkulün alım satım (rayiç) bedelinden yüksek ise kamulaştırma karşılığı rayiç bedelden fazla olamaz.

Herhangi bir sebeple emlak vergisi beyannamesi vermemiş mükelleflerin gayrimenkullerinin emlâk vergisine esas değerleri 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununun 29 ve 31 nci maddeleri hükümlerine göre saptanır ve bu gayrimenkuller için ödenecek kamulaştırma bedelleri hakkında da birinci fıkra hükmü uygulanır.

BAŞKAN — Bu önergenin esbabı mucibesini evvela Sayın Bakandan rica edelim; buyurun.

DEVLET BAKANI İLHAN ÖZTRAK — Sayın Başkanım, vaktiyle 1961 Anayasasında yapılan bir değişiklikle, vergi değeri esas getirilmiştir. Yani, kamulaştırmalarda, kamulaştırma bedeli, hiçbir zaman kamulaştırma karşılığı ve vergi değerini geçemez idi. Ancak, bilahara bu, Anayasa Mahkemesi tarafından, Cumhuriyet ilkesine aykırı görüldüğünden dolayı iptal edildi; bu iptalden sonra, ortada bir boşluk kaldı.

Memleketimiz büyük yatırımlar yapmak üzere; Karakaya Barajı inşaatı var, arkada Atatürk Barajı inşaatı var, karayolları ve diğer konular da var; ama, en önemlisi, barajlar dolayısıyla yapılan istimlaklerde çok büyük bir arazi parçası kamulaştırılıyor. Keban'da bunun çok acı tecrübesini yaşadık ve Devlet, hiçbir değeri olmayan araziye milyarlar ödemek zorunda kaldı. Bunun için, bunu bir yerde dondurmamız lazım.

Şimdi, bunun muhakkak ki, esas yeri, «Kamulaştırma Kanunu»dur, 6830 sayılı Kanundur; ama o kanunda değişiklik yapılana kadar, Türkiye'nin yapacağı büyük yatırımlar var.

Vergi kanunuyla, mükellef lehine bir hayli değişiklik getiriliyor, yükümlülükleri azaltılıyor ve artık

gerçeği beyan etmesi için, vatandaş üzerinde terbiye sistemi işleniyor: Hem yükü azaltıyor, hem de ona, «Bildir» diye artık, boyuna af çıkarıyor, nispet düşürüyor, alıştırmaya çalışıyoruz.

Artık, kâfi derecede zaman geçti; en son yapılan bu kolaylaştırma tedbiri içinde de, ötekini beklemeden, bu tedbiri almamız gerekiyor. Nitekim, Konsey, kabul buyurduğu Toplu Konut Kanunuyla bunu getirdi ve kanunun içine girdi; bundan sonra, turizmde öncelikli yöreler dolayısıyla tasarıya girdi, huzurunuza gelecek; Toprak Reformu Kanunu dolayısıyla tasarıya girdi, huzurunuza gelecek. Böylece, vatandaşa diyoruz ki: «Senin vergini düşürdük; ama sen de vatandaşsın; vatandaşla devlet arasındaki bağ, vergi ödemekten doğar, bundan dolayı da, senin Devlete karşı hakların vardır; ben vergi ödüyorum, onun için bunu istiyorum demek hakkına sahip olacaksın» Onun için, bu ahengi kurmaya çalışırken, «Kamulaştırma Kanunu»nu beklemeden, önümüzdeki büyük yatırımlar dolayısıyla Devletin süratle vatandaşlara en iyi hizmetleri götürmesi imkânını sağlaması için böyle bir teklifi zorunlu gördük, huzurunuza getirdik.

Burada iki şık var efendim;

Vergi değerini geçemez; ama fiyatlarda bir artış doğmuş ise, fiyatlardaki artış da vatandaşa aksetsin, haksızlık görmesin. Onun için bu, «yüzde yüz'ü geçmemek üzere» hükmü getirildi. Zaten vatandaş üç veya dört senede bir yeni beyanda bulunacak ve hiçbir zaman da fiyat artışlarının yüzde yüzü geçmesine imkân olmayacak.

1 nci fıkrada beyanname veren vatandaş bakımından hüküm getiriyoruz. 2 nci fıkrada, beyanname vermeyenler var. Beyanname vermeyen, vereden daha imtiyazlı duruma geliyor maalesef. O, haber aldıktan sonra veriyor, cezasını da çok cüzî olarak ödüyor.

Böylece, öteki hiç değilse bildirmiş az da olsa bildirmiş; bu hiç bildirmemiş olan imtiyazlı duruma girmesin dedik. O takdirde bunlara - Maliye Bakanlığının bir tüzüğü var, o tüzükte tespit edilen esaslara göre ki 29 ve 31 nci maddelere göre düzenlenmiş bir tüzüktür, o tüzükteki esaslara göre - vergiyi Maliye takdir etsin; o da artık tavanı geçemesin dedik. Böylece, veren de, vermeyen de tam eşit olarak muamele göreceklerdir. Bu amaçla bu önerge hazırlanarak sunulmuş bulunuyor.

Yalnız, bir nokta var: Bu tabiî, geçici bir düzenleme oluyor; ama, öyle bir geçici düzenleme ki, bütün kamulaştırmaları kapsıyor ve bir nevi Anayasa değişikliği niteliğinde de oluyor; ama, 6830'da ve diğer kanunlarda değişiklik yapıldığı zaman, tabiî ki, bu hüküm zamanla ortadan kalkacak, bunun yerini ötekiler alacak. Onun için, Millî Güvenlik Konseyinin Komisyonuyla yaptığımız görüşmelerde, Komisyon, «6830 çıkıncaya kadar diye bir hüküm ekleyelim» teklifinde bulundu. Huzurunuzda, biraz evvel benim size verdiğim ilavede o yoktur; gerekçede vardır, gerekçeye yazdık efendim.

O ilaveyi «kanun metnine koymak gerekir mi, gerekmez mi?» diye bir tereddütüm var; onu da belirtmek istedim. Koymasak da zaten ötekiler çıkınca yürürlükten kalkacak; ama, «Kanun çıkıncaya kadar» şeklindeki hüküm, alışmadığımız bir usul; fakat Maliye Bakanım biraz evvel «Bazı kanunlara koyduk.» dedi. Ben hatırlayamamıştım onları... Sırf bu noktayı düşünmek gerekir; koyalım mı birkaç sözcüğü, koymayalım mı?

Takdir sizlerindir efendim.

BAŞKAN — Efendim, zannediyorum faydası var. Bu suretle, 6830 sayılı Kanun çıktığında, filan filan filan şeyler kaldırılmış, diye unutulursa; bu, o zaman kendiliğinden ortadan kalkar. Çünkü, «6830'da değişiklik yapılıncaya kadar» dediğine göre; yapıldığı zaman, bu geçici maddenin artık hükmü kalmıyor, onun için geçici oluyor.

Komisyon sözcüsü ne der efendim?

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, önümüze gelen metinde, «6830 sayılı Kanunda gerekli değişiklik yapılıncaya kadar» demediğimiz takdirde, bu devamlı bir maddedir, yani tepesine «geçici» demeye gerek yok. Hükümet teklifinde, bunun üstüne «Geçici Madde 2» denmiştir.

«Neden geçici?» denirse; şu kanun çıkıncaya kadar geçici bir süre...

Biraz evvel okuduğumuz maddede de, «1.6.1982'ye kadar müracaat edenler»; «1.1.1981'e kadar müracat edenler» diye, geçiciliğin geçiciliğini belirleyen bir ifade vardır. Bu hükmü de koymazsak, maddenin geçiciliğini belirleyecek başka hiçbir hüküm olmuyor. O zaman, geçici madde olması söz konusu değil. Bu madde, 6830'u değiştirip, oraya konsaydı, zaten tepesine «geçici madde» de denilmeyecekti; ama bu hükümler de olduğu zaman, gerek kalmayacaktır.

DEVLET BAKANI İLHAN ÖZTRAK — Efendim, ben bizatihi Komisyonla görüştükten sonra önergemi o şekilde kaleme aldım; yalnız, bir kere arz edeyim dedim.

BAŞKAN — Buyurun.

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, tabiî, bizim bunda en büyük endişemiz şudur: Biz, huzurlarınıza, bazı vergi kanunlarında ve tahsilatın hızlandırılması hakkındaki kanunda değişiklik yapılmasına dair tasarılar getiriyoruz. Bunun dışındaki tasarı ve tekliflerin 23 Ekim'den itibaren, Yüksek Heyetinizin kabul ettiği Danışma Meclisi Kanunu gereğince, oradan geçmesi zorunludur. Bu, bu kanunlardan değildir, yani, mutlaka oraya gitmesi gereken kanundur.

Özelliği ve aceleliğine katılıyoruz. Biraz evvel Sayın Bakanımın da söyledikleri gibi, vaktiyle Anayasa Mahkemesi, İstimlak Kanununu, hem de Anayasanın «Cumhuriyet» ilkesine aykırı görerek, 1 nci maddesine aykırı görerek reddetmiştir. Tabiî çok yüce bir Mahkemenin kararı yerindedir. Benim hiç hukukçuluk tarafım yok... İstimlak Kanunu ile, Anayasanın «Cumhuriyet» ilkesini şöyle bir düşündüm bu gece sabaha kadar; bir türlü de bir alaka bulamadım, Cumhuriyet'le İstimlak Kanunu arasında.

Fakat, o kaldırılmış olmakla, Güney Anadolu'da ve Doğu Anadolu'da, bağışlayın tabirimi, büyük rezaletler olmuştur. İstimlaklerin artmış paraları da, arazi sahibi olan fakir köylünün eline kesinlikle geçmemiştir.

BAŞKAN — Avukatlara gitmiştir.

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Aracılar, avukatlar ve bu işte bir sürü kişi de zengin olmuştur.

Mutlaka çıkması gereken bir kanundur; onun için katılıyoruz biz de. Ancak, bunu da hatırlatmak vazifemdir.

Arz ederim.

DEVLET BAKANI İLHAN ÖZTRAK — Sayın Başkanım, biraz evvel arz etmiştim, Komisyon Başkanının söyledikleri tamamen gerçektir. Yalnız, burada, bu kanuna girmesini haklı gösterecek husus şudur: Emlak Vergisinde, nispetleri düşürüyoruz; tam onu bitirirken, bunun gereği de budur, sen de bunu yapmış olmalısın diyoruz. Yeniden beyanname de verecekler. Böylece efendim, zannediyorum, geçen zaman içinde, bu kanunun diğer yolla çıkmasında kaybedilecek zaman dolayısıyla Devletin uğrayacağı zarar çok yüksek olduğundan dolayı, gerekçemize kâfi bir dayanak veriyor. Vergi nispetlerini düşürüyoruz, yeni beyannameye davet ediyoruz; o arada da, «Buna da bak, ona göre beyan et vatandaş» diye ona da hatırlatıyoruz efendim.

BAŞKAN — Ufak da olsa bir ilişkisi var. Mesela, ikinci fıkrada, «Herhangi bir sebeple Emlak Vergisi beyannamesi vermemiş mükelleflerin...» falan diyoruz. O bakımdan, ufak da olsa, bir ilişkisi var.

Buyurun.

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, bir kısa maruzatım daha olacak.

Bu metni, lütfettiler Sayın Komutanım, dün akşam verdiler; etraflı baktım; fakat benim gözümden de kaçmış olabilir veya doğrudur. «Metinde, şu kadar ki, bu şekilde yapılacak artırma, vergi değerinin bir katını ve gayri menkulün rayiç bedelini aşamaz» deniyor.

Burada, bunlardan, vergi değeriyle, bir katından hangisi az ise, o olacak manasına bu. Bu tabir bunu tam kapsıyor mu? Bunda tereddüdüm var.

Acaba şöyle dense, nasıl olurdu; biraz yukarıdan okuyorum: «...geçen süre içinde Ticaret Bakanlığınca yayımlanan toptan eşya fiyatları endeksindeki artışlar nispetinde ve vergi değerinin bir katına kadar vergi değerinde artırma yapılabilir. Şu kadar ki, bu şekilde yapılacak artırma, gayri menkulün rayiç bedelini aşamaz.»

Acaba, Türkçe bakımından, anlayış bakımından daha mı iyi olur, bilemiyorum; bir ısrarım da yok. Ancak bir tereddüdüm var; onu arz etmek istedim.

BAŞKAN — Gayet tabiî.

Okuduğunuz şekilde takip edemediler, onu ağır ağır yeniden okursanız iyi olur.

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Emredersiniz, düşündüğüm metni okuyorum:

«Geçen süre içinde Ticaret Bakanlığınca yayımlanan toptan eşya fiyatları endeksindeki artışlar nispetinde ve vergi değerinin bir katına kadar artırma yapılır, şu kadar ki, bu şekilde yapılacak artırma, gayri menkulün rayiç bedelini aşamaz.»

DEVLET BAKANI İLHAN ÖZTRAK — Daha iyi olur efendim.

BAŞKAN — O, «Bir katına kadar» deyimi aşağıdaydı, siz onu yukarıya aldınız.

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Evet Başkanım yukarıya aldık.

BAŞKAN — O da olur, bu da olur, ikisindede bir yanlış anlama yok benim görüşüme göre.

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Bu daha açıkça geldi bana efendim.

BAŞKAN — «Geçen süre içinde Ticaret Bakanlığınca yayımlanan toptan eşya fiyatları endeksindeki artışlar nispetinde ve vergi değerinde artırma yapılır.»

Evvela, «artırma yapılır» diyor.

DEVLET BAKANI İLHAN ÖZTRAK — «Artırma yapılır» demeyelim de, «artırma yapılabilir» diyelim efendim; daha doğru olacak.

BAŞKAN — «Yapılabilir», illa «yapılır» değil yani; «...yapılabilir. Şu kadar ki, bu şekilde yapılacak artırma, vergi değerinin bir katını ve gayri menkulün rayiç bedelini aşamaz.»

DEVLET BAKANI İLHAN ÖZTRAK — Onları çıkarıyoruz efendim.

BAŞKAN — Hayır, öyle de olur, öteki türlü de olabilir.

DEVLET BAKANI İLHAN ÖZTRAK — Ama o zaman bir defa daha tersine dönmüş oluyor efendim.

BAŞKAN — Hayır, o yukarıdakine yapmıyoruz, sizinkini doğrudan doğruya alıyoruz. İkisinin arasında ben bir fark bulamadım.

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe-Plan Komisyonu Başkanı) — «Vergi değerinin bir katını ve gayri menkulün rayiç bedelini aşamaz.» İki sınırlama bir arada geldiği için tereddüt yaratabilir diye arz ettim.

BAŞKAN — Oluyor da, o doğru.

DEVLET BAKANI İLHAN ÖZTRAK — Sayın Başkanım, Komisyonun söylediği daha iyi olur; bana Komisyonun söylediği daha iyi gibi geldi.

BAŞKAN — Daha iyi, Evet. Esasında bunda da o mana çıkıyor; ama o daha anlaşılır.

DEVLET BAKANI İLHAN ÖZTRAK — Onu yapalım. Yalnız, «yapılabilir» şekline çevirirsek... Komisyonun metni kulağa daha güzel geliyor.

BAŞKAN — Bu şekilde düzeltilen metni tekrar okutuyorum :

«Geçici Madde 2. — 6830 sayılı İstimlak Kanununda değişiklik yapılıncaya kadar, bu Kanuna göre yapılacak kamulaştırmalarda ödenecek kamulaştırma karşılıkları, kamulaştırma tarihinden önce malik tarafından bildirilen ve emlak vergisine esas olan son vergi beyan değerini geçemez. Ancak son vergi beyan tarihinden kamulaştırma tarihine kadar bir yıldan fazla bir süre geçmişse, geçen süre içinde Ticaret Bakanlığınca yayımlanan toptan eşya fiyatları indeksindeki artışlar nisbetipde ve vergi değerinin bir katına kadar artırma yapılabilir. Şu kadar ki, bu şekilde yapılacak artırma, gayrimenkulün rayiç bedelini aşamaz. Vergi beyan değerinin yıllık toptan eşya fiyatlarındaki artış sebebiyle ilave edilen miktarla birlikte elde edilecek meblağ, gayrimenkulün alım-satım (rayiç) bedelinden yüksek ise kamulaştırma karşılığı rayiç bedelden fazla olamaz.

Herhangi bir sebeple emlak vergisi beyannamesi vermemiş mükelleflerin gayrimenkullerinin, emlak vergisine esas değerleri 1319 sayılı Emlâk Vergisi Kanununun 29 ve 31 nci maddeleri hükümlerine göre saptanır ve bu gayrimenkuller için ödenecek kamulaştırma bedelleri hakkında da birinci fıkra hükmü uygulanır.»

BAŞKAN — Evet.

DEVLET BAKANI İLHAN ÖZTRAK — Sayın Başkanım, burada bir yerde - arkadaşlarım şimdi hatırlattılar - «alım satım» ın yanında parantez açmışız (rayiç) demişiz; iki defa geçiyor; birinde dememişiz. İkisinde de aynı şeyi, müsaade ederseniz, «alım satım (rayiç)» diyelim; çünkü zaman zaman, bu, ihtilaf konusu oluyor. Ona göre bir düzeltme yapalım.

1 nci fıkranın 10 ncu satırı efendim.

BAŞKAN — Anladım da, bir üstünde, «... Gayrimenkul, alım satım, (rayiç) dedikten sonra, «rayiç» in ne olduğu orada tarif edildi; altında bir daha, «alım satım» demeye gerek yok. «... Gayrimenkulün, alım satım kerre içinde (rayiç) bedelinden yüksek ise, kamulaştırma karşılığı, rayiç bedelden fazla olamaz.» Yani alım satım bedelinden fazla olamaz.

DEVLET BAKANI İLHAN ÖZTRAK — Efendim, müsaade buyurursanız, yukarıda, «alım satım, (rayiç)» diyelim, aşağıda tek söyleyelim.

BAŞKAN — Evet o, alım satım olur.

DEVLET BAKANI İLHAN ÖZTRAK — Efendim, şöyle oldu : Yukarıda; «gayrimenkul alım satım (rayiç) bedelini aşamaz», diyoruz; altta da, «rayiç» i siliyoruz efendim, iki defa tekrarlamamak için.

BAŞKAN — «... rayiç bedelinden yüksek ise, kamulaştırma karşılığı, alım satım bedelinden fazla olamaz.»

DEVLET BAKANI İLHAN ÖZTRAK — Efendim, kalsın müsaade ederseniz, ikisi de parantez içinde kalsın, daha iyi olacak, açıklık gelmiş olur. Birinde çıkardık, ötekinde çıkarmadık; yarın mahkemelerde, «burada çıktı, burada çıkmadı» tartışması olmasın, müsaade ederseniz...

BAŞKAN — Bakarsınız, Anayasa Mahkemesi bozuverir sonra...

DEVLET BAKANI İLHAN ÖZTRAK — Şimdi efendim, müsaade ederseniz, ikisinde de kalıyor. Yukarıya «alım satım» diyoruz, «rayiç» i parantez içine alıyoruz; aşağısı aynen kalıyor; böylece tam açıklık kazanmış oluyor.

BAŞKAN — «Şu kadar ki» den başlayarak tekrar okuyunuz.

«... Şu kadar ki, bu şekilde yapılacak artırma, gayrimenkulün alım satım (rayiç) bedelini aşamaz. Vergi beyan değerine yıllık toptan eşya fiyatlarındaki artış sebebiyle ilave edilen miktarla birlikte elde edilecek meblağ, gayrimenkulün alım satım (rayiç) bedelinden yüksek ise kamulaştırma karşılığı rayiç bedelden fazla olamaz.»

BAŞKAN — Hayır! Yine oraya, alım satım (rayiç) bedelden fazla olamaz» dendi.

DEVLET BAKANI İLHAN ÖZTRAK — Oraya da koyalım efendim müsaade ederseniz. Tekrar olmasın diye koymamışız; ama koyalımda, mahkemelerde herhangi bir yorum çıkmasın.

BAŞKAN — Üç tane oluyor şimdi; «... ancak son vergi beyan tarihinden itibaren...» Değil mi, oradan başlıyoruz?

DEVLET BAKANI İLHAN ÖZTRAK — Evet efendim.

BAŞKAN — «... kamulaştırma tarihine kadar bir yıldan fazla bir süre geçmişse, geçen süre içinde Ticaret Bakanlığınca yayımlanan toptan eşya fiyatları indeksindeki artışlar nispetinde ve vergi değerinin bir katına kadar artırma yapılabilir. Şu kadar ki, bu şekilde yapılacak artırma, gayrimenkulün alım satım (rayiç) bedelini aşamaz. Vergi beyan değerine yıllık toptan eşya fiyatlarındaki artış sebebiyle ilave edilen miktarla birlikte elde edilecek meblağ gayrimenkulün alım satım (rayiç) bedelinden yüksek ise kamulaştırma karşılığı alım satım (rayiç) bedelden fazla olamaz.»

Üç defa bunu tekrar etmiş olduk. Buyurun.

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe-Plan Komisyonu Başkanı) — Bağışlayın; ilk emrinize göre yapalım bunu. Belki daha açık seçik oldu; ama bu defa da Türkçe olmaktan çıktı. Bir cümlenin içinde beş defa «alım satım» kelimeleri geçiyor. Yukarıda, rayiç bedelinin anlaşılması bakımından, bir «alım satım (rayiç)» demekte yarar var, diğer ikisinde hiç gerek yok. Ya «alım satım» ya «rayiç» diye tek kelime söylemek kâfi.

BAŞKAN — «Alım satım» şeklinde söylemek lazım. Çünkü, esas alım satım. «rayiç» uygun düşmüyor; «alım satım» ların kalması lazım.

DEVLET BAKANI İLHAN ÖZTRAK — Ticaretteki anlamıyla «rayiç» kullanmışlar. Bir kere, «alım satım (rayiç)» diyelim, ondan sonra hep «rayiç» diyelim madem öyle.

BAŞKAN — O zaman oldu. «rayiç» den sonra, kerre içinde (alım satım) olacak; ondan sonra da hep, «rayiç» diyeceğiz.

Şöyle olacak : «... Şu kadar ki, bu şekilde yapılacak artırma, gayrimenkulün rayiç (alım satım) bedelini aşamaz. Vergi beyan değerine yıllık toptan eşya fiyatlarındaki artış sebebiyle ilave edilen miktarla birlikte elde edilecek meblağ gayrimenkulün rayiç bedelinden yüksek ise kamulaştırma karşılığı rayiç bedelden fazla olamaz.»

Hepsi bu; yukarıda tarif ettik rayiçi, «alım satım» olduğunu belirledik; aşağıda yalnız, «rayiç» geçti.

Efendim, «Geçici Madde 2» olarak teklif edilen bu önerge üzerinde başka söz almak isteyen var mı?.. Yok.

Bu önergeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Geçici madde 2 olarak ilave edilecektir.

10 ncu maddeyi okutuyorum :

Yürürlük :

MADDE 10. — Bu Kanunun 2, 3, 4, 5, 6 ve 7 nci maddeleri, Emlak Vergisi 1980 Genel Beyan Dönemini izleyen ilk Genel Beyan Döneminin rastladığı bütçe yılının başında; diğer maddeleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Burada Komisyonun galiba bir açıklaması vardı, değilmi?..

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe-Plan Komisyonu Başkanı) — Evet efendim.

Bu, 1980 genel beyan dönemini izleyen ilk genel dönemi taa 1984'e çıkıyor. Hükümetimizin yetkili Bakanları burada; bunu, 1983'de uygulayacaklarını söylediler; bir kere de, huzurunuzda ifadelerinde yarar görürüm.

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Sayın Başkanım, 1.1.1983'den itibaren uygulamayı düşünüyoruz. Tüzüğün hazırlanması, buna ait çalışmaların tamamlanması da bu şekilde düşünülüyor. Bakanlar Kuruluna yetki verilmiştir, daha evvel beyan için. Daha 4 yıl olmasına rağmen, erken beyana davet etmeyi, bu suretle de 1.1.1983'den itibaren uygulamayı düşünüyoruz.

BAŞKAN — O halde, bu 10 ncu madde üzerinde bir değişiklik yapmaya gerek yok.

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Yok.

BAŞKAN — Binaenaleyh, o yetkiye dayanarak davet edeceksiniz.

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Genel beyana davet edeceğiz ve 1.1.1983'den itibaren uygulanacak.

BAŞKAN — 10 ncu madde üzerinde başka söz almak isteyen varmı?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

11 nci maddeyi okutuyorum :

Yürütme :

MADDE 11. — Bu Kanunu Maliye Bakanı yürütür.

BAŞKAN — 11 nci madde üzerinde söz almak isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teşekkür ederim.

C) 492 Sayılı Harçlar Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı. (1/270) (S. Sayısı : 292'ye 7 nci Ek), (1)

BAŞKAN — 492 Sayılı Harçlar Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısının görüşülmesine başlıyoruz.

Rapor, 292'ye 7'nci Ek S. Sayısıyla basılıp, dağıtılmıştır.

Bu tasarının tümü üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yok.

Tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1 nci maddeyi okutuyorum :

492 Sayılı Harçlar Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 492 sayılı Harçlar Kanununun 1 nci maddesinin 3 numaralı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«3. Vergi Yargısı Harçları»

---

(1) 292 ve 292'ye 1 nci Ek S. Sayılı Basmayazılar 27 Ekim 1981 tarihli 78 nci Birleşim Tutanağına; 292'ye 7 nci Ek S. Sayılı Basmayazı Tutanağa eklidir.

BAŞKAN — İsmi değiştiği için, değil mi?..

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, bölge idare mahkemeleri, idare mahkemeleri ve vergi mahkemeleri kuruluş ve görevleri hakkında kabul buyurduğunuz kanun yürürlüğe girdi. Buna paralel olarak, kanunda bazı değişiklikler yaptık; bu, onlardan birisidir . Vergi İtiraz Harçları idi halen Kanunun ismi; «Vergi Yargısı Harçları» oldu. Arz ederim.

BAŞKAN — 1 nci madde üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi okutuyorum :

MADDE 2. — Aynı Kanunun 5 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Bölge İdare Mahkemeleri ile Danıştay İşlemleri :

Madde 5. — Bölge İdare Mahkemeleri ile Danıştay'da açılacak davalardan (1) sayılı tarife gereğince harç alınır.

Ancak, vergi, resim, harç ve benzeri malî yükümler ile bunlara bağlı zam ve cezalarla ilgili olup Bölge İdare Mahkemeleri ve Danıştay'ın görevi içinde bulunan işlemler (3) sayılı tarifeye göre harca tabidir.»

BAŞKAN — Zannediyorum, yalnız, «Bölge idare Mahkemeleri» ibaresi ilave edildi buna; eskiden yalnız «Danıştay» vardı...

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Evet Sayın Başkanım.

7 nci maddeye kadar - 7 nci maddede dahil - arz ettiğim, kanun isminin değişmesi nedeniyle yapılan değişikliklerdir, başka hiçbir değişiklik yoktur.

BAŞKAN — 2 nci madde üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Sayın Başkanım, bir konu var burada, son anda ortaya çıktı, arz etmek istiyorum.

Hazinenin açtığı davalarda, Devletin açtığı davalarda harç yatırma mükellefiyeti vardır. Bu, genel vergi prensibi bakımından da doğru bir harekettir. Yalnız, harç yatırılmadan davanın açıldığı iş davaları ile işçilerin açtıkları bu şekildeki davalarda harç yatırma mecburiyeti istisna edilmiştir. Tapulama davala-

rında da yine, aynı şekilde, harç yatırılmaz. Bir de Devlet Su İşleri Kanununda harç muafiyeti getirilmiştir.

Başhukuk Müşavirimiz, kanun tasarısını huzurunuza göndermeden evvel ısrar etmişti; ancak, «İstisna oluyor» şeklinde karşı çıkmıştım; fakat son bir hafta bunun mahzurlarını, faydalarını açıkca ortaya koydu. Şöyle ki : Bizde, Hazine davalarında, özellikle bu davalarda harcın yatırılması hususundaki formaliteler, gecikmelere neden oluyor.

Bir de takip memurlarına, harçlar için avans olarak para veriliyor. Bu paralar, takip memurlarının zimmetinde kalıyor; dolayısıyla da suiistimallere, takip memurları hakkında teftişlere ve tahkiklere neden oluyor.

Bu yönüyle, Devletin açacağı bu şekildeki davalarda harç yatırma mecburiyetinin ortadan kaldırılması konusunda bir istisna getirilmesi bakımından beni ikna ettiği için, son anda huzurunuzda arz etmek istedim.

Uygun görüldüğü takdirde yeni bir istisna olmayacaktır; daha evvel belirttiğim gibi, mevzuatımızda üç yönüyle, Devlet Su İşleri, tapulama ve işçi davaları için bu şekilde bir istisna vardır.

BAŞKAN — O halde, bu önergeyi bir defa okutayım efendim :

Millî Güvenlik Konseyi Başkanlığına

Gerekçe :

492 sayılı Harçlar Kanununun 1 sayılı Tarifesinde Yargı Harçları, 3 sayılı Tarifesinde Vergi ve İtiraz Harçları yer almaktadır.

Harçlar Kanununun 13 ncü maddesinde «İstisna ve Muaflıklar» gösterildiği gibi, 33 ncü maddesinde de «İşçi alacaklarının takibi»nde (İş Mahkemeleri tarafından işçiler lehine hükme bağlanmış hak ve alacakların takibinde işçilerden hiç bir harç alınmadan gerekli işlem yapılır. Bu harçlar işçi haklı çıktığı takdirde takip sonunda hesap edilerek ayrıca bir hükme hacet kalmadan borçludan tahsil olunur.) hükmü yer almıştır.

Bu arada; 2613 sayılı Tapu Kadastro Tahriri Kanun'nun 38 nci maddesinde buna tabi davalar, 6200 sayılı Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü Teşkilât ve Vazifeleri Hakkında Kanunun 49 ncu maddesi ile Genel Müdürlüğün bütün muameleleri her türlü resim, vergi ve harçtan muaf tutulmuştur.

Yine; Kızılay, Çocuk Esirgeme Kurumu gibi Kamu yararına Dernekler için de muafiyet bulunmaktadır.

Hazine, tarafından açılan davalar ise; ortada açık bir hüküm bulunmadığından harca tabi olup, Hazine'ce dava açıldığında gerçek kişiler gibi harç alınmakta, netice olarak Hazine kendi işlerini harca tabi tutarak bütün Türkiye sathında lüzumsuz formalite ve bunların sonucu güçlükler ve dava açılmasında zaman kaybına sebebiyet verilmektedir.

Bu harçların sarf ve mahsup muameleleri dahi zaman ve işlem gerektirip Hazine parası bazan lüzumsuz ve sakıncalı olarak takip memurları üzerinde kalmaktadır.

Bütün bu sakıncaları ortadan kaldırmak ve işleri basitleştirmek için emsalleri de nazara alınarak Hazine'nin dava işlerinde harçtan muafiyeti için 492 sayılı Harçlar Kanununun «Harçtan müstesna işlemler» başlığı altındaki 13 ncü maddesine aşağıdaki (j) fıkrasının eklenmesi arz ve teklif olunur.

İ. Kaya ERDEM
Maliye Bakanı

MADDE 3. — Aynı Kanunun 13 ncü maddesine aşağıdaki (j) bendi eklenmiştir.

j) Bakanlıklar ve Genel Bütçeye dahil diğer dairelerin bu Kanunun 1 ve 3 sayılı Tarifelerine giren bütün işlemleri,

(Yukarıdaki işlemlerin hesaplanacak harçlarının, Bakanlıklar ve Genel Bütçeye dahil dairelerin haklılığı nispetinde karşı taraftan tahsiline ilgili merciince karar verilir.)

BAŞKAN — Bu önerge kabul edilirse, madde numaralarının değişmesi gerekecektir; o zaman bu 3, ötekiler 4, 5 diye devam edecek...

Bu önerge üzerinde Komisyonun bir diyeceği var mı?

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, yeni muttali olduk. Sanırım, biraz revizyona muhtaç bir önerge; «Madde 3» olacak ve «492» değil, «Aynı kanunun» diye okunacak; mamafih okurken «Aynı kanun» diye okudu.

Sonra (j) bendi ekliyoruz.

«Bakanlıklar ve genel bütçeli daireler» ibaresi bana garip bir ifade gibi geldi. «Genel bütçeye dahil daireler» deyince, bakanlıklar onun dışında mıdır? Bizdeki bütün bakanlıklar genel bütçeye dahildir, genel bütçeye dahil olmayanı yoktur. Binaenaleyh, «Genel bütçeye dahil dairelerin» dersek bakanlıklar da onun içine girer.

Bir de aceleye gelmesin, acaba katma bütçeli idarelerin ihtiyacı yok mu böyle bir istisnaya? Onlar adına açılan davalar da Hazinece takip edilir.

Aceleye gelip de bir hatası olmasın diye korkarım, endişe ederim; onu arz etmek istedim.

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Sayın Başkanım, bunu, Başhukuk Müşavirimiz, bu işleri takip eden arkadaşımız kaleme aldı; bakanlıklar ve onun dışındaki genel bütçeye dahil daireler anlamında Sayıştay, Yargıtay gibi daireleri kast ederek koydu buraya.

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — «Genel bütçeye dahil daireler» deyince, Türkçede, bakanlıklar dahil, genel bütçe kanununa bağlı olan bütün teşkilatlar onun içindedir; bunu ilk defa duyuyorum.

BAŞKAN — Bakanlıkları «daire» isminde küçültmemek için koymuş herhalde oraya.

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Genel bütçeye, «genel bütçeli idareler»de denir efendim, yani «daire» sözcüğü küçültüyorsa; ama hem «genel bütçe» hem «bakanlıklar» lafını ilk defa görüyorum kanunlarımızda. Bu, ters bir ifadedir efendim.

BAŞKAN — Bir de, katma bütçeli idareler var.

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Katma bütçeli idarelerden Devlet Su İşleri tamamen, kendi kanununda olduğu için muaftır. Bizim Başhukuk Müşavirliği daha çok bakanlıklar ve buraya dahil olan bütçelerle uğraştığından ve diğerlerinin de hesapları daha iyi tutulup muhafaza edildiğinden, dolayısıyla da büyük sorunları olmadığından, şümulü genişletmeme prensibiyle onları dahil etmedi.

BAŞKAN — Mesela üniversiteler...

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Evet. onlar bunun dışında tutuldu ve mümkün olduğu kadar büyük sorun olan ve genel bütçeye dahil olan daireleri esas alalım diye, diğerleri dahil edilmedi. Çünkü biz Hazinenin de istisna edilmesine baştan itibaren karşıydık. Bu görüşle daha dar anlamda getirmek istedik maddeyi.

BAŞKAN — Efendim, bunda, yatırılıp yatırılmamanın bir sakıncası yok. Yatırılan para yine dönecek, Hazineye gelecek zaten; bir cepten çıkacak, öbür cebe girecek. Mühim olan, o formaliteler; bir de «yanlarında taşıdıkları paralar suiistimale uğruyor» falan diyorsunuz.

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Evet; takip memurlarına avans çıkarılıyor, avans yatırılıyor, hesap veriyor, mahsup yapıyor, kapatıyor, «Ödedi, ödemedi, bundan dolayı geciktin» diye soruşturma açılıyor.

BAŞKAN — Sonra o paralar banka vasıtasıyla gönderiliyor; işte gönderme parası, şu, bu diye birtakım ödemeler yapılıyor.

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Ödenekler gönderiliyor, ilgili yerlere.

Yani, bu yönüyle baştan tamamen karşı çıkmış olmamıza rağmen, bir haftadır devamlı olarak, bunun çok büyük yararlar sağlayacağı konusunda bizi ikna etti ve onun için bunu geç olarak huzurunuza getirmek zorunda kaldım.

BAŞKAN — Fazla genişletmemek için, yalnız bakanlıklarla, genel bütçeye dahil daireler kapsama alındı. Burada yine «bakanlıklar» tabiri kalabilir.

ORHAN DÜLGERLER (Kanunlar Müdürü) — Anayasada geçen tabir böyle efendim; 94 ncü maddede, «bakanlıklar ve daire bütçeleri» denmektedir.

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Hayır efendim, o tabir bambaşka. «Genel bütçe» deyince, bakanlıklar anlaşılır.

Sayın Başkanım, lütfederseniz şöyle yapalım bunu : «Genel bütçeye dahil dairelerin bu kanunun 1 ve 3 sayılı tarifelerine giren bütün işlemleri, (yukarıdaki işlemlerin hesaplanacak harçlarının genel bütçeye dahil idarelerin haklılığı nispetinde karşı taraftan tahsiline ilgili mercilerce karar verilir)».

Mevcut kanunlarımıza göre ve Türkçe olarak böyle olması lazım gelir.

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Olur efendim.

BAŞKAN — Gerçi bakanlığın içinde bunu bir daire açacak, takip edecek...

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Efendim, hepsinin dava açma yetkisi, bakanlık olarak, Maliye Bakanlığındadır.

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, «daire» tabirini de kaldırıp, «Genel bütçeye dahil idarelerin» dersek, daha düzgün bir ifade olur.

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Evet, olabilir.

BAŞKAN — «Bakanlıklar» ifadesi silinmiş oluyor.

Bu son şekliyle (j) fıkrasını yeniden okutuyorum :

«j) Genel Bütçeye dahil idarelerin bu Kanunun 1 ve 3 sayılı Tarifelerine giren bütün işlemleri,

(Yukarıdaki işlemlerin hesaplanacak harçlarının, Genel Bütçeye dahil idarelerin haklılığı nispetinde karşı taraftan tahsiline ilgili merciince karar verilir.)»

BAŞKAN — Bu önerge üzerinde başka söz isteyen var mı?..

Buyurun efendim.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Bu teklifin gerekçesinin ikinci paragrafında, «Bu harçlar, işçi haklı çıktığı takdirde, tahkik sonunda hesap edilerek, ayrıca bir hükme hacet kalmadan borçludan tahsil olunur» deniliyor; buna uygun olarak da, önergede, «Yukarıdaki işlemlerin hesaplanacak harçlarının genel bütçeye dahil idarelerin haklılığı nispetinde karşı taraftan tahsil edilir» diyorsunuz.

Tersi olursa, yani işçi haksız çıkarsa ne olur? İşçi ve bu şekilde genel bütçeye dahil idare hiç harç ödemeyecek, manasına mı geliyor?

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Evet efendim.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Yani işçi de ödemeyecek, genel idare de ödemeyecek.

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — İşçi ödemiyor efendim.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Haksız çıkarsa?.. Yani, haklı çıktı; borçludan alınıyor. İşçi haksız çıkarsa ne olacak? O yok burada.

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Bu harcı zaten Devlet alıyor. İşçiyi, eğer kaybederse davasını, bir harç ödeme mükellefiyetinden muaf tutuyor. Eğer davayı kazanırsa, harcı karşı taraf ödeyeceği için, Hazine hakkını almış oluyor, yani yarı yarıya konulmuş oluyor. Kaybettiği takdirde harç ödemiyor, kazandığı zaman kendisi yatırmıyor; bunu arşı taraftan Devlet alıyor, Devlete bir gelir oluyor. Devlet için bir hizmet yapmış oluyor mahkeme olarak. Bunun karşılığını, davayı kaybedenin ödemesi lazım. İşçi eğer haklıysa, davayı kazanırsa, Devlet olarak karşı taraftan alıyor; kaybederse, o zaman da Devlet bunu sineye çekiyor ve o kadar parayı işçiden almamış oluyor.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Yani işçiyi koruyor burada.

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Evet, işçiyi koruyor.

BAŞKAN — Yani orada böyle diyor; bakanlıklar da böyle bir şey açarsa vermesin. İşçiye vermiş de, niye bakanlıklara vermemiş; bir nevi esbabı mucibe olarak onu oraya koymuş oluyor.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Evet efendim, ikisini de aynı getirmiş birinde yalnız işçi eğer Devlete vermiş ise ve kaybederse bu sefer Devlet ondan almıyor. Halbuki alması lazım gibi geliyor insana, bu son yazılana göre. Ben öyle anlamıştım; o bakımdan sordum.

BAŞKAN — Başka söz isteyen var mı?.. Yok.

Bu önergeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3 ncü madde olarak bu önerge yer alacak ve 492 sayılı Harçlar Kanununun 13 ncü maddesinin (j) fıkrası olarak, demin okuduğumuz (j) fıkrası, ilave edilecek.

4 ncü maddeyi okutuyorum :

MADDE 4. — Aynı Kanunun 52 nci maddesi kısım başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Vergi Yargısı Harçları

BİRİNCİ BÖLÜM

Mükellefiyet

«Mevzu :

Madde 52. — Vergi yargısı işlemlerinden bu Kanuna ekli (3) sayılı tarifede yazılı olanlar, vergi yargısı harçlarına tabidir.»

BAŞKAN — 4 ncü madde üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

5 nci maddeyi okutuyorum :

MADDE 5. — Aynı Kanunun 53 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Mükellef :

Madde 53. — Vergi yargısı harçları, harca mevzu olan işlemlerden dolayı Vergi Mahkemeleri, Bölge İdare Mahkemeleri ve Danıştaya başvuranlar tarafından ödenir.»

BAŞKAN — 5 nci madde üzerinde söz almak isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

6 nci maddeyi okutuyorum :

MADDE 6. — Aynı Kanunun 54 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Harç Alma Ölçüleri :

Madde 54. — Vergi yargısı harçları (3) sayılı tarifede yazılı işlemlerden değer ölçüsüne göre nispî esas üzerinden, işlemin nevi ve mahiyetine göre maktu esas üzerinden alınır.»

BAŞKAN — 6 nci madde üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

7 nci maddeyi okutuyorum :

MADDE 7. — Aynı Kanunun 55 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Harcın Ödenmesi :

Madde 55. — Vergi yargısı harçlarında «Başvurma harcı» dava dilekçesine pul yapıştırılmak suretiyle peşin olarak ödenir.

Nispî ve maktu harçlar, ihbarname esasına göre, ihbarnamenin tebliği tarihinden itibaren 1 ay içinde ilgili vergi dairesine ödenir.»

BAŞKAN — 7 nci madde üzerinde söz almak isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

8 nci maddeyi okutuyorum :

MADDE 8. — Aynı Kanunun 56 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Harcın Geri Verilmesi :

Madde 56. — Vergi Mahkemelerince verilen nihaî kararlar üzerinden alınan nispî ve maktu harçlar (Başvurma harcı hariç) Bölge İdare Mahkemelerince veya Danıştayca mükellef lehine karar verilmesi halinde mükellefçe kazanılan miktar üzerinden, kesin kararın tebliği tarihinden itibaren bir yıl içinde geri verilir veya istek üzerine vergi borcuna mahsup edilir.»

BAŞKAN — 8 nci madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

9 ncu maddeyi okutuyorum :

MADDE 9. — Aynı Kanunun 58 nci maddesinin ilk cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Tapu ve kadastro harçlarını kanuna ekli tarifede belirtilen kişiler; tarifede belirtilmeyen işlemlerde, taraflar aksini kararlaştırmamış ise, aşağıda yazılı kişiler ödemekle mükelleftir.»

BAŞKAN — 9 ncu madde üzerinde söz almak isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

10 ncu maddeyi okutuyorum :

MADDE 10. — Aynı Kanunun 59 ncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Harçtan Müstesna Tutulan İşlemler :

Madde 59. — Aşağıda yazılı işlemler harçtan müstesnadır :

a) Genel ve katma bütçeli dairelerle, il özel idareleri, belediyeler ve köylerin iktisap edecekleri gayrimenkullerin vesair aynî hakların tescili, şerhi gerektiren işlemleri ve bunların terkinleri,

b) Kamu menfaatlerine yararlı dernekler ile Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıfların iktisap edecekleri gayrimenkullerin vesair aynî hakların tescilleri ve şerhi gerektiren işlemleriyle bu dernek ve vakıflara ait tesislerin ve bu tesislerin sonradan iktisap decekleri gayrimenkullerin vesair aynî hakların tescilleri ve şerhi gerektiren işlemleri ve bunların terkinleri,

c) İlgililerin kusurları olmaksızın tapu ve kadastro idareleri tarafından yapılacak hataların tashihleri,

d) Mahkemeler, icra ve iflas daireleri ve diğer resmî dairelerce istenecek kayıt ve belge suretleri,

e) Karşılıklı olmak şartıyla yabancı devletlerin diplomatik veya konsolosluk ihtiyaçları için iktisap edecekleri gayrimenkullerin vesair aynî hakların tescilleri, şerhi gerektiren işlemleri ve bunların terkinleri,

f) Arkeolojik araştırmalar için yapılan iktisaplar ile ilgili tescil, şerh ve terkinler (Bu istisna hükmünün uygulanması şartları Millî Eğitim Bakanlığının görüşü alınarak Maliye Bakanlığınca tespit ve Resmî Gazete ile ilan olunur),

g) 7269 sayılı Kanuna göre yaptırılacak meskenlere, 4753 sayılı Kanuna göre yapılan iktisaplara ve 3202 sayılı Kanun uyarınca TC Ziraat Bankası kredilerinden istifade suretiyle yapılmış bulunan hayvan barınak yerlerine ilişkin tescil, şerh ve terkinler,

h) Deprem, su basması, yangın gibi tabiî afetlerin vukubulduğu bölgelerde (Bu bölgeler Maliye ve İmar ve İskân Bakanlıklarınca müştereken tespit olunur) bu afetlerin vukubulduğu yılı izleyen yıldan itibaren en çok beş yıl içinde arsa üzerine inşa veya binaya ilave suretiyle meydana getirilen binalar, bağımsız bölümler veya katlar için yapılan tescil, şerh ve terkinler,

i) Tersane yapımı için Devlet Planlama Teşkilatınca verilmiş Teşvik Belgesini haiz tüzelkişilerce bu maksatla iktisap edilen gayrimenkuller ve bu yerlerde inşa veya binaya ilave suretiyle meydana getirilen binalar için yapılan tescil, şerh ve terkinler,

j) a, e ve f bentlerinde belirtilen şekilde iktisap olunan gayrimenkullerin herhangi bir şekilde başkalarına devir ve ferağı.

Yukarıda yer alan istisnalara ilave olarak özel kanunlarda yer alan muafiyet ve istisnalara ilişkin hükümler saklıdır.»

BAŞKAN — Buraya koyuşumuzun sebebi, galiba tersaneden geliyor, değil mi?... «Tersane» ilave edildiği için...

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, Emlak Alım Vergisini yürürlükten kaldırıyoruz. Gayri Menkul Kıymet Artış Vergisini yürürlükten kaldırıyoruz. Onları buraya almak için, onların istisnaî hükümlerini bir yere koymak lazım.

BAŞKAN — Tersane var mı idi orada evvelce?...

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — O yeni.

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Bir tek o yeni; «tersane» ilave edildi.

BAŞKAN — 10 ncu madde üzerinde söz almak isteyen var mı?... Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

11 nci maddeyi okutuyorum :

MADDE 11. — Aynı Kanunun 67 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Ödeme Yeri :

Madde 67. — Tapu ve kadastro harçları, işlemin yapıldığı yerin vergi dairesine ödenir. Maliye Bakanlığınca yetki verilmesi halinde ilgili kuruluşlar tarafından da tahsil olunabilir.

BAŞKAN — 11 nci madde üzerinde söz almak isteyen var mı?... Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

12 nci maddeyi okutuyorum :

MADDE 12. — Aynı Kanunun 69 ncu maddesinden sonra aşağıdaki «Mükerrer 69» ncu madde eklenmiştir.

«Gönderilecek Listeler ve Sorumluluk :

Mükerrer Madde 69. — Tapu ve kadastro idareleri, devredenin ve iktisap edenin adı ve adresi ile gayrimenkulün harca esas tutulan değerini ve vasıflarını, noterler de düzenledikleri veya tasdik ettikleri gayrimenkullerin zilyetlik devir sözleşmelerinin birer örneğini şekli ve muhtevası Maliye Bakanlığınca tespit edilecek listelerle birlikte işlemin yapıldığı tarihi izleyen ay başından itibaren en geç 15 gün içinde ilgili vergi dairesine bildirmekle mükelleftirler.

Bu Kanuna göre bildirme mecburiyetini yerine getirmeyenler hakkında 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 150 nci maddesinin 1, 2 ve 3 ncü bentlerinde yazılı olanlar için uygulanan ceza hükmolunur.

Belediyelerin ilgili memurları arsa, arazi ve bina üzerine yeniden inşa edilen binalarla ilgili yapı kullanma iznini (İskân Belgesini) vermeden önce, vergi dairesine gerekli harcın ödendiğini gösterir belgeleri talep etmeye mecburdurlar.»

BAŞKAN — 12 nci madde üzerinde söz almak isteyen var mı?... Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 13. — Aynı Kanunun 79 ncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Yabancı Para ile Tahsil Edilecek Harçların Hesabı:

Madde 79. — Konsolosluk harçları ile Türkiye Cumhuriyeti Muvazzaf ve Fahri Konsolosluklarının yaptıkları her türlü işlemler, bu işlemlerle ilgili tarifelere Maliye Bakanlığınca tespit ve ilan edilecek emsaller uygulanmak suretiyle harca tabi tutulur.»

BAŞKAN — 13 ncü madde üzerinde söz almak isteyen var mı?..

Buyurun efendim.

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, dün bizi Dışişleri Bakanlığından sürekli aradılar; kendilerinin, halen, «cibâyet kuru» tabir edilen ödeme şekline alıştıklarını, bu değişikliğin kendileri için sakınca yaratacağını söylediler. Ancak, bir hükümet teklifidir ve Komisyon olarak da bu maddeye tamamen katılıyoruz ve gerekçesi de çok haklı nedenlere dayanmaktadır.

Arz ederiz.

BAŞKAN — Dün konuştuğumuz gibi, eskiden 30 lira üzerinden işlem görüyordu...

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Dışişleri Bakanlığı için bir ayrıcalık getirmemektedir; bugüne kadar uyguladığımız gibi olmaktadır.

BAŞKAN — Kaldı ki, Dışişleri Bakanının imzası var teklifte. Ayrıca, birçok sefaretimizde malî müşavirlerimiz de var; değil mi?

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Sayın Başkanım, onlar daha ziyade işçi, turist, memur ve orada çalışanların farklı harçlara tabi olması bakımından, bunların tek bir harçta birleştirilmesini isterler. Mesela pasaport harcı için birinde 10 Mark, öbüründe 100 Mark alınıyor. Bunların hepsi yükselsin ve mesela 20 Mark alalım; işçininkini yükseltelim, diğerlerininkini indirelim, bir noktada birleştirelim, iş pratik olsun. Daha çok, çeşitli harçlar olması yönünden, zorluk doğuyor Tabiî burada işçi

kesiminin kinin çok fazla, yüzde yüz yükseltilmesini, öbürünün azaltılmasını şu anda sakıncalı gördüğümüz için ona iştirak edemedik ve bu bakımdan da komisyona getiremedik. Madde daha çok bu işleri basitleştirecek konsolosluklarda; fakat sakıncası da, işçi paraport harçlarını yüzde yüz artırma gibi bir durumla karşı karşıya getirmesidir.

BAŞKAN — 13 ncü madde üzerinde başka söz almak isteyen var mı?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

14 ncü maddeyi okutuyorum :

MADDE 14. — Aynı Kanuna ekli (1) sayılı tarifenin (A) Mahkeme harçları bölümü aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Yargı harçları :

A) Mahkeme Harçları :

Hukuk ve ticaret davalarıyla, idarî davalarda ihtilafsız yargı konularında ve icra tetkik mercilerinde

I - Başvurma Harcı :

Dilekçe veya tutanakla dava açma veya davaya müdahale veya tevdi mahallinin tayini, ihtiyatî tedbir, ihtiyatî haciz, tespiti delail ile ilgili taleplerde,

1. Sulh mahkemelerinde, icra tetkik mercilerinde (200 TL.)

2. Asliye mahkemelerinde, idare mahkemelerinde (400 TL.)

3. Bölge İdare Mahkemeleri, Yargıtay ve Danıştay'da (600 TL.)

(Mahkemenin yetkisizlik veya görevsizlik kararı vermesi sebebiyle yetkili veya görevli mahkemeye yeniden başvurulması halinde bu harç alınamaz).

II - Celse Harcı :

(Taraflar veya vekilleri tarafından ertelenmelerine sebebiyet verilen celselerden.)

1. Sulh Mahkemeleri:

a) Konusu belli bir değerle ilgili davalarda dava konusu miktardan (250 liradan aşağı olmamak üzere) (Binde 1)

b) Belli bir değer bulunmayan davalarda (250 TL.)

2. Asliye mahkemelerinde, idarî yargı mercilerinde (500 liradan az olmamak üzere.) (Binde 1)

III - Karar ve İlam Harcı :

1. Nispî Harç :

a) Konusu belli bir değerle ilgili davalarda esas hakkında karar verilmesi halinde hüküm altına alınan anlaşmazlık konusu değer üzerinden (Binde 30)

b) Bir gayrimenkulün hissedarlar arasında satış suretiyle şuyuun izalesine dair olan hükümler (Gayrimenkulün satış bedeli üzerinden) (Binde 5)

c) Gayrimenkulün hissedarlar arasında taksimine dair olan hükümler (Taksim edilen gayrimenkul değeri üzerinden) (Binde 2)

d) Nafaka verilmesine dair hükümler (Bir senelik nafaka bedeli üzerinden) (Binde 5)

e) Yukardaki nispetler Bölge İdare Mahkemeleri, Danıştay ve Yargıtay'ın tasdik veya işin esasını hüküm altına aldığı kararları için de aynen uygulanır.

Nispî harçlar 500 liradan aşağı olamaz.

2. Maktu Harç :

a) 1 nci fıkra dışında kalan davalarla, taraf teşkiline imkân bulunmayan davalarda verilen esas hakkındaki kararlarla, davanın reddi kararı ve icra tetkik mercilerinin 1 nci fıkra dışında kalan kararlarında (500 TL)

b) (a) fıkrasında yazılı davalarda esasa taalluk eden veya tashihi karar taleplerinin reddine dair Yargıtay ve Danıştay kararlarında (1 000 TL.)

c) İdare Mahkemeleri, Bölge İdare Mahkemeleri, Yargıtay ve Danıştayın icranın tehiri kararlarında (750 TL.)

d) Tespiti delail, ihtiyatî haciz ve ihtiyatî tedbir kararlarında (750 TL).

BAŞKAN — Madde 14 üzerinde Komisyonun bir diyeceği var mı efendim?

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Sadece yeni kanunlara, unvanlara, mahkeme isimlerine paralel değişiklik yapılmıştır; miktarlar aynıdır.

BAŞKAN — Miktarlar gene aynıdır.

14 ncü madde üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

15 nci maddeyi okutuyorum :

MADDE 15. — Aynı Kanunun Noter Harçlarına ilişkin (2) sayılı tarifesinin I - Değer veya ağırlık üzerinden alınan nispî harçlar bölümüne aşağıdaki (5) numaralı bent eklenmiştir.

«5) Tapuda kaydı bulunmayan gayrimenkullerin, zilyetlik devir sözleşmeleri ile devrinde gayrimenkulün emlak vergisi değeri üzerinden; devir eden ve devir alan için ayrı ayrı (Binde 40)

BAŞKAN — 15 nci madde üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

16 ncı maddeyi okutuyorum :

MADDE 16. — Aynı Kanuna ekli (3) sayılı tarife aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

(3) SAYILI TARİFE

Vergi Yargısı Harçları :

Vergi, resim, harç ve benzerî malî yükümler ile bunlara bağlı zam ve cezalara ilişkin uyuşmazlıklardan dolayı Vergi Mahkemelerinde, Bölge İdare Mahkemelerinde ve Danıştayda açılan davalarda.

I. - Başvurma Harcı :

a) Vergi Mahkemeleri ile Bölge İdare Mahkemelerine başvurma (500 TL.)

b) Danıştaya başvurma (1 000 TL.)

II. - Nispî Harçlar :

a) Vergi mahkemesi ile bölge idare mahkemesi kararlarında :

Tarhiyata ve ceza kesme işlemlerine karşı mükellefin dava açması üzerine vergi mahkemesinin nihaî kararları ile bölge idare mahkemesinin kararlarında, karar altına alınan uyuşmazlık konusu vergi, resim, harç ve benzerî malî yükümler ile bunlara bağlı zam ve cezaların toplam değeri üzerinden 500 liradan az olmamak üzere (Binde 2)

b) Danıştay Kararlarında :

Karar altına alınan uyuşmazlık konusu vergi, resim, harç ve benzerî malî yükümleri ile bunlara bağlı zam ve cezaların toplam değeri üzerinden 1 000 liradan az olmamak üzere (Binde 4)

(Bu miktardan evvelce ödenen nispî harç mahsup edilir)

III. - Maktu Harç :

Yukarıdaki pozisyonlarda gösterilen ve nispî harca tabi tutulmamış olan tarhiyat veya ceza kesme ve diğer işlemlerle ilgili :

a) Vergi mahkemesi ve bölge idare mahkemesi kararlarında (500 TL.)

b) Danıştay kararlarında (1 000 TL.)

c) Bölge idare mahkemesi ve Danıştayın yürütmenin durdurulması kararlarında (1 000 TL.)

IV. - Suret Harçları :

Tarafların isteği üzerine verilecek karar suretleri için karar suretinin her sayfasından (fotokopiler dahil) (25 TL.)

BAŞKAN — 14 ncü madde ile bunun arasında şöyle bir fark var, usul bakımından : Şifromenden sonra orada bildiğimiz (1 - 2) vardı, burada (a - b) geldi. Ya bunları şifromen değil normal rakam yapmak lazımdı, (1 - 2 - 3) diye ki (a - b) densin veya ötekine uydurmak lazımdı, şifromenden sonra (1 - 2) demek lazımdı.

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Çok haklısınız Sayın Başkanım, ancak, şu nedenle yapılamıyor : Bu Kanunun tamamının ele alınması lazım; dokuz tane tarife var, hepsi birbirinden başka. Gider Vergileri Kanununda da bu buyurduğunuz terslik vardı, birisinde (a) lı birisinde (b) li; tümü ele alındığı zaman ancak düzeltilebilir.

BAŞKAN — Kanunlar Dairesinden geçmezse, daima bu aksaklıklar, bu hatalar oluyor. Başbakanlık Kanunlar Dairesinin bunu düzeltmesi lazımdı. Burada, Mecliste de Kanunlar Dairesinden geçerse bu maddeler arasındaki uyum sağlanabilir.

Bu rakamlarda bir düşüş yapıldı mı, yoksa aynı mı?

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Aynı efendim.

BAŞKAN — Yalnız yeni açılan vergi mahkemeleri, bölge idare mahkemeleri vesaire dolayısıyla düzenlemeler yapıldı.

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Vergi itiraz komisyonları vardı; o tamamiyle kalktı; karşısında rakam da yok. Yerine yeni bir kuruluş kurulmuşsa aynı rakam oraya değiştirilmeden intikal ettirildi.

BAŞKAN — 16 ncı madde üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

17 nci maddeyi okutuyorum :

MADDE 17. — Aynı Kanunun Tapu ve Kadastro harçlarına ilişkin (4) sayılı tarifesinin I - Tapu işlemleri bölümünün 13 ncü bendinin (a) ve (c) fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, 14 ncü bendindeki «ve Emlak Alım Vergisi» ibaresi metinden çıkarılmış ve bu bölüme aşağıdaki (20) numaralı bent eklenmiştir.

13. a) Tapu sicilinde kayıtlı arsa ve arazi üzerine yeniden inşa olunacak bina vesair tesislerin tescilinde emlak (bina) vergisi değeri üzerinden (Binde 30)

İmar ve İskân Bakanlığının görüşü alınarak Maliye Bakanlığınca tespit ve ilan edilmiş bulunan sosyal mesken, işçi evleri ve bunlardan daha düşük nitelikteki meskenler için emlak (bina) vergisi değeri üzerinden (Binde 15)

Yukarıdaki iki fıkra uyarınca alınacak harç, Emlak (Bina) Vergisi beyannamesinin verilmesi sırasında ilgili vergi dairesine yatırılır.

Tapu siciline tescil yapılmaması halinde de bu harcın tahsili aynı esaslar dahilinde yürütülür.

c) (a) fıkrası dışında kalan her nevi cins ve kayıt tashihinde emlak vergisi değeri üzerinden (Binde 5)

«20. a) Gayrimenkullerin ivaz karşılığında veya ölünceye kadar bakma akdine dayanarak yahut trampa hükümlerine göre devir ve iktisabında gayrimenkulün emlak vergisi değeri üzerinden (Cebri icra ve şüyuun izalesi hallerinde satış bedeli, istimlaklerde takdir edilen bedel üzerinden) devir eden ve devir alan için ayrı ayrı (Binde 40)

b) Gayrimenkullerin irtifak haklarının ve gayrimenkul mükellefiyetinin sermaye şirketlerine sermaye olarak konulmasında ticaret mahkemesince tayin olunan değer üzerinden devir alan için ve gayrimenkul devir hallerinde devir eden için (Binde 20)

c) Gayrimenkul mükellefiyetinin tesis ve devir yoluyla iktisabında tesis ve devir için ödenen bedel üzerinden (Bu bedel muayyen zamanlarda bir şey yapmak veya vermekten ibaret olduğu takdirde mükellefiyet bedeli beher sene verilecek veya yapılacak şeylerin 20 misline eşit sayılır) devir alan için (Binde 40)

d) Gayrimenkul hükmündeki daimî ve müstakil hakların tesis ve devri için ödenen bedel üzerlerinden (Bu bedel, bunların ayrı kayıtlı değerleri mevcut ise bu değerden, mevcut değilse üzerlerinde bu hakların tesis edildiği gayrimenkullerin emlak vergisi değerinin yarısından aşağı olamaz) devir alan için (Binde 40)

e) Gayrimenkul üzerine irtifak hakkı tesis ve devrinde (634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanununa göre yapılan kat irtifakları hariç olmak üzere) tesis ve devir için ödenen bedel üzerinden devir alan için (Binde 40)

f) İvaz karşılığında kuru mülkiyet iktisabında devir bedeli üzerinden devir eden ve devir alan için ayrı ayrı (Binde 40)

Yukarıdaki (e) fıkrasında yer alan intifa hakkı ile (f) fıkrasında yer alan kuru mülkiyetin değerleri bu Kanunun 64 ncü maddesinin son fıkrasına göre hesaplanan miktarlardan düşük olamaz.»

BAŞKAN — Bu nispetlerde de bir değişiklik var, değil mi?

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Var; birinci binde 30, binde 70'den binde 30'a indirilmiş.

BAŞKAN — Aşağı yukarı % 50 nispetinde düşürülme olmuş.

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Evet efendim. Yalnız, üçüncü rakam var, orada binde 5 aynı kalmıştır, en sondaki binde 40 halen % 35'tir; fakat iki defa ödendiği için burada gene de yarısı nispetinde daha olmaktadır.

BAŞKAN — 17 nci madde üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

18 nci maddeyi okutuyorum :

Kaldırılan Hükümler :

MADDE 18. — A) 198 Sayılı Emlak Alım Vergisi Kanunu ile Bu Kanunda Ek ve Değişiklik Yapan Kanun hükümleri,

B) 1318 sayılı Finansman Kanununun Gayrimenkul Kıymet Artışı Vergisine ilişkin hükümleri ile bu hükümlerde ek ve değişiklik yapan kanun hükümleri,

C) 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 80 nci maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendi ile mükerrer 81 nci maddesinin ikinci fıkrasının (1) numaralı bendi,

Yürürlükten kaldırılmıştır.

BAŞKAN — 18 nci madde üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Geçici madde 1'i okutuyorum :

Geçici Hükümler :

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu Kanunun yürürlük tarihinden önceki dönemlere ilişkin emlak alım, gayrimenkul kıymet artış ve gelir vergilerine tabi olay ve hukukî durumlarda Emlak Alım Vergisi Kanunu, 1318 sayılı Finansman Kanununun Gayrimenkul Kıymet Artışı Vergisine ilişkin hükümleri ve Gelir Vergisi Kanununun ilgili hükümleri ile bu kanunların ek ve değişikliklerine ait kanun hükümleri uygulanır.

BAŞKAN — Geçici madde 1 üzerinde söz almak isteyen?.. Yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Sayın Devlet Başkanım, buraya ilavesini istediğimiz geçici bir ikinci maddemiz var.

BAŞKAN — Geçici 2 nci madde eklenmesi hakkında Maliye Bakanlığımızın bir önergesi var; şimdi onu okutuyorum :

Millî Güvenlik Konseyi Başkanlığına

Görüşülmekte bulunan 492 Sayılı Harçlar Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısına ekte sunulan geçici 2 nci maddenin eklenmesini tasviplerine arz ederim.

Kaya Erdem
Maliye Bakanı

Geçici Madde 2. — 1598 sayılı Malî Denge Vergisi Kanunu ile bu kanunla yürürlükten kaldırılan 198 sayılı Emlak Alım Vergisi Kanunu ve 1318 sayılı Finansman Kanununun Gayrimenkul Kıymet Artışı Vergisine ilişkin hükümleri mahsus kısım ve bölümlerinde kayıtlı vergi nispet ve tarifelerinde 1982 Bütçe Yılında meydana gelen olay ve hukukî durumlar için % 50'ye kadar indirim yapmaya ve bu indirimlerle ilgili esas ve usulleri saptamaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

BAŞKAN — Bunun gerekçesini Maliye Bakanımızdan rica edelim.

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Sayın Başkanım, Gayrimenkul Kıymet Artışı Vergisi ile Emlak Alım Vergisi nispetleri; halihazırda Emlak Alım Vergisi % 7'dir; diğeri de, satış sırasında Gayrimenkul Kıymet Artış Vergisi % 2'dir.

Yeni getirilen mevzuatla Emlak Alım Vergisi % 4'e indirilmiştir. Büyük ölçüde bir ferahlamadır. Kıymet Artış Vergisi de kaldırılmıştır, harca dönüşmüştür, burada getirilen esaslara göre. Daha evvel de arz etmiştim. Bu, 1 . 1 . 1983 tarihinden itibaren, beyana çağırılmak suretiyle uygulanacaktır. Hükümet, 1982 yılında konut sektöründe ortaya çıkan durum sebebiyle, özellikle inşaat sektörünü teşvik etmek yönünden - konut sektörü de dahil - bu nispetlerde, şimdi getirilen kanuna uygun bir indirim yapma zorunda kaldı ki, bunu indirme yönünde Bakanlar Kuruluna bir yetki verildi. Yani, 1982 malî yılı içerisinde, % 7 olan bu nispet - % 50 nispetinde - % 3,5'a veya % 4'e kadar indirilecektir. Tabiî, yetki alınmasına rağmen, bundan sonra uygulayacağımız miktarı da şimdilik düşünmüyoruz.

BAŞKAN — O nispetten daha aşağı olmaz.

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Evet, olmaz. Çünkü, kanun bunu koymuştur.

Bu indirim konusunda Hükümete 1982 yılı için bir yetki verilmesini sağlamak amacıyla geçici madde olarak bu hususu teklif ediyoruz. 1.1.1983'ten itibaren de zaten bu hüküm ortadan kalkmış olacaktır.

BAŞKAN — Komisyon önergeye katılıyor mu?

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Katılıyoruz Sayın Başkanım.

Halen işleyen sistem dar gelirlinin aleyhine işlemektedir. Sosyal Sigortalar Kurumu bina yapar, 1 milyon liraya işçiye verir. İşçi onun bedelini 1 milyon liradan göstermeye mecburdur, 999 000 lira gösteremez. Halbuki, dışarıda bu böyle olmamaktadır; bunlar cezalandırılamamaktadır. Bu şekilde bir ilave ile onlar da nispeten rahat edeceklerdir. Çünkü, taksitle aldıkları bir evin tapu masrafını bir defa da ödemek gerçekten bunlara güç gelmektedir.

Ancak, bu metin kabul edilirse Yüksek Heyetinizce, metinde bir küçük değişiklik yapılmasını arz edeceğim.

Önergede, «1598 Sayılı Malî Denge Vergisi Kanunu ile bu kanunla yürürlükten kaldırılan...» denilmiş. «Bu kanunla yürürlükten kaldırılan» deyince, burada sanki 1598 sayılı Malî Denge Vergisi Kanunu yürürlükten kaldıran oluyor. Halbuki, şu anda konuştuğumuz kanundur, yürürlükten kaldırılan.

Bu nedenle, cümlenin, «Bu kanunla yürürlükten kaldırılan 198 sayılı Emlak Alım Vergisi Kanunu ve 1318 sayılı Finansman Kanununun Gayrimenkul Kıymet Artış Vergisine ilişkin hükümleri ile 1598 sayılı Malî Denge Vergisi Kanununun mahsus kısım ve bölümlerinde» diye olması daha anlaşılır olacak.

BAŞKAN — O zaman bir karışıklık olmaz. «Bu kanun» deyiminin başa gelmesi lazım.

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Evet, tabiî efendim; bizim kastımız da, bu kanun zaten.

BAŞKAN — Yani «1598 Sayılı Malî Denge Vergisi Kanunu ile bu kanunla yürürlükten kaldırılan...» 1598 sayılı Kanunla mı yürürlükten kaldırılan, yoksa şimdi konuştuğumuz kanunla mı yürürlükten kaldırılan?..

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Konuştuğumuz kanun efendim.

BAŞKAN — Konuştuğumuz kanunla. Onun için doğrudur. Önergeyi düzeltilmiş yeni şekliyle okutuyorum :

Geçici Madde 2. —

Bu kanunla yürürlükten kaldırılan 198 Sayılı Emlak Alım Vergisi Kanunu ve 1318 Sayılı Finansman Kanununun (Gayrimenkul Kıymet Artışı Vergisine ilişkin hükümleri) ile 1598 Sayılı Malî Denge Vergisi Kanunun mahsus kısım ve bölümlerinde kayıtlı vergi nispet ve tarifelerinde 1982 Bütçe yılın-

da meydana gelen olay ve hukukî durumlar için % 50'ye kadar indirim yapmaya ve bu indirimlerle ilgili esas ve usulleri saptamaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

BAŞKAN — Bu önerge üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yoktur.

Önergeyi, Komisyonun teklif ettiği - takdim tehirle - değişiklikle oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Yürürlük :

MADDE 19. — Bu kanunun;

A) 1 ila 8 nci maddeleri ile 14 ve 16 ncı maddeleri bölge idare, idare ve vergi mahkemelerinin kurulup göreve başladıkları tarihte;

B) 9, 10, 11 12, 15 17 ve 18 nci maddeleri emlak vergisi 1980 genel beyan dönemini izleyen ilk genel beyan döneminin rastladığı bütçe yılının başında;

C) 13 ncü maddesi 1.3.1982 tarihinde;

D) Diğer maddeleri yayımı tarihinde;

Yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Bir şey mi var efendim?..

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Sayın Başkanım, başında ilave ettiğimiz 3 ncü maddenin de 1.3.1982'den itibaren yürürlüğe girmesini teklif edecektik.

BAŞKAN — «1 ila 8» dedik ve 3 ncü maddeyi de kapsamına aldık, o da dahil ona. 3 ncü madde dahil olmayacak mı?..

ERDOĞAN ÖNER (Maliye Bakanlığı Temsilcisi) — Sayın Başkanım, oraya dahil edildiği takdirde 6 ay geriye atıyor. Uygulanması için vergi mahkemelerinin kuruluşunu beklemesi lazım.

Arz ederim.

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Onun için (c) fıkrasındaki «13 ncü maddesi» dediği yere, «3 ve 13 ncü maddeleri» dersek, 1.3.1982 tarihinde yürürlüğe girebilir.

BAŞKAN — Şimdi ilave ettiğimiz 3 ncü madde ne zaman yürürlüğe girecek. Yayımı tarihinde mi?...

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Yayımı da olabilir, akabinde de olabilir.

ERDOĞAN ÖNER (Maliye Bakanlığı Temsilcisi) — Yayımı da olabilir, aybaşında da olabilir. Devletin harç ödeme hükmüne ilişkin maddedir, malumu âliniz.

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — 1.3.1982 tarihinde de yürürlüğe girebilir; (c) fıkrasına da koyabiliriz.

(c) fıkrasına koyarsak «3 ncü ve 13 ncü maddeleri...» dediğimiz takdirde, 1.3.1982 tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Bölge idare mahkemeleri 2 ay içerisinde kurulamayacak; 6 aylık bir süre tanıdık bunlara.

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Ben, Hazine davalarında harç ödemeden muamele yapabilmenin 1.3.1982 tarihinden itibaren yürürlüğe girmesini istiyorum.

BAŞKAN — O zaman 19 ncu maddenin (A) fıkrasını «1,2,4,5,6,7 ve 8 nci maddeleri ile...» diye düzenlemek lazım. Hatta 19 ncu madde şöyle olacak: «Bu kanunun : A) 1,2,4,5,6,7,8,14,15 ve 16 ncı maddeleri, bölge idare...» diye başlayacak.

(C) Fıkrasını da, «3 ve 13 ncü maddeleri» demek gerekir.

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Evet.

BAŞKAN — Bu son şekle göre yürürlük maddesini yeniden okutuyorum :

«Yürürlük :

MADDE 19. — Bu Kanunun;

A) 1,2,4,5,6,7,8,14 ve 16 ncı maddeleri bölge idare, idare ve vergi mahkemelerinin kurulup göreve başladıkları tarihte;

B) 9,10,11,12,15, 17 ve 18 nci maddeleri emlak vergisi 1980 genel beyan dönemini izleyen ilk genel beyan döneminin rastladığı bütçe yılının başında;

C) 3 ve 13 ncü maddeleri 1 . 3 . 1982 tarihinde;

D) Diğer maddeleri yayımı tarihinde; yürürlüğe girer.»

BAŞKAN — O halde, 3 ncü madde ile getirdiğimiz muafiyet, mart ayından itibaren yürürlüğe girecek; bölge idare mahkemesi açılmasa da, yine harç vermeyecek.

19 ncu maddenin, şimdi okunan son şekli üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

20 nci maddeyi okutuyorum :

Yürütme :

MADDE 20. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — 20 nci madde üzerinde söz almak isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

D) 2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı. (1/270) (S. Sayısı : 292'ye 9 ncu Ek) (1)

BAŞKAN — 292'ye 9 ncu Ek Sıra Sayılı, 2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısının görüşülmesine geçiyoruz.

Bu tasarının tümü üzerinde görüşme açıyorum.

Söz isteyen üye var mı?.. Yok.

Tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1 nci maddeyi okutuyorum :

2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 2464 sayılı Kanunun 78 nci maddesinden sonra Kanuna aşağıdaki 1,2,3,4,5 ve 6 ncı ek maddeler eklenmiştir.

MÜKERRER YEDİNCİ BÖLÜM

Bina İnşaat Harcı

Konu, Vergiyi Doğuran Olay :

EK MADDE 1. — Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde yapılan her türlü bina inşaatı (ilave ve tadiller dahil), inşaat veya tadilat ruhsatının alınmasında Ek Madde 6'da yer alan tarifede gösterilen nispet ve hadlerde bina inşaat harcına tabidir.

Konut veya işyerlerinin kullanılış tarzlarının değiştirilmesi (konutun işyerine veya harca tabi olmayan işyerinin harca tabi işyerine dönüştürülmesi) halinde de bu değişiklik tadilat sayılarak ek harca tabi tutulur.

İnşaata ruhsatsız başlanması halinde de harç alacağı doğmuş sayılır.

Bu hükümlerin yürürlüğe girmesinden önce inşa edilmiş olan binaların yüzölçümlerine ilave veya binada tadilat yapılması halinde harç, binanın toplam yüzölçümüne göre tabi olduğu tarife esas alınarak ve yalnız ilave edilen kısmın yüzölçümü üzerinden hesaplanır.

Bu hükümlerin yürürlüğe girdiği tarihten sonra inşa edilmiş olan binalarda tadil veya ilaveler yapılması halinde harç, binanın önceki yüzölçümü ile ilave kısmın yüzölçümü toplamı üzerinden hesaplanır. Ancak, daha önce aynı konut ve işyeri birimleri için ödenmiş bulunan bina inşaat harcı yeniden hesaplanan harçtan mahsup edilir.

BAŞKAN — Dün burada konuşurken 2 nci fıkrada tereddüdümüz olmuştu; Hükümetten, bunun açıklanmasını rica edeceğiz.

2 nci fıkra «Konut veya işyerinin kullanılış tarzının değiştirilmesi (konutun işyerine veya harca tabi olmayan işyerinin harca tabi işyerine dönüştürülmesi) halinde...» idi; oraya bir «de» koyarak, «hallinde de» yaptık ve «hallinde de bu değişiklik tadilat sayılarak ek harca tabi tutulur.» dedik.

Bundan kasıt, şu mudur: Ev olarak, mesken olarak yaptı ve sonra, tuttu, burayı bir terzihane halinde işyerine çevirdi; içinde de hiçbir tadilat yapmadı, odalar aynen duruyor veyahut da doktor muayenehanesi yaptı. Bu takdirde de yapılan bu ilave, tadilat yapılmış sayılarak harca mı tabidir; bundan kasıt o mudur?

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Evet, giriyor efendim.

Arkadaşlarım bu konuda açıklama yapacaklar, müsaade ederseniz...

BAŞKAN — Buyurun.

MUSTAFA GÖRSON (Maliye Bakanlığı Temsilcisi) — Sayın Başkanım, Bina İnşaat Vergisinde de aynı hüküm vardır. Öbür türlü işyeri ile konut arasında tarife farkı olduğu için, vatandaşlar konut ruhsatı alıp, fiilen işyeri olarak kullanıyorlar.

BAŞKAN — Az para verip, az harç verip de, sonradan işyerine çevirmesin diye; değil mi?.. Biz böyle anlıyoruz; onun için, «halinde de» diyerek düzeltmiştik.

Ek madde 1 üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yok.

Ek Madde 1'i oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Ek Madde 2'yi okutuyorum :

İstisnalar :

EK MADDE 2. — Aşağıdaki bina inşaatları bina inşaat harcından müstesnadır.

a) İnşaat giderleri genel ve katma bütçeler ile ile özel idareleri ve belediye bütçelerinden karşılanan her türlü binalar,

b) Hastane, prevantoryum, sanatoryum, dispanser ve benzeri sağlık kuruluşları,

---

(1) 292 ve 292'ye 1 nci Ek S. Sayılı Basma yazılar.

27 Ekim 1981 tarihli 78 nci Birleşim Tutanağına, 292'ye 9 ncu Ek S. Sayılı basmayazı tutanağa eklidir.

c) Her türlü fabrika, değirmen, sınaî nitelikteki imalathaneler ve tersaneler ile organize sanayi bölgelerinde yapılan her türlü bina inşaatı,

d) Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Devlet Planlama Teşkilatınca teşviki karara bağlanmış otel, motel ve benzeri turistik tesisler,

e) Kooperatifler eliyle, anasözleşmelerine uygun olarak, yapılan sanayi ve küçük sanat siteleri ile esnaf çarşıları,

f) Dinî hizmetlerin ifasına mahsus ve umuma açık bulunan ibadethaneler, bunların müştemilatı,

g) Karşılık gözetmeksizin Devlete devrolunmak şartıyla inşa edilen okullar ve öğrenci yurtları,

h) Deprem, su basması, yangın gibi tabiî afetler sebebiyle binaları yanan, yıkılan ve kullanılmaz hale gelen kişiler tarafından, afetin vukubulduğu tarihten itibaren en geç 5 yıl içinde, afetin vuku bulduğu yerlerde veya kamu kuruluşlarınca gösterilen yerlerde inşa edilen binalar,

i) Yangın, su basması, kaya düşmesi, çığ ve benzeri afetlerden zarar görmesi muhtemel yerlerdeki binaların sahipleri tarafından, afete maruz kalınacağının yetkili kuruluşlarca tebliğ tarihinden itibaren en geç 5 yıl içinde, kamu kuruluşlarınca gösterilen yerlerde inşa edilen binalar,

j) Bina inşaat harcı ödemek veya istisnadan yararlanmak suretiyle inşaat ruhsatı alınmış olup da İmar Kanununun 10 ncu maddesi gereğince, ruhsatları yenilenen binalar,

Yukarıda (h) ve (i) fıkralarında belirtilen hallerde, kamu kuruluşlarınca ilgili kanunlarına göre hak sahiperine teslim edilmek üzere inşa olunan binalar da bu istisnadan faydalandırılır. Şu kadar ki bu bentlerde yer alan istisnadan faydalanacak mükellefler, İmar ve İskân Bakanlığından veya bu Bakanlığın yetkili kıldığı kuruluşlardan afete maruz kaldıklarına dair alacakları bir belgeyi belediyeye ibraz etmeye mecburdurlar.

BAŞKAN — Şimdi (c) fıkrasında, «organize sanayi bölgelerinde yapılan her türlü bina inşaatı» dedik. Yani bundan kasıt, sanayi bölgesi içerisinde yapılan binalardır. Orada bir de lojman yaparsa ne olacak?

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, ilgili kanununda yasak onlar.

BAŞKAN — İlgili kanunda yasak... Gazino yapmış mesela. Ona izin verilmeyecek.

Ondan sonra, afete maruz bölgeler var (h) fıkrasında : «Deprem, su basması, yangın gibi afetler sebebiyle binaları yanan yıkılan ve kullanılmaz hale gelen kişiler tarafından afetin vuku bulduğu tarihten itibaren en geç 5 yıl içinde, afetin vuku bulduğu yerlerde veya kamu kuruluşlarınca gösterilen yerlerde inşa edilen binalar.»

Bir de, afete maruz kabul ediliyor, (i) fıkrasında: «Yangın, su basması, kaya düşmesi, çığ ve benzerî afetlerden zarar görmesi muhtemel yerdeki...»

Şimdi, bunun üzerinde çok kararname geliyor, biliyorsunuz; «Afete maruz bölgedir, afete maruz bölgedir» diye.

Bu husus kontrol ediliyor mu? Ben şöyle bir inceledim, Türkiye'nin afete maruz olmayan bölgesi kalmamış.

Bunu kim kontrol ediyor?

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — İmar İskân Bakanlığının kontrol etmesi lazım; ama ne ölçüde yapıyor, bilemiyorum. Sorunuz çok yerinde Sayın Başkanım.

BAŞKAN — İki mühendisle geliyor, bir kroki çiziliyor ve vergiden muaf oluyor.

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Sayın Başkanım, kararnameler çok sık geldiği için, ben de, İmar İskân Bakanına aynı şeyi söyledim. Bu yönden, hakikaten, boyuna, afete maruz saha yapıyoruz.

BAŞKAN — Bir zaman gelecek, Türkiye'nin her tarafı «afete maruz bölge» olacak. Buna bir çare bulmak lazım. Bana her gelişte ben bunu söylerim : Gidip yerinde göremiyoruz. Oradaki İmar İskân Bakanlığı memurunun, mühendislerinin takdirine kalmış... Bir rapor veriyor, «afete maruz bölge» diyor; tamam... Orada bina yaptı mı, vergiden muaf oluyor.

Bana gelen bu kararnamenin çokluğundan dolayı ben buna değinmek lüzumunu hissettim. Doğrudur, hakikaten afete maruz bölge ise, elbette onu boşattırıyoruz; «Burası afete maruz bölgedir, kalk buradan şuraya ev yap, buradan da vergi almayacağız.» diyoruz. Ama bu düşünce suiistimal edilirse, kötü.

Ek Madde 2 üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Buyurun.

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe-Plan Komisyonu Başkanı) — İzniniz olursa, dün bir sorunuz vardı, onu cevaplayayım bu arada Sayın Başkanım.

«Belediyeler bu vergiyi alacak» deniyor; belediye teşkilatı olmayan yerdekiler vermeyecekler mi?» buyurmuştunuz...

BAŞKAN — Evet, tamam...

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe-Plan Komisyonu Başkanı) — Vermeyecekler Sayın Başkanım. Halen, nüfusu 20 binden az olan yerlerde, zaten Bina İnşaat Vergisi yok. Binaenaleyh, biz onu biraz daha daraltmış oluyoruz.

BAŞKAN — Belediye varsa verecek...

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe-Plan Komisyonu Başkanı) — Belediye varsa, verecek.

BAŞKAN — Başka efendim, Ek Madde 2 üzerinde söz almak isteyen?..

Buyurunuz, Oramiral Tümer.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Sayın Başkanım, biraz evvel buyurduğunuz konu üzerine, acaba bu (İ) fıkrasını bu Ek Madde 2'den çıkartsak, büyük bir değişiklik yapmış olur muyuz; çok daha rahat işlemez mi kanun? Mesela, yangın; «muhtemel yangın yeri» diye bir yer çok zor tespit edilir efendim. Birçok yerlerde benzin istasyonu var... Şimdi, benzin istasyonun yanında yangın tehlikesi her zaman vardır. Bütün benzin istasyonları acaba muaf mıdır? Bunun gibi, birçok örnek vardır. Mesela, su basması hali vardır; bazen basıyor, bazen basmıyor. Binaenaleyh, bu (İ) fıkrasını bence metinden çıkartmakta büyük yarar var. Aksi halde, Devlet büyük zarara uğrar bu harçlardan.

BAŞKAN — Şimdi (h) fıkrası, bu gibi afetlere uğrayanlara bunu tanıyor; ancak, bazı yerlerde de daha henüz afet yok; fakat büyük bir kaya çatlamış... İlgililer, «Bu kaya yakında düşer. Binaenaleyh, şurayı boşaltın» diyor ve boşalttırıyor; onlara da yer gösteriyor bir bölgede. «Beş sene içerisinde burada evini yaparsan senden vergi almayacağım» diyor; ama yangını ben de anlamadım hakikaten. Su basması muhtemel olan yerler, olabilir; ikide bir su basıyor; bir defa basmış, iki defa basmış, üçüncüsünde artık diyorlar ki, «Daima burayı su basabilir. Binaenaleyh burayı da boşaltalım.» O da olabilir; çığ ve benzeri afetler olabilir; fakat «yangın çıkması ihtimali» ni nasıl düzenleyeceğiz?

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe-Plan Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, yangın genellikle orman köylerini korumak için konmuş bir hükümdür; olabilir. Kaldı ki, buradaki hüküm gayet açıktır : Bu afetlerin olacağı yerdeki yetkili kuruluş, kişiye, «Burası afet bölgesidir; buradan çık» diyecek ve binayı da yine yetkili kuruluşun gösterdiği yerde 5 sene içinde yaptıracaktır. Şartları çok ağırdır. Yani, «burası yangın yeridir» diye, kişinin oradan çıkması söz konusu değildir.

BAŞKAN — Hatta çoğu da gitmez.

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe-Plan Komisyonu Başkanı) — Bu, orman civarından, o orman köyünün başka yere nakledilmesidir, yangın tehlikesi dolayısıyla.

BAŞKAN — Yani, orman içindeki evler, orman köyleri için; öyle mi?

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe-Plan Komisyonu Başkanı) — Evet, ve bu madde de değişmemiş; ilk yapılışından beri kanunun içinde olan bir maddedir. Çıkarılması halinde bir boşluk doğabilir.

BAŞKAN — Evet, yerini değiştiriyoruz.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Durumları bakımından efendim. Bir, zarara uğramış bir vatandaş var; bir de zarara uğrarsa diye düşündüğümüz vatandaşımız var. Aralarında çok büyük fark var.

BAŞKAN — Ama, «uğrarsa» değil; uğrayacağı katî; ilgili geliyor, rapor veriyor; «Artık burasının boşaltılması lazım» diyor.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Efendim, o binayı oraya yaparlarken acaba nasıl müsaade etmişler? Esas oradan başlamak lazım.

BAŞKAN — Oluyor veyahut toprak kayması başlıyor, kaymalar başlıyor.

İmar ve İskân Bakanlığının çok iyi çalışması lazım. Bina yapılan yerlerde jeolojik tetkikler yapılacak, ondan sonra müsaade edilecek. Bunlar yapılmıyor ve şimdiye kadar da zaten yapılmamış. Belki bundan sonra yapacaklar diyelim; ama bundan evvelki senelerde 20, 30, 40, 50 sene evvel yapılmış bir sürü yerler var; şimdi kaymalar başlamış, kayalar düşmeye başlamış...

Efendim, Ek Madde 2 üzerinde başkaca söz almak isteyen?... Yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Ek Madde 3'ü okutuyorum :

Mükellef :

EK MADDE 3. — Bina inşaat harcını inşaat, ilâve veya tadilat için inşaat ruhsatı alanlar öder.

İnşaata ruhsatsız başlanılmasında mükellef, inşaat ruhsatı almak mecburiyetinde olanlardır.

Binanın kullanış tarzının değiştirilmesi halinde mükellef, binanın sahipleridir.

BAŞKAN — Bu maddenin başlangıcında bir cümle hatası var gibi geliyor: «Bina inşaat harcını inşaat, ilâve veya tadilat için inşaat ruhsatı olanlar öder» deniyor; maddenin sonuna geliyorum şimdi.

«Bu, inşaatı yapan» demek, yani, «Bina inşaat harcını ilâve veya tadilat için inşaat ruhsatı alan yahut inşaat ruhsatı alan mı oluyor», o?

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Evet.

BAŞKAN — «Bina inşaat harcını inşaat, ilâve ve tadilat için inşaat ruhsatı alanlar...» Bir düşük ifade var burada.

MUSTAFA GÖRSON (Maliye Bakanlığı Temsilcisi) — «İnşaat için inşaat ruhsatı, ilâve ve tadilat için inşaat ruhsatı» diye düzenlenmiş evvelce kanunda Sayın Başkanım.

BAŞKAN — Onu birleştirdiniz siz.

MUSTAFA GÖRSON (Maliye Bakanlığı Temsilcisi) — Evet. Belediyeden hepsi için alınan izin, inşaat ruhsatı kavramı içerisinde mündemiç efendim. İlâve için de inşaat ruhsatı alıyorsunuz, tadilat için de inşaat ruhsatı, inşaat için de inşaat ruhsatı alıyorsunuz.

BAŞKAN — «İnşaat harcını inşaat, ilâve veya tadilat için...»

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — «İçin» den sonra bir virgül olsa daha mı iyi olur efendim?

BAŞKAN — Olabilir.

Bu inşaat ruhsatını alma, ilâve ve tadilat için... İnşaat için de, ruhsat alınacak; ikisine de raci oluyor bu.

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Hepsine raci oluyor.

BAŞKAN — Peki.

Ek Madde 3 üzerinde söz almak isteyen var mı?... Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Ek Madde 4'ü okutuyorum :

Matrah :

EK MADDE 4. — Bina İnşaat Harcının matrahı, her bir konut veya işyeri biriminin ayrı ayrı inşaat sahasının yüzölçümleridir.

Konut inşaatlarında inşaat alanının tespitinde, sığınak, merdiven sahanlığı, müşterek garaj, depo, kalorifer ve kapıcı dairesi gibi ortak yerlerden gelen paylar ile kömürlükler hariç tutulur, özel garaj ve özel depo gibi müştemilat dahil edilir.

İşyeri inşaatlarında, inşaat alanına müştemilat ve ortak yerlerden gelen hisselerin tümü dahildir.

Matrahın hesaplanmasında metrekare kesirleri atılır.

BAŞKAN — Havalandırma yerleri var; onlar hariçtir, değil mi?...

O husus yazılmamış buraya.

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Evet, müşterek paylara dahil olduğu için yazılmamış.

BAŞKAN — Müşterek paylara dahil olursa, «Gibi ortak yerler» dediğine göre, merdiveni saymış. Meselâ, havalandırma vardır; onun da hariç tutulması lazımdır.

Ek Madde 4 üzerinde söz almak isteyen var mı?... Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Ek Madde 5'i okutuyorum :

Harcın Ödenmesi ve Yeri :

EK MADDE 5. — Bina İnşaat Harcı, inşaat ruhsatının alınmasından önce makbuz karşılığında ilgili belediyeye ödenir.

İnşaatın kısmen yapılması veya hiç yapılmaması halinde inşaat ruhsatı kısmen veya tamamen iptal edilirse, daha önce ödenmiş olan harçta gerekli düzeltme ve iadeler yapılır.

BAŞKAN — Ek Madde 5 üzerinde söz almak isteyen var mı?... Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Ek Madde 6'yı okutuyorum :

Tarife :

EK MADDE 6. — Bina inşaat harcı aşağıdaki tarifeye göre alınır.

1. Konut İnşaatı :

İnşaat Alanı	Beton, demir, kâğir, yarı kâğir yapılarda m² başına En az En çok (TL.)	Ahşap ve diğer yapılarda m² başına En az En çok (TL.)
A) 100 m² ye kadar	5 - 15	5 - 15
B) 101 - 120 m²	100 - 300	50 - 150
C) 121 - 150 m²	250 - 750	100 - 300
D) 151 - 200 m²	500 - 1 500	200 - 600
E) 200 m² den yukarı	750 - 2 250	300 - 900

2. İşyeri İnşaatı :

İnşaat Alanı	Beton, demir, kâğir, yarı kâğir yapılarda m² başına En az En çok (TL.)	Ahşap ve diğer yapılarda m² başına En az En çok (TL.)
A) 25 m² ye kadar	40 - 120	25 - 75
B) 26 - 50 m²	75 - 225	40 - 120
C) 51 - 100 m²	150 - 450	75 - 225
D) 100 m² den yukarı	300 - 900	150 - 450

BAŞKAN — Ek Madde 6 üzerinde söz almak isteyen var mı?... Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Şimdi, kabul edilmiş bulunan Ek Madde 1, Ek Madde 2, Ek Madde 3, Ek Madde 4, Ek Madde 5 ve Ek Madde 6'ya bağlı olarak 1 nci maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi okutuyorum :

MADDE 2. — Aynı Kanunun 96 ncı maddesinin (A) fıkrasına aşağıdaki 9 ncu bent eklenmiştir.

«9. Bina İnşaat Harcı» :

BAŞKAN — 2 nci madde üzerinde söz almak isteyen var mı?... Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3 ncü maddeyi okutuyorum :

MADDE 3. — Aynı Kanunun 104 ncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Bu Kanunda yer alan Meslek, Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergileri ile Temizleme ve Aydınlatma, Bina İnşaat, İşyeri Açma İzni, İmar Mevzuatı gereğince alınacak harçların mücavir alanda uygulanabilmesi için belediye hizmetlerinin bu mahallere götürülmüş olması şarttır.»

BAŞKAN — Madde 3 üzerinde söz almak isteyen var mı?... Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4 ncü maddeyi okutuyorum :

MADDE 4. — Aynı Kanunun 106 ncı maddesinin (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«a) Temizleme ve Aydınlatma Harcı ile ilgili 45 ila 51 nci madde hükümleri, Emlak Vergisi 1980 genel beyan dönemini izleyen ilk genel beyan dönemini rastladığı bütçe yılının başında,»

BAŞKAN — Demin de onları görüşmüştük zaten, «1983 yılı» diyoruz.

4 ncü madde üzerinde söz almak isteyen?... Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

5 nci maddeyi okutuyorum :

Kaldırılan Hükümler :

MADDE 5. — 1318 sayılı Finansman Kanununun Bina İnşaat Vergisine ilişkin hükümleri ile ek ve değişiklikleri, 2464 sayılı Kanunun 80 nci maddesinin (e) bendi ile 84 ncü maddesinin 2 nci fıkrasının (e) bendi bu Kanunun yayımını izleyen ay başından itibaren yürürlükten kaldırılmıştır.

BAŞKAN — 5 nci madde üzerinde söz almak isteyen?... Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Geçici Madde 1'i okutuyorum :

Geçici Hükümler :

GEÇİCİ MADDE 1. — Bina İnşaat Vergisi ödenmek suretiyle inşaat ruhsatı alınmış bulunan hallerde inşaat ruhsatının sonradan kısmen veya tamamen iptal edilmesi halinde, daha önce ödenmiş bulunan ve iptal edilen kısma isabet eden Bina İnşaat Vergisi, Maliye Vergi Dairelerince mükellefe ret ve iade edilir.

BAŞKAN — Geçici Madde 1 üzerinde söz almak isteyen?... Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Geçici Madde 2'yi okutuyorum :

GEÇİCİ MADDE 2. — Bu Kanunun yürürlük tarihinden önceki dönemlere ait Bina İnşaat Vergisinin tarh, tahakkuk ve tahsilinde, 1318 sayılı Finansman Kanununun Bina İnşaat Vergisine ilişkin hükümleri ile ek ve değişikliklerine ait kanun hükümleri uygulanır.

BAŞKAN — Geçici Madde 2 üzerinde söz almak isteyen?... Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler.. Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Geçici Madde 3'ü okutuyorum :

GEÇİCİ MADDE 3. — 1982 ve 1983 takvim yıllarında, bu Kanunla 2464 sayılı Kanuna eklenen Bina İnşaat Harcının Ek Madde 6'da yer alan tarifesinde kayıtlı en az miktarların yarısı uygulanır.

Şu kadar ki 100 m² ye kadar olan konut inşaatlarında söz konusu tarifede kayıtlı en az miktarlar uygulanır.

BAŞKAN — 1982 ve 1983 yılları için bir azaltma getiriyorduk teşvik için, değil mi?...

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Evet.

BAŞKAN — 1984 yılından sonrası için yok böyle bir şey değil mi?...

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Yok.

BAŞKAN — Geçici Madde 3 üzerinde söz almak isteyen?... Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 6'yı okutuyorum :

Yürürlük :

MADDE 6. — Bu Kanun hükümleri yayımını izleyen ayın başında yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Burada, «Ayın başında» denilmiş. Şimdiye kadar hep «Aybaşında» diyorduk, değil mi?

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, yukarıda 5 nci maddede var; Komisyonda düzeltmiştik, burada gözümüzden kaçmış; «Bu kanun hükümleri yayımını izleyen aybaşından itibaren yürürlüğe girer.»

BAŞKAN — Tabiî; «Aybaşından itibaren yürürlüğe girer», «Ayın başında» değil, «Aybaşından itibaren yürürlüğe girer.» Onu öyle düzeltiniz efendim.

6 nci madde üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

7 nci maddeyi okutuyorum :

Yürütme :

MADDE 7. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — 7 nci madde üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler.. Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Maliye Bakanı, aklımıza şu husus geldi; Binalardan alınan bütün bu vergilerin hepsini belediyelere bıraksak ve belediyelere de bütçeden yaptığımız % 5'lik yardımı, % 2'ye indirsek, yahut hiç yapmasak, acaba daha mı iyi olur? Bu husus tetkik edilse?.. Belediyeler, bunlarla daha rahat mücadele ederler; çünkü, gelir alacak. Onun için, mahalle mahalle dolaşır vergisini alır; çünkü onun için gelir kaynağıdır. Hazine bununla pek uğraşamıyor.

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Sayın Başkanım, tabiî bunu bu şekle getirmek için arkadaşlarla hakikaten üzerinde çok düşünüldü; hatta, tamamen terk etme yönünde de çalışmalar yapıyorlar.

BAŞKAN — Terk edip, belediyelere verilmeli.

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Beledi-

yelere verilmesi konusunda da çalışmaya devam edelim efendim.

BAŞKAN — Her şehrin belediyesi uğraşsın bu işle.

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — 20 milyon mükellef var efendim. Bunlarla Maliyenin uğraşması müşkül.

BAŞKAN — Bir çok Maliye mensubunun bununla uğraşması gerekiyor ve hiç kimseyi de takip edemiyor; ama belediyeler eder.

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Tahsil edebilir.

Bu konuda bir çalışma yapalım efendim.

BAŞKAN — Nasıl ki, havagazı, elektrik ve suyu belediyelere bıraktık, o takip ediyorsa, bunu da takip edebilir. Böylece, bütçeden belediyelere yapılan yardım da belki azaltılabilir, belki de kaldırılabilir.

E) 488 Sayılı Damga Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı. (1/270) (S. Sayısı : 292'ye 10 ncu Ek) (1).

BAŞKAN — Şimdi, 292'ye 10 ncu Ek Sıra Sayılı; 488 Sayılı Damga Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısının görüşülmesine geçiyoruz.

Bu tasarının tümü üzerinde görüşme açıyorum.

Söz almak isteyen var mı?.. Yoktur.

Tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1 nci maddeyi okutuyorum :

488 Sayılı Damga Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 488 sayılı Damga Vergisi Kanununa bağlı (2) sayılı tablonun I - Resmî İşlerle İlgili Kâğıtlar Bölümünün (C) bendinin sonuna aşağıdaki 15 numaralı fıkra eklenmiştir.

«15. Sosyal ve Kültürel bakımdan yurdumuzu tanıtmak üzere ilgili Bakanlığın izni ile yarışmalara katılacak, sergilenecek, gösterilecek veya benzeri nedenlerle geçici olarak yurt dışına çıkarılacak tablo, pul, film, seramik ve bu mahiyetteki sanat eserleri ve sair eşya ile ilgili olarak kambiyo mercilerine verilecek beyanname ve taahhütnameler.»

---

(1) 292 ve 292'ye 1 nci Ek S. Sayılı Basmayazılar 27 Ekim 1981 tarihli Birleşim Tutanağına; 292'ye 10 ncu Ek S. Sayılı Basmayazı Tutanağa eklidir.

BAŞKAN — 1 nci madde üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi okutuyorum :

MADDE 2. — Aynı Kanuna bağlı (2) sayılı tablonun IV - Ticarî ve Medenî İşlerle İlgili Kâğıtlar Bölümünün 6 ncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«6. Posta çekleri ve trafik para cezalarının tahsilinde düzenlenen makbuzlarla, 10 000 lira ve daha aşağı parayı ihtiva eden fatura (Bedelin alındığına dair makbuz şerhini ihtiva edenler dahil), fatura yerine geçen müstahsil makbuzu ve gider pusulası ile 500 lira ve daha aşağı parayı ihtiva eden her türlü makbuzlar, ibra senetleri, serbest meslek makbuzu nüshaları, havale mektupları, posta ve telgraf havalenameleri ve borç senetleri.»

BAŞKAN — Maddede, «10 bin lira ve daha aşağı parayı ihtiva eden fatura...» ondan sonra, «fatura yerine geçen müstahsil makbuzu» denilmektedir. Bu da mı 10 bin lira ve daha aşağı olacak? Ona da dahil mi o?

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Evet.

BAŞKAN — «Ve gider pusulası...» O da 10 bin lira ve daha aşağı olacak; «ile ondan sonra 500 lira» deniyor; yani onların hepsine dahil o?.

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Dahil efendim.

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — 10 bin lira, hepsine de dahil Sayın Başkanım.

BAŞKAN — Madde 2 üzerinde söz almak isteyen var mı efendim?.. Yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmistir.

3 ncü maddeyi okutuyorum :

Yürürlük :

MADDE 3. — Bu Kanun hükümleri yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

BAŞKAN — 3 ncü madde üzerinde söz almak isteyen?... Yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4 ncü maddeyi okutuyorum :

Yürütme :

MADDE 4. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — 4 ncü madde üzerinde söz almak isteyen?.. Yoktur...

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

F) 7338 Sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı. (1/270) (S. Sayısı : 292'ye 11 nci Ek) (1)

BAŞKAN — 292'ye 11 nci Ek Sıra Sayılı; 7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkındaki Kanun Tasarısının görüşülmesine geçiyoruz.

Tasarının tümü üzerinde görüşme açıyorum.

Söz isteyen var mı?.. Yoktur.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1 nci maddeyi okutuyorum :

7338 Sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 7338 sayılı Kanunun 4 ncü maddesinin (b) bendine aşağıdaki hüküm eklenmiştir. (Füruğ bulunmaması halinde, eşe isabet eden miras hissesinin 2 000 000 lirası)

BAŞKAN — Bunu Komisyon ilave etmiş; Komisyonun bir açıklaması olacak mı efendim?..

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Sayın Başkanım, bizde de bunun ilavesi düşünüldü. Eğer herhangi bir miras hakkı doğmuşsa, evini satmak durumuyla karşı karşıya kalmasın, 1 milyon lira çok azdır, bunun için istisna haddini 2 milyon liraya çıkaralım dedik. Bu bakımdan iştirak ediyoruz efendim.

BAŞKAN — Evet.

1 nci madde üzerinde söz almak isteyen var mı efendim?.. Yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi okutuyorum :

MADDE 2. — 7338 sayısı Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 10 ncu maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendi ile aynı maddenin beş ve altıncı fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«b) Gayrimenkuller ticarî işletmeye dahil olsun veya olmasın Emlak Vergisine esas olan değerle değerlenir.»

«İlk tarhiyatta nazara alınmak üzere mükellefler tarafından bu maddedeki esaslara göre beyan edilen miktar ile idarece aynı değerleme ölçülerine göre bulunan miktar arasındaki farka ait vergi (gayrimenkuller hariç), kusur cezalı olarak alınır.

Ancak, menkul mallar ile gemilere ilişkin değerlemelerde % 50'ye kadar bulunacak fark için ceza uygulanmaz.»

BAŞKAN — 2 nci madde üzerinde söz almak isteyen?.. Yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3 ncü maddeyi okutuyorum :

MADDE 3. — Aynı Kanunun 16 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

---

(1) 292 ve 292'ye 1 nci Ek S. Sayılı Basmayazılar 27 Ekim 1981 tarihli 78 nci Birleşim Tutanağına; 292'ye 11 nci Ek S. Sayılı Basmayazı Tutanağa eklidir.

«Nispetler :

Madde 16. — Veraset ve İntikal Vergisi aşağıda yazılı nispetler üzerinden alınır.

Matrah	Füruğlar, eşler ana ve baba için (Evlatlıklarla Nesebi sahih olmayan çocukların Kanunu Medeninin 257 ve 443 ncü maddelerine göre alacakları miraslar bu gruba dahildir.) Vergi Nispeti Yüzde	Kardeşler, büyük ana, büyük baba ve füruğları için vergi nispeti Yüzde	1 ve 2 nci Sütunlar dışında kalanlar için vergi nispeti Yüzde
İlk 200 000 lira için	3	7	10
Sonra gelen 400 000 lira için	5	10	14
Sonra gelen 800 000 lira için	7	14	18
Sonra gelen 1 600 000 lira için	10	18	22
Sonra gelen 3 000 000 lira için	13	22	28
Sonra gelen 6 000 000 lira için	16	26	36
Matrahın 12 000 000 lirayı aşan kısımları için	20	30	44

BAŞKAN — 3 ncü madde üzerinde söz almak isteyen var mı?..

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Müsaade eder misiniz efendim?

BAŞKAN — Buyursunlar.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Efendim, buradaki, «İlk 200 bin lira için» den sonra gelenler, hep daima yine 200 bin lirayı mı ifade ediyor, yoksa her biri «sonra gelen 400 bin liranın üstüne sonra gelen» diye mi değerlendiriliyor?

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Üstüne efendim. İlki için 200 binin üstüne 400 bin; ondan sonra gelen 400 bin lira için 600 bin...

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — «Sonra gelen 800 bin lira için» dediği zaman, bu 400 bin nasıl değerlendirilecek?

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — 1 200 000 olacak.

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe-Plan Komisyonu Başkanı) — 200 bin liranın dilimi %3; 400 bin liranın dilimi %5 ve kalan 800 bin liranın dilimi %7.

BAŞKAN — Yani 1 milyon lira ise; 200 bin lirası için %3...

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe-Plan Komisyonu Başkanı) — 400 bin lirası için %5 ve geri kalan 400 bin lirası için %7 olacak, 1 milyon lira için, 200 bin, 400 bin, 400 bin diye ayrı ayrı icmal edilecek.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Bir anlaşmazlık var ama...

BAŞKAN — 200 binden sonra 400 bin gelmiyor ki!... 200 binden sonra 201 bin gelir.

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe-Plan Komisyonu Başkan) — 200 bin liralık bir dilim, ondan sonra gelen 400 bin lira için bir dilim.. Bu, vergi dilimlendirilmesinde çok alışılmış bir usuldür efendim.

BAŞKAN — Biraz ters geliyor..

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — 300 bin liranın dilimi nedir?

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — 300 bin liranın 200 bini için % 3, 100 bin lirası için de % 5.

BAŞKAN — Yani 200 bin liradan sonra 400 bin liraya kadar olan % 5 olacak eğer dilim 300 bin

lira ise, 200 bin lirası için % 3, 100 bin lirası için % 5.

Madde 3 üzerinde başka söz almak isteyen?... Yok.

3 ncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4 ncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 4. — Aynı Kanunun 19 ncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Ödeme Zamanı :

Madde 19. — Veraset ve İntikal Vergisi tahakkukundan itibaren (4) yılda ve her yıl Mayıs ve Kasım aylarında olmak üzere iki eşit taksitte tahsil olunur.

İntikal eden gayrimenkullerin tapuda tescil muamelesi, Veraset ve İntikal Vergilerinin tahakkukunu müteakip yapılır. Veraset ve İntikal Vergisi tamamen ödenmedikçe intikal eden gayrimenkullerin başkasına devir ve ferağı yapılamaz ve üzerinde herhangi bir aynî hak tesis edilemez. Tapu memurları vergi dairesince verilmiş ilişik kesme belgesi olmaksızın tescil veya devir ve ferağ işlemi yapamazlar, aksi halde verginin ödenmesinden mükellefler ile birlikte müteselsilen sorumlu olurlar.

Ancak, mükelleflerce, tahakkuk eden vergiye karşılık 6183 sayılı Kanunun 10 ncu maddesinde yazılı cinsten (Bu maddenin 5 nci bendinde yazılı menkul mallar hariç) teminat gösterildiği takdirde intikal eden gayri menkullerin bir kısmının veya tamamının devir ve ferağına izin verilebilir. Teminat olarak gösterilecek gayri menkullerin değeri 6183 sayılı Kanunun 90 ncı maddesinde yazılı komisyonlar tarafından aynı Kanunun 91 nci maddesine göre tespit edilir.

BAŞKAN — 4 ncü madde üzerinde söz almak isteyen var mı?...

Buyurunuz.

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, dün bir emirleriniz vardı, onu hatırlatmak için söz aldım.

Halen menkul olanlar için süre 1 yıl, gayri menkuller için 5 yıl. Bu yapılırken, dün de zatâliniz buyurmuştunuz; menkulün paraya çevrilip, ödenmesi kolay olduğu için, çok daha haklı geldi bize. Halbuki şimdi, menkul mallarla gayri menkul malları birleştirip, menkuller için süre 4 seneye çıkıyor, gayri menkul de 5 yıldan 4 yıla iniyor süresi. Maliye Bakanlığından izahat emretmiştiniz bu konuda.

BAŞKAN — Şimdi, menkulse, bu, paradır ve nihayet hisse senedidir, muayyen bir dönemi vardır, ödenecektir muhakkak, yani hemen alabilir, hemen vergisini verebilir; ama gayri menkul öyle değildir. Yani, kanun vazı vaktiyle bunu düşünmüş, «1 sene» demiş ona, «1 sene içinde sen bunun borcunu öde. Senin eline bir para geçti; bunun vergisini hemen yatır» demiş; ama öteki, gayri menkul... Satılacak, müşteri bulacak, şu olacak, bu olacak... Onun için, onu 5 sene yapmış.

Şimdi, neden biz ikisini de 4 seneye çıkardık? Ya, eskisi gibi bırakalım veya ikisini de 5 senede bırakalım.

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Sayın Başkanım, arkadaşlarım bana «Bunların vergi dairelerinden gayri menkuller ve menkuller için bu verginin hesabında ve takibinde her birine ait istisnalar getirildiğinden bunların hesapları hakikaten karışık ve zor oluyor» dediler. Ondan dolayı, ikisini bu şekilde yaptık; fakat tabi para olanlar zaten beyan edilmez efendim genellikle - bankalar hariç - araba, hisse senedi - hatta o da nama yazılı ise - genellikle o da verilmez; telefon... Bunlardır beyan edilen.

BAŞKAN — O halde 5 yılı neden 4 yıla indiriyorsunuz? Birisine iyilik yapıyoruz...

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Biz hepsi bir arada olsun istiyoruz tabiî.

BAŞKAN — Yani, eskiden 5 yıldı bunu 4 yıla indirmeyelim. Şimdiye kadar hep kolaylık getirdik.

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Biz, hepsini 5 yıl yapabiliriz efendim, farklı olmaması için.

BAŞKAN — Tamam, hepsi 5 yıl; olur.

O halde, «Veraset ve İntikal Vergisi tahakkukundan itibaren 5 yılda» diyeceğiz ve 4'ü 5 yıl yapacağız. «... ve her yıl Mayıs ve Kasım ayında olmak üzere iki eşit taksitte tahsil olunur» şeklinde olacak.

5 yıl içinde yani, değil mi?

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Evet, 5 yıl içinde.

BAŞKAN — Yani, illâ 5 yılın sonunda değil?

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Tabiî efendim.

BAŞKAN — Zaten, «her yıl Kasım ve Mayıs» demiş ona.

4 ncü madde üzerinde başka söz almak isteyen?... Yok.

Bu maddeyi, bu değişiklikle - 4 yıl 5 yıla çıkarılmış olarak - oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

5 nci maddeyi okutuyorum:

Yürürlük :

MADDE 5. — Bu Kanunun 1 nci maddesi hükmü, ile 3 ncü maddesinin 7338 sayılı Kanunun 19 ncu maddesinin son fıkrasındaki değişikliğe ilişkin hükmü Emlak Vergisi 1980 Genel Beyan Dönemini izleyen İlk Genel Beyan Döneminin rastladığı bütçe yılının başında, diğer hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — 5 nci madde üzerinde söz almak isteyen?...

Buyurun efendim.

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, bağışlarsanız, benim gözümden kaçtı.

Biz bir madde ilâve edince, buradaki 1'in 2 nci madde, 3 ün de 4 ncü madde olması lazım.

BAŞKAN — Tabiî, «Bu Kanunun 2 nci ve 4 ncü maddesi...» şeklinde düzeltilecektir. Çünkü Komisyon bir madde ilave etmiş. Öyle olunca, onun numaraları değişti.

5 nci madde üzerinde başka söz almak isteyen?.. Yok.

Maddeyi bu değişiklikle oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

6 ncı maddeyi okutuyorum :

Yürütme :

MADDE 6. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — 6 ncı madde üzerinde söz almak isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Efendim, saat 17.00'de tekrar toplanmak üzere Birleşime 20 dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati : 16.40

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 17.00

BAŞKAN : Orgeneral Kenan EVREN (Devlet Başkanı, Genelkurmay ve Millî Güvenlik Konseyi Başkanı)

ÜYELER : Orgeneral Nurettin ERSİN (K. K. K. ve Millî Güvenlik Konseyi Üyesi)

Orgeneral Tahsin ŞAHİNKAYA (Hv. K. K. ve Millî Güvenlik Konseyi Üyesi)

Oramiral Nejat TÜMER (Dz. K. K. ve Millî Güvenlik Konseyi Üyesi)

Orgeneral Sedat CELASUN (J. Gn. K. ve Millî Güvenlik Konseyi Üyesi)

BAŞKAN — Oturumu açıyorum.

II. — KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

2. — 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu. (1/253) (S. Sayısı : 327) (1)

BAŞKAN — Efendim, gündemimizin 2 nci sırasında, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu yer alıyor.

Adalet Komisyonu Raporu 327 sıra sayısıyla basılıp, dağıtılmıştır.

(1) 327 S. Sayılı Basmayazı Tutanağa eklidir.

Adalet Komisyonu Başkanı ve Bakanlık Temsilcisi yerlerini aldılar.

Kanun tasarısının tümü üzerinde görüşme açıyorum.

Bir izahatınız olacak mı efendim?..

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Adalet Komisyonu Başkanı) — Hayır, Sayın Başkanım.

BAŞKAN — Peki efendim.

Tümü üzerinde söz almak isteyen yoktur.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1 nci maddeyi okutuyorum efendim :

2247 Sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin 6 ncı ve 7 nci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümüne, Yargıtay Hukuk Genel Kurulu ile Danıştay Genel Kurulunca kendi Başkan ve üyeleri arasından gösterecekleri iki kat aday arasından ikişer asıl, ikişer yedek üye Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca; Askerî Yüksek İdare Mahkemesi Genel Kurulunca askerî hâkim sınıfından olan daire başkan ve üyeleri arasından gösterilecek iki kat aday arasından iki asıl iki yedek üye Devlet Başkanınca seçilir.

Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümüne, Yargıtay Ceza Genel Kurulunca kendi başkan ve üyeleri arasından gösterilecek iki kat aday arasından üç asıl, üç yedek üye Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca; Askerî Yargıtay Genel Kurulunca daire başkan ve üyeleri arasından gösterilecek iki kat aday arasından üç asıl, üç yedek üye Devlet Başkanınca seçilir.»

BAŞKAN — 1 nci madde üzerinde söz almak isteyen var mı efendim?.. Yoktur.

1 nci maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi okutuyorum :

MADDE 2. — Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun 4 ncü maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Görev süresi sona eren Başkan bir dönem daha seçilebilir.» Üyelerin ise yeniden seçilmeleri mümkündür.

BAŞKAN — 2 nci madde üzerinde söz almak isteyen?.. Yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3 ncü maddeyi okutuyorum :

MADDE 3. — Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun 6 ncı maddesinin madde başlığı ile madde metni aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Başsavcıların Düşüncelerini Bildirmeleri ve Toplantıya Katılmaları :

Madde 6. — İlgili Başsavcılar veya görevlendirecekleri yardımcıları, gerekli gördüklerinde veya Mahkemece gerekli görülen durumlarda yazılı olarak düşüncelerini bildirirler veya toplantılarda sözlü açıklamalarda bulunurlar, oya katılmazlar.»

BAŞKAN — Bu değişiklik neden yapıldı?

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Adalet Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, evvela madde metninde «savcı» deyimi yoktu; «Başkanun Sözcüsü» veya «Başkanun sözcüleri» deyimi vardı; o nedenle değişiklik yapılmıştır.

İkincisi, işlere sürat kazandırmak için yapılmıştır.

BAŞKAN — Yani yazılı olarak da bildirecek...

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Adalet Komisyonu Başkanı) — Evet.

Eskiden olumlu uyuşmazlıklar, yani başka bir deyimle, iki mahkemenin de «Ben de bakmıyorum» dediği dosyalar kendi bağlı bulunduğu Başsavcılığa gönderiliyor, Başsavcı da ilgili olduğu bölüme gönderiyordu.

Şimdi böyle olmayacak. Her iki mahkeme, «Ben de bakmıyorum» dediği zaman dosya, direkt, uyuşmazlık mahkemesine gidecek; Başsavcı gerekli görürse, görüşünü bildirecek veya dilerse uyuşmazlık mahkemesi mütalaa verecek.

Yani, her dosya için ayrı bir kanal gerekmiyor.

BAŞKAN — Evet.

3 ncü madde üzerinde söz almak isteyen var mı efendim?.. Yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4 ncü maddeyi okutuyorum :

MADDE 4. — Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun 15 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 15. — Olumsuz görev uyuşmazlıklarında dava dosyası :

a) Ceza davalarında son görevsizlik kararını veren mahkemece, bu kararın kesinleşmesinden sonra doğrudan doğruya,

b) Diğer davalarda, son görevsizlik kararını veren mahkemece bu kararın kesinleşmesinden sonra, taraflardan birinin istemi üzerine,

Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilir ve görevli mahkemenin belirlenmesi istenir.

BAŞKAN — 4 ncü madde üzerinde söz almak isteyen?.. Yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

5 nci maddeyi okutuyorum :

MADDE 5. — Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun 16 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 16. — Uyuşmazlık Mahkemesi, olumsuz görev uyuşmazlığı ile ilgili dosyaların ilk incelemesi sırasında ve gerekli gördüğü hallerde ilgili Başsavcıların görüşünü de alarak, görevli yargı merciini belirten kararını verir.»

BAŞKAN — 5 nci madde üzerinde söz almak isteyen?.. Yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

6 ncı maddeyi okutuyorum :

MADDE 6. — Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun 19 ncu maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Mahkemenin gerekçeli kararı, dava dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilir.»

BAŞKAN — 6 ncı madde üzerinde söz almak isteyen?.. Yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

7 nci maddeyi okutuyorum :

MADDE 7. — Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun 24 ncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«1 nci maddede gösterilen yargı mercilerinden en az ikisi tarafından, görevle ilgili olmaksızın kesin olarak verilmiş veya kesinleşmiş, aynı konuya ve sebebe ilişkin, taraflarından en az biri aynı olan ve kararlar arasındaki çelişki yüzünden hakkın yerine getirilmesi olanaksız bulunan hallerde hüküm uyuşmazlığının varlığı kabul edilir.»

BAŞKAN — 7 nci madde üzerinde söz almak isteyen?... Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

8 nci maddeyi okutuyorum :

MADDE 8. — Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanuna aşağıdaki Ek Madde eklenmiştir.

EK MADDE 1. — «Bu Kanunun çeşitli maddelerinde geçen Başkanunsözcüsü deyimi, yerine göre, Danıştay Başsavcısı ve Askerî Yüksek İdare Mahkemesi Başsavcısını, Danıştay yardımcıları deyimi Danıştay tetkik hâkimlerini, kanunsözcüleri deyimi Danıştay savcılarını ifade eder.»

BAŞKAN — 8 nci madde üzerinde söz almak isteyen?... Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

9 ncu maddeyi okutuyorum :

MADDE 9. — Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun 17 nci maddesinin üçüncü fıkrası ile 20 nci maddesinin ikinci fıkrası hükümleri yürürlükten kaldırılmıştır.

BAŞKAN — Bunlar kaldırılan kısımlar oluyor.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Adalet Komisyonu Başkanı) — Başvuru ve tebligat işlemleri.

Biraz önce arz ederken, ifade ettim : Dava dosyaları Danıştaydan, Yargıtaydan, dolaşa dolaşa uyuşmazlık mahkemesine geliyordu.

Buna gerek duymadık. Zaten, tatbikatçılar da böyle mütalaa verdiler.

BAŞKAN — 9 ncu madde üzerinde söz almak isteyen?... Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Geçici Madde 1'i okutuyorum :

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümünde görevli Danıştay üyelerinin bu sıfatları sona erer. Ancak yeni seçimler yapılıncaya kadar görevlerine devam ederler.

Ceza bölümünde görevleri sona eren Danıştay üyeleri yerine ve diğer nedenlerle boşalmış olan üyeliklere, Kanunun yürürlük tarihini izleyen bir ay içinde seçim yapılır. Bu suretle seçilenler, yerine seçildikleri üyenin süresini tamamlar.

BAŞKAN — O halde, mesela iki sene üyelik yapmış da üyeliği sona ermiş ve onun yerine biri seçilmişse o seçilen iki, sene daha kalacak.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Adalet Komisyonu Başkanı) — Biraz evvel kabul buyurduğunuz metinde, 2 kişi Yargıtay hu-

kuk dairelerinden, 2 kişi Danıştaydan, 2 kişi de Askerî Yüksek İdareden geliyordu.

Ceza bölümünde, bu defa, 2 üye Askerî Yargıtaydan, 2 üye Yargıtay ceza bölümünden, 2 üye de Danıştaydan alıyorlarmış. Halbuki, Danıştaydan gelenlerin ceza ile bir ilgileri yok o nedenle, biz bu sayıyı 3-3 yaptık. Bu kere, onların üyelerini iade ediyoruz. Gerek Askerî Yargıtaydan, gerek Yargıtaydan 1'er üye gelecek.

BAŞKAN — Bu durumda Danıştay üyelerinin sıfatları sona erer.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Adalet Komisyonu Başkanı) — Ceza bölümündeki Danıştay üyelerinin sıfatları sona eriyor.

BAŞKAN — Ben yanlış anladım; hepsinin sıfatları sona eriyor zannettim. Yalnız Danıştaydan gelenlerin sıfatları sona erecek.

Geçici Madde 1 üzerinde söz almak isteyen?...

Buyurun.

KEMALETTİN ALİKÂŞİFOĞLU (Adalet Bakanlığı Temsilcisi) — Sayın Başkanım ,sadece «Geçici Madde 1» denmiş. Ancak, bu kanun, Uyuşmazlık Mahkemesi Kanununda değişiklik yaptığı için, orada geçici 5 nci maddeye kadar gelmiş. Bu, geçici 6 nci madde olabilir veya bu kanunun geçici 1 nci maddesi olarak mütalaa edilebilir. Bu, teknik bir konu. Onu arz etmek istedim.

BAŞKAN — «Bu kanunun geçici 1 nci maddesi.»

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Adalet Komisyonu Başkanı) — Bu kanunun tatbikatına ilişkin bir madde.

BAŞKAN — Tabiî, oraya ilave etmiyoruz çünkü.

Geçici Madde 1 üzerinde başka söz isteyen?... Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Geçici Madde 2'yi okutuyorum :

GEÇİCİ MADDE 2. — Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanının görev süresi sonunda yeniden seçilebilmesi, daha önce bu görevde iki dönem bulunmamış olması şartına bağlıdır.

BAŞKAN — Tamam.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Adalet Komisyonu Başkanı) — Şimdiki başkanı muhafaza ediyoruz. O açıdan...

BAŞKAN — Ama, iki dönem yapmış bulunmaması şartı var, yani 8 seneyi tamamlamamış olması lazım, tekrar seçilebilmesi için.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Adalet Komisyonu Başkanı) — Başkan olabilmek için 2 dönem seçilebiliyor, 2 dönemden sonra seçilemiyordu. Ancak, başkanın bugünkü hukukî statüsünü saklı tutuyoruz; şu anda 2,5 dönem yapmış olmasına rağmen, diyoruzki, bu başkanın sıfatı sona erebilir veyahut da başkanlık süresi sona erdiğinde, daha önceleri 2 defa başkanlık yapmamış ise, bir daha seçilebilir; ama fiilen yapmışsa, seçilemeyecek veya yapmamışsa seçilebilecek.

BAŞKAN — Geçici Madde 2 üzerinde söz almak isteyen?... Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

10 ncu maddeyi okutuyorum :

Yürürlük :

MADDE 10. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — 10 ncu madde üzerinde söz almak isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

11 nci maddeyi okutuyorum :

Yürütme :

MADDE 11. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — 11 nci madde üzerinde söz almak isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Başkaynak; kanun yapımında hep söylüyorum; ama aynı hata tekrarlanıyor. Bunu bir düzeltsek... Mesela, burada diyoruz ki, «Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkındaki Kanunun 15 nci maddesi» 16 ncı maddede de aynını tekrar ediyoruz. Halbuki, diğer kanunlarda, «Bu kanunun filan maddesi, bu kanunun falan maddesi» deyip geçiyoruz. Hangisi doğru ise onu yapalım.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Adalet Komisyonu Başkanı) — İkisinin de rahatlığı var. Bir çerçeve madde ile bütün maddeleri değiştirme imkânı da var; her maddede...

BAŞKAN — Rahatlığı var; ama bu bir çerçeve maddesi değil; kanun başlığı her maddede zikredilmiyor. «Madde 1. — Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun» deniyor 1 nci maddede; ondan sonrakiler de, «Aynı Kanunun 6 ncı maddesi şöyle değiştirilmiştir» denilmiş ve bu suretle bir sürü yazma ve tekrardan kurtulunmuş oluyor.

KEMALETTİN ALİKÂŞİFOĞLU (Adalet Bakanlığı Temsilcisi) — Sayın Başkanım, hükümet tasarılarında da böyle geliyor. Bu durumda, onları da değiştirmek lazım.

BAŞKAN — «Aynı kanun» dedikten sonra, artık belli oluyor. Ne diye her maddede bunu zikredip duralım? Bunun kolaylığı olacak; belki, «Aynı kanun» neydi deyip, belki baş kısmına bakacaktır.

O halde, hangisi iyi ise, öyle yapalım.

ORHAN DÜLGERLER (Kanunlar Müdürü) — Bu daha isabetli efendim, kanun yapımı bakımından.

BAŞKAN — Bu usul daha doğru ise, diğerlerini de böyle yapalım.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Adalet Komisyonu Başkanı) — Başüstüne Sayın Başkanım.

Kanun tekniği açısından bütün işlemler böyle geliyor. Yalnız bir kod kanun gelirse - şimdiye kadar onu uygulamadık - buyurduğunuz gibi, maddenin matlabını yukarıya yazardık.

BAŞKAN — O zaman zor olur; o uygulama mahzurlu. Bir maddenin içine konursa, o takdirde o madde, olduğu gibi iade edilir.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Adalet Komisyonu Başkanı) — Hayır; o açıdan yaklaşım yapmadım. Çerçeve maddenin içinde bütün maddeleri değiştirmenin büyük mahzuru var : Bir tanesi iade edildi mi, tümüyle gidiyor ve önergelerde de büyük sıkıntı çekiliyor.

Buyurduğunuz husus; bundan böyle, kanun yaparken, matlabını yukarıya, onun altına madde 5 yazalım; ondan sonra, madde 5'in altına doğru sıralayalım; iç içe girmesin o satırbaşına uygun düşsün.

Elimize bir kod kanun gelirse onu yapacağız efendim.

KEMALETTİN ALİKÂŞİFOĞLU (Adalet Bakanlığı Temsilcisi) — Sayın Başkanım, bu konuda yardımcı olmak için söz aldım. Başbakanlık, yasa düzeniyle ilgili bir genelge hazırlıyor. Bölüm içinde kısım, madde başlıkları vesaire... Bunu aşağı yukarı otuz kalemde tespit ettik. Öyle zannediyorum ki, bu haftanın sonunda Sayın Başbakanımıza sunulacak ve bir genelge ile tüm bakanlıklara duyurulacak efendim.

BAŞKAN — Onu konuştuk; faydalı olacak. O zaman mesele yok.

3. — 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının Danışma Meclisince Kabul Olunan Metni ve Millî Güvenlik Konseyi Adalet Komisyonu Raporu. (D. Meclisi : 1/171; M. G. Konseyi : 1/302) (D. Meclisi S. Sayısı : 50; M. G. Konseyi S. Sayısı : 328) (1)

BAŞKAN — Gündemimizin 3 ncü sırasına geçiyoruz.

3 ncü sırada, 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının Danışma Meclisince kabul olunan metni ve Millî Güvenlik Konseyi Adalet Komisyonu Raporu yer alıyor.

Rapor, 328 sıra sayısı ile basılıp, dağıtılmıştır.

Adalet Komisyonu Başkanı ve Bakanlık temsilcileri yerlerini almışlardır.

Kanun tasarısının tümü üzerinde görüşme açıyorum.

Tümü üzerinde söz isteyen var mı?.. Yok.

Tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1 nci maddeyi okutuyorum :

6136 Sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun Ek 1 nci maddesinin (2) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«2. Bu maddede belirlenen yerlerde bu Kanunun 13 ncü ve 15 nci maddelerinde ve Türk Ceza Kanununun 264 ncü maddesinde yazılı olanları, bu Kanunun 7 nci maddesinin birinci, ikinci, dördüncü bentlerinde gösterilenler ve üçüncü bendinde gösterilenlerden;

a) Adlî ve idarî yargı hâkim ve savcıları ile bu sınıftan sayılanlar,

b) Valiler, vali muavinleri, kaymakamlar ve bucak müdürleri,

c) MİT mensupları,

d) Görevlerinin gereği olarak bulunanlar.

Dışında, ruhsatlı olsalar bile taşıyan veya bulunduranlar, eylemleri daha ağır bir cezayı gerektirmediği takdirde altı aydan bir yıla kadar hapis ve ikibin liradan beşbin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılırlar.»

---

(1) 328 Sıra Sayılı Basmayazı Tutanağa eklidir.

BAŞKAN — Şimdi, bu suretle, dün bahsettiğimiz 4 ncü bendi de içine almış olduk.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Adalet Komisyonu Başkanı) — Zaten Hükümet tasarısında 1 nci, 2 nci bentler giriyordu; 4 ncü bendi ilave ettik.

BAŞKAN — 3 ncü benttekileri de saydık.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Adalet Komisyonu Başkanı) — Zaten tetkiklerimizde de gözden kaçmadı; 3 ncü bentteki saydıklarımızın dördü emeklileredir; o kadar yakın bağlantıları vardır.

Arz ederim.

BAŞKAN — Yalnız bunu «MİT mensupları» diye yazmasak, «Millî İstihbarat Teşkilatı Mensupları» diye yazsak... Çünkü, böyle bir teşkilat daha var, aynen MİT gibi; galiba o MİİT, iki tane (İ) var. Kanunlarda kısaltma konmaz. MİT'i kim bilecek burada şimdi. Biz biliyoruz; ama kanunu okuyan, «Bu MİT mensupları kim acaba?» diye sorar. Millî İstihbarat Teşkilatı Mensupları...

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Adalet Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, buyurduğunuz gibi, kanun açık yazılır.

BAŞKAN — Açık yazılır. Onu öyle yazın. Biz mesela, Genelkurmay derken, kısaltma koymuyoruz. Burada geçti; mesela Kara Kuvvetleri geçince KKK mı diyecektik? Kanunda olmaz bu.

Efendim, 1 nci madde üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi okutuyorum :

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — 2 nci madde üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3 ncü maddeyi okutuyorum :

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — 3 ncü madde üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4 .— 2238 sayılı Organ ve Doku Alınması, Saklanması, Aşılanması ve Nakli Hakkında Kanunun 14 ncü Maddesinin Matlabı ile Son Fıkrasının Değiştirilmesi ve Bu Maddeye Yeni Bir Fıkra Eklenmesine İlişkin Kanun Tasarısının Danışma Meclisince Kabul Olunan Metni ve Millî Güvenlik Konseyi İhtisas Komisyonu Raporu. (D. Meclisi : 1/8; M. G. Konseyi : 1/296) (D. Meclisi S. Sayısı : 42; M. G. Konseyi S. Sayısı : 326) (1)

BAŞKAN — Gündemin 4 ncü sırasına geçiyoruz.

4 ncü sırada, 2238 sayılı Organ ve Doku Alınması, Saklanması, Aşılanması ve Nakli Hakkında Kanunun 14 ncü Maddesinin Matlabı ile Son Fıkrasının Değiştirilmesi ve Bu Maddeye Yeni Bir Fıkra Eklenmesine İlişkin Kanun Tasarısının Danışma Meclisince kabul olunan metni ve Millî Güvenlik Konseyi İhtisas Komisyonu Raporu yer almaktadır.

Bu rapor, 326 s. sayısı ile basılıp, dağıtılmıştır.

İhtisas Komisyonu Başkanı ve Bakanlık temsilcileri yerlerini aldılar.

Kanun tasarısının tümü üzerinde görüşme açıyorum.

Söz almak isteyen var mı?.. Yoktur.

Tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1 nci maddeyi okutuyorum :

2238 Sayılı Organ ve Doku Alınması, Saklanması, Aşılanması ve Nakli Hakkında Kanunun 14 ncü Maddesinin Matlabı ile Son Fıkrasının Değiştirilmesi ve Bu Maddeye Yeni Bir Fıkra Eklenmesine İlişkin Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 29.5.1979 tarihli ve 2238 sayılı Organ ve Doku Alınması, Saklanması, Aşılanması ve Nakli Hakkında Kanunun 14 ncü maddesinin matlabı ve dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve bu fıkradan sonra aşağıdaki beşinci fıkra eklenmiştir.

«Ölüden organ ve doku alma koşulu ve cesetlerin bilimsel araştırma için muhafazası :

Kaza veya doğal âfetler sonucu vücudunun uğradığı ağır harabiyet nedeniyle yaşamı sona ermiş olan bir kişinin yanında yukarıda sayılan kimseleri

---

(1) 326 S. Sayılı Basmayazı Tutanağa eklidir.

yoksa, sağlam doku ve organları, tıbbî ölüm halinin alınacak organlara bağlı olmadığı 11 nci maddede belirlenen hekimler kurulunun raporuyla belgelenmek kaydıyla, yaşamı organ ve doku nakline bağlı olan kişilere ve naklinde ivedilik ve tıbbî zorunluluk bulunan durumlarda vasiyet ve rıza aranmaksızın organ ve doku nakli yapılabilir. Bu hallerde, adlî otopsi, bu işlemler tamamlandıktan sonra yapılır ve hekimler kurulunun raporu adlî muayene ve otopsi tutanağına geçirilir ve evrakına eklenir .

Ayrıca vücudunu ölümünden sonra inceleme ve araştırma faaliyetlerinde faydalanılmak üzere vasiyet edenlerle yataklı tedavi kurumlarında ölen veya bunların morglarına getirilen ve kimsenin sahip çıkmadığı ve adlî kovuşturma ile ilgisi olmayan cesetler aksine bir vasiyet olmadığı takdirde 6 aya kadar muhafaza edilmek ve bilimsel araştırma için kullanılmak üzere ilgili yükseköğretim kurumlarına verilebilirler. Bu cesetlerin defin hususu dahil tabi olacakları işlemler Adalet, İçişleri, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlıklarınca bu kanunun yayımı tarihinden itibaren 3 ay içinde çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.»

BAŞKAN — Bu süre neden 6 aydır? Bir sebebi var mı acaba «6 aya kadar saklanır» demenin? Tıbbî gerekçe mi var, yoksa kâfi görüldüğü için mi, «6 ay» dendi? Niye 5 ay değil, niye 7 ay değil?..

TABİP ALBAY PROFESÖR DOKTOR AYDIN AKKAYA (İhtisas Komisyonu Üyesi - Gülhane Askerî Tıp Akademisi Temsilcisi) — Efendim, cesetlerin anatomi enstitülerinde kullanılabilmeleri için 6 ay ilaçlı kalmaları zorunluluğu var; ondan sonra kullanılıyor. Onun için bu kadar büyük bir marjı vermese de bir sakınca görmedik ve onun için koyduk efendim.

BAŞKAN — 6 ay durmadıkça demek ki, kullanılmıyor.

TABİP ALBAY PROFESÖR DOKTOR AYDIN AKKAYA (İhtisas Komisyonu Üyesi - Gülhane Askerî Tıp Akademisi Temsilcisi) — Kullanılmıyor, kullanılamıyor; 6 ay içinde ancak ilaçlanabiliyor.

BAŞKAN — Ben lisede talebe iken, hatırladım şimdi; Kadıköy Lisesi, Haydarpaşa'ya taşındığı zaman, gidelim, gezelim dedik; alt kata indik; orada, masaların üzerinde kadavralar duruyordu; bir de orade koca demir kasa vardı. «Bu nedir?» dedik, bir de açtık ki, lebaleb cesset dolu, ilaçlı suyun içinde. Demek ki, orada muhafaza ediliyor, 6 ay sonra oradan alınıyor.

Benim doktor olmamama sebep de bu olmuştur.

1 nci madde üzerinde söz almak isteyen var mı efendim?..

Buyurun Şahinkaya.

ORGENERAL TAHSİN ŞAHİNKAYA — Sayın Başkanım, biz kanunun hem yazış, hem ifadesinde titizlik gösteriyoruz.

Şimdi burada, kanunun başlığında diyor ki, «Kanunun 14 ncü Maddesinin Matlabıyla Son Fıkrasının Değiştirilmesi»; Madde 1'de, «...dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir» diyor.

Ya, başına, «dördüncü fıkrasının değiştirilmesi» diyelim, yahut da «kanunun 14 ncü maddesinin son fıkrasının değiştirilmesi» diyelim.

BAŞKAN — Komisyon Başkanı Başkaynak, ne diyorsunuz buna?

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Hukuk İşleri, Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanı) — Sayın Başkanım, halen yürürlükte bulunan metnin dördüncü fıkrası, son fıkrasıdır. Dördüncü fıkra ile değiştirince, beşinci fıkra olarak aşağıya not düştük.

BAŞKAN — Zaten o 1 nci maddenin başında geliyor ve «5 nci fıkra da eklenmiştir» diyor. Yukarıya da, «4 ncü fıkrasının değiştirilmesi ve bu maddeye 5 nci bir fıkra eklenmesi» mi demek lazımdı?

ORHAN DÜLGERLER (Kanunlar Müdürü) — Açıklık getirmek için özellikle arkadaşlarımız bu şekilde teknik bir komisyona öneride bulundular efendim. Yani, son fıkranın 4'den ibaret olduğunu -maddenin tamamı buraya yazılmadığı için- madde uzun bir madde- bu alttaki fıkranın da 5 nci fıkra olduğunun karıştırılmaması için, mesela açığa çıkanın nereye konduğunu tebarüz ettirmek için açıkça kondu efendim.

BAŞKAN — 1 nci maddeye kondu.

ORHAN DÜLGERLER (Kanunlar Müdürü) — Evet, 1 nci maddeye.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Hukuk İşleri, Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanı) — Sayın Başkanım, eğer 4 ncü fıkra son fıkra olmasaydı, 4 ncü fıkranın değiştirilmesi ve aşağıdaki metnin değişikliğini doğuran ilave bir terim kullanılabilirdi; ama 4'den sonra bir fıkra yok. İster istemez, «son fıkra» diyerek, 4'ü vurgulamak ve âdeta «5 nci fıkra olabilir mi?» diye huzurunuza getirildi.

BAŞKAN — Hayır; «ayrıca yeni bir fıkra» diyor; başlık öyle. Zaten, şimdi Başbakanlıkça yayınlanan genelge de kabul edilirse, bundan sonra fıkralar numaralanacak, numaralı gelecek. O zaman bunlara zaten 4 denecek, 5 denecek, mesele kalmayacak. Böyle satırbaşı olunca, fıkra olmayacak.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Hukuk İşleri, Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanı) — Yalnız, onun teknik bir rahatsızlığı olabilir. Bu 2 nci fıkrayı yürürlükten kaldırırsak, «1-2-3 hatta 4 ncü fıkra silinmiş mi?» diyebilirler, tatbikatçılar. O zaman bir fıkra değiştirirken, diğerlerinin de toptan değişmesi lazımdır; ilk mahzur orada olur.

BAŞKAN — Numaralarının değişmesi lazım, tabiî öyle olacak; ama bulmakta kolaylık var. Burada hep satırbaşı arıyorsunuz.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Hukuk İşleri, Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanı) — Onu teknisyenler bilir, teknisyenler için o kadar zor değil.

BAŞKAN — 1 nci madde üzerinde buyurunuz Sayın Ersin.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Efendim, burada şimdi, biraz evvel temas buyurduğunuz gibi, «6 aya kadar muhafaza edilmek ve bilimsel araştırma için kullanılmak üzere, ilgili Yükseköğretim Kurumlarına verilebilir» diyor.

Kadavranın bizim hastanelerde kalma süresi, kullanılabildiği kadar mıdır; bir süre sonra gömülür mü?

BAŞKAN — Buyurunuz efendim.

GÜRSEL ORTUĞ (İhtisas Komisyonu Üyesi - A. Ü. Tıp Fakültesi Temsilcisi) — Sayın Başkanım, aslında Sayın Komutanımızın da belirttiği gibi, kadavra belli bir süre için saklanır ve bu sürenin hitamında kullanılır; fakat burada 6 aydan kasıt, bir elastikiyeti hukuk bakımından getirmeye yöneliktir. Bu aksaklık tatbikatta görüldü; şöyle ki : Söz gelimi, kadavra, alınır, getirilir - biz her zaman kaynak olarak, kadavrayı aldığımız yer olarak, İstanbul'dan getirilenleri kullandık - İstanbul'dan alıp getiririz; ayrıca biz de ilaçlarız; kendi havuzları vardır efendim, burada hıfzedilir; ama aradan üç ay geçtikten sonra bakarsınız, kadavranın mirasçıları gelir, kapınızı çalarlar... Nitekim de, bu, olmuştur ve bunun için uzun bir süre tanınmıştır ve iki ay sonra da kadavra kullanılabilir; kullanıldıktan sonra, parçalar, aynı şekilde, her kadavraya ait olmak üzere torbalarında saklanır; aynı şekilde de, dinî merasimle gömülür. Meselenin özü budur.

BAŞKAN — Yani sonunda gömülür.

GÜRSEL ORTUĞ (İhtisas Komisyonu Üyesi - A. Ü. Tıp Fakültesi Temsilcisi) — Tabiî efendim, aynı usul uygulanır, dinî merasimle gömülür. Yine gömülünen yerin numaraları, tarihleri ve kime ait olduğu, kayıtlarımızda vardır, hastanelerimizde vardır; sorulduğunda, gerekli cevap verilir efendim.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Son 6 aydan sonraki tarih belli değil. Yani, 6 ay sonra da kullanılabilir mi? Bu zaman belli değil de, onun için... Ne kadar yani?

BAŞKAN — «6 aya kadar muhafaza edilmek» deniyor.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Veya ellerinde böyle bir belge bulunan bir şahıs sorana kadar mı?

GÜRSEL ORTUĞ (İhtisas Komisyonu Üyesi - A. Ü. Tıp Fakültesi Temsilcisi) — Müsaade buyurursanız efendim, burada bir espri var; kullanılırken, rahat kullanma özelliği var. Kadavranın çok rahat kullanılması, kısa zaman içinde kullanılmasına bağlıdır. Eğer, uzun süre, formüllü ve asitfenikli solüsyonda kalırsa, dokuda sertleşme ve kullanılma özelliğini kaybetme hali var. Onun için, ne kadar kısa sürede kullanabilirsek, tabiî daha rahatlıkla talebeye gerekli organları gösterebilme imkânlarımız artıyor. Bu yüzden bu süreyi buraya koyduk.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Burada 6 ay konunca; sanki, «6 sonra da kullanılacaktır» diye acaba başka bir kayda gerek var mı, yok mu diye temas ettim.

BAŞKAN — «6 aydan sonra kullanılmaz» manası çıkıyor buradan.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Evet; bir de o var.

BAŞKAN — Çünkü, «Cesetler, aksine bir vasiyet olmadığı takdirde, 6 aya kadar muhafaza edilmek ve bilimsel araştırma için kullanılmak üzere...» diyor. Yani, 6 ay sonunda muhakkak bu cesedin gömülmesi lazım; kadavra olarak kullanılmaması lazım. Bu mana çıkıyor.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Benim bir teklifim var efendim. Biraz evvel temas edilen bu noktada, ben bir satır üstten okuyorum : «...adlî kovuşturma ile ilgisi olmayan cesetler, aksine bir vasiyet olmadığı takdirde, bilimsel araştırma için kullanılmak üzere ilgili yükseköğretim kurumlarına verilebilirler.» deniyor.

Bu şekilde, «6 aya kadar muhafaza edilmek ve» cümlesi çıktığı zaman, biraz evvel belirtilen hukukî problem de ortadan kalkar. Çünkü, kısa zamanda halledip, bittikten sonra, mesela bir ay içinde bu kadavrayla çalışıldı; beş ay daha, bu takdirde, onu saklamak mecburiyetinde kalırlar, eğer bunu koyarsak. Halbuki işi bitmiştir; her türlü işlemi bitirilir, resmî ve dinî merasimle gömülür. Bu suretle, hukukî bakımdan bir sürü problemler de kalkar ortadan efendim. Binaenaleyh, «6 aya kadar muhafaza edilmek ve» cümlesinin çıkmasında büyük yarar var.

BAŞKAN — İki mahzuru var; bir bu mahzuru var; bir de, 6 aya kadar kullanılmamışsa, kullanamazsanız. 6 aydan sonra, muhakkak, götürüp gömmek lazım, kanunun bu maddesine göre.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Bunu genişletmek daha uygun olur efendim.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Hukuk İşleri, Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanı) — Sayın Başkanım, madde metni, bilimsel araştırma için cesedin üzerindeki tasarruf yetkisini 6 ay süreyle tanıyor.

BAŞKAN — Tamam, ben de onu sordum. Eğer böyle ise...

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Hukuk İşleri, Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanı) — 6 ay geçtikten sonra, onu gömmeye mecburdur. Ne var ki, bir cesedi bir defa kullanmak yerine, birkaç defa daha kullanmak için tutabilirler 6 aya kadar; ama 6 ayı geçtikten sonra katiyen kullanamayacaklardır; mutlaka defnedeceklerdir.

BAŞKAN — Hayır «öyle değil» diyor, bakınız.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Hukuk İşleri, Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanı) — Bu yazılan metne göre, 6 aydan önce kullanıp, defnedilecektir.

BAŞKAN — Evet; ne diyorsunuz efendim?

GÜRSEL ORTUĞ (İhtisas Komisyonu Üyesi - A. Ü. Tıp Fakültesi Temsilcisi) — Sayın Başkanım, aslında, elimizde bazen, gerçekten bu 6 ay süreyi aşan, sadece dar vakitlerimizde kullanmak amacıyla sakladığımız kadavralarımız mevcut oluyor. Söz gelimi, bir seneyi aşınca kullanıyoruz.

BAŞKAN — O zaman niye koyduk buraya, «6 aya kadar» ibaresini? Deniz Kuvvetleri Komutanımızın dediği gibi, vasiyeti olmadığı takdirde, bilimsel araştırma için kullanılmak üzere yükseköğretim kurumlarına verilebilirdi. Ay ile niye kendimizi bağlıyoruz?

GÜRSEL ORTUĞ (İhtisas Komisyonu Üyesi - A. Ü. Tıp Fakültesi Temsilcisi) — Sayın Başkanım, müsaade buyurun; bağışlarsanız...

Bunu tatbikatta gördük; geldiler mirasçıları, cesedi aldılar bizden. Söz gelimi, 3,5 ay sonra geldiler aldılar.

Yani, belli bir süre konsun, yasal süreyi tanıyalım, düşüncesiyle buraya alındı bu efendim.

ORGENERAL NECDET ÜRUĞ (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri) — Gayrî insanî, efendim. «Aradım, buldum, sonra sahip çıktım» olmaz böyle şey. «Hayır, veremem. Daha üç ay kullanacağım» demek gayrî insanîdir; 6 aydan sonra da serbest bırakmak da, gene aynı şeydir. Kaybolur o ceset, parça parça gömülür efendim, oralarda buralarda kalır, altı ay, bir sene sonra ceset ortadan kalkar efendim.

Sayın Başkanım, makul bir müddetle tahdit etmekte yarar vardır. Aksi takdirde, ceset de kaybolur, kolu bir tarafta kalır, bacağı bir tarafta kalır. Halbuki, dinen, bunu gömmek lazım efendim; dinî mecburiyetimiz vardır.

BAŞKAN — Zaten öyle. Ben gördüm; parça parça olmuş.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Efendim, biraz evvel belirtilen husus, maddenin başındaki ibare ile ters düşüyor. Çünkü, «Kimsenin sahip çıkmadığı» ibaresi var. Binaenaleyh, eğer birisi sahip çıkarsa, zaten bunu istediği anda hemen alır. Yani siz 6 ay tutamazsanız; deseniz dahi, tutamazsanız.

ORGENERAL NECDET ÜRUĞ (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri) — Sayın doktor öyle söylüyor.

BAŞKAN — Hayır.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Hayır, bilakis tersini söylediler.

BAŞKAN — «morglara getirilen ve kimsenin sahip çıkmadığı...» «O andaki» demiyor; herhangi bir anda sahibi çıktığı zaman...

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Hemen alır.

BAŞKAN — Böyle, bir de adlî kovuşturma ile de ilgisi olmayacak.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — 6 ay konmasa bile, istediği zaman, o şahıs, gelirse, alır.

BAŞKAN — Hayır! Demek istiyorlar ki, bir ay sonra götürür, gömerler, hemen bir ay sonunda. Halbuki, yakınları gelebilir... Orada bulunsun da, işte 6 ay içinde gelsin, baksınlar.

Böyle bir sebep mi var?

Yani şunu öğrenmek istiyoruz : Bir cesedi aldı; ikinci ayda, üzerinde araştırma yaptı. Araştırma bittikten sonra bu daha 6 ay saklanır mı, yoksa hemen gömülür mü?

GÜRSEL ORTUĞ (İhtisas Komisyonu Üyesi - A. Ü. Tıp Fakültesi Temsilcisi) — Sayın Başkanım, şöyle bir olay oldu efendim, müsaade ederseniz, buna örnek vermek istiyorum : Cerrahpaşa Tıp Fakültesinden bizzat benim getirdiğim bir grup kadavra içinden - bundan üç sene kadar evveldi efendim - 10 kadar kadavra çıktı ve orada aşağı yukarı 3,5 ay buzluklarda muhafaza edilmiş, kendi buzluklarında, ilaçlanmış vaziyette... Bize geldikten sonra, tekrar biz de ilaçladık, kendi buzluklarımızda muhafazaya aldık, havuzlarımıza aldık ve bize geldiğinin akabinde efendim - 2,5 ay sonra falandı, demek ki, toplam beş, altı ay oluyor - bir grup geldi kadınlı erkekli ve «Biz bunun sahibiyiz» dediler, belgelediler; İstanbul'dan gelmişler... İstanbul'dan telefon edildi ve nitekim biz kadavrayı çıkardık, tertemiz, ilaçlı olarak ve sorduk : «Bakınız, hangisi?» diye. «Budur» dediler ve kadavraları kendilerine teslim ettik; gittiler.

Aslında biz anatomistler olarak Sayın Başkanım, taze kadavra üzerinde çalışmayı candan isteriz.

BAŞKAN — Tamam, taze kadavra üzerinde çalıştınız; ikinci ayda işi bitti. 6 ay daha saklayacak mısınız onu?

GÜRSEL ORTUĞ (İhtisas Komisyonu Üyesi - A. Ü. Tıp Fakültesi Temsilcisi) — Hayır efendim, ona dinî merasim yaparak, belediyeden yeri alınarak, kayıtlara işlenerek ve arşivleri tutularak defnedilecektir.

KURMAY ALBAY CUMHUR EVCİL (İhtisas Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, şimdiye kadar yaptığımız görüşmelerde, kadavra temininde büyük zorluklar olduğu için, fakülteler 6 aydan sonra da bunu kullanıyorlarmış; 1 yıllık, 1,5 yıllık, 2 yıl bekleterek. Aslında beklenebiliyor; ama 6 aydan sonra Sayın Doçent Gürsel Ortuğ'un da belirttiği gibi, öğrenci eğitim, öğretim ve tatbikatında kadavra üzerinde bazı sertleşmeler başlıyormuş. Bazı zorluklar var.

Bu yasal düzenleme geldikten sonra, fakültelerimizin artık kadavra temininde büyük sıkıntıları olmayacak. 6 ay içinde bunları kendi normal işleri içinde yapacaklar ve işleri gitenleri 6 ay içinde gömecekler. Öyle bir düzenleme...

BAŞKAN — O halde, azamî 6 ay kalacak; öyle istiyorlar.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Hukuk İşleri, Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanı) — Sayın Başkanım, 6 ay içinde kullanacaksan kullandın; kullanmazsan gömeceksin. 6 aydan önce kullandıysan ve ihtiyacın kalmamışsa, yine gömeceksin.

BAŞKAN — Anlaşıldı; Necdet Paşanın dediği gibi.

Eğer bunu süresiz yaparsak, bu sefer de, zaten 6 ayda sonra işe yaramıyor; yani sertleşiyor.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Efendim, yalnız, benim bildiğim kadarıyla, kadavraları uzun süre kullandıklarını ben daima duymuşumdur. Şayet temininde yine güçlükler çıkarsa, bazı mahzurlar olabilir diye sıkıntı duyarlar.

BAŞKAN — 1 nci madde üzerinde başka söz almak isteyen?.. Yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — 2 nci madde üzerinde söz almak isteyen?.. Yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — 3 ncü madde üzerinde söz almak isteyen?.. Yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gündemimize göre, görüşülecek başka konu bulunmadığından, bilahara tespit edilecek gün ve saatte toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati : 15.45

MİLLÎ GÜVENLİK KONSEYİ
GÜNDEMİ

94 NCÜ BİRLEŞİM

21 Ocak 1982 Perşembe

Saat : 14.00

I. — KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1. — Bazı Vergi Kanunlarında ve Tahsilatın Hızlandırılması Hakkındaki Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Bütçe - Plan Komisyonu Raporları. (1/270) (S. Sayısı : 292'ye 6 ncı, 7 nci, 8 nci, 9 ncu, 10 ncu ve 11 nci Ek)

2. — 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu. (1/253) (S. Sayısı : 327)

3. — 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının Danışma Meclisince Kabul Olunan Metni ve Millî Güvenlik Konseyi Adalet Komisyonu Raporu. (D. Meclisi : 1/71; M. G. Konseyi : 1/302) (D. Meclisi S. Sayısı : 50; M. G. Konseyi S. Sayısı : 328)

4. — 2238 sayılı Organ ve Doku Alınması, Saklanması, Aşılanması ve Naklî Hakkında Kanunun 14 ncü Maddesinin Matlabı ile Son Fıkrasının Değiştirilmesi ve Bu Maddeye Yeni Bir Fıkra Eklenmesine İlişkin Kanun Tasarısının Danışma Meclisince Kabul Olunan Metni ve Millî Güvenlik Konseyi İhtisas Komisyonu Raporu. (D. Meclisi : 1/8; M. G. Konseyi : 1/296) (D. Meclisi S. Sayısı : 42; M. G. Konseyi S. Sayısı : 326)

5. — Adlî Tıp Kurumu Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu. (1/221) (S. Sayısı : 278)

6. — Sendikalar Kanunu Tasarısı. (1/235)

7. — Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt, Kanunu Tasarısı. (1/236)

8. — Uçuş, Paraşüt, Denizaltı, Dalgıç ve Kurbağa Adam Hizmetleri Tazminat Kanunu Teklifi. (2/77)

9. — 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi. (2/78)

10. — Turizmi Teşvik Kanunu Tasarısı. (1/207)

11. — Hâkimler ve Savcılar Kanunu Tasarısı... (1/262)

12. — Türk Silahlı Kuvvetleri Disiplin Ceza Kanunu Teklifi. (2/82)

13. — 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi, Bazı Maddelerinin Kaldırılması ve Bu Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı. (1/251)

14. — 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı. (1/265)

15. — 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi, Bir Madesinin Yürürlükten Kaldırılması ve Kanuna 4 Ek Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı. (1/252)

16. — 1475 sayılı İş Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı. (1/269)

MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ S. Sayısı : 292'ye 6 ncı Ek

Bazı Vergi Kanunlarında ve Tahsilatın Hızlandırılması Hakkındaki Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Bütçe - Plan Komisyonu Raporu. (1/270)

TC
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Tetkik Dairesi Başkanlığı
Sayı : K.K.T.D. 101-1000/06512

22 Ekim 1981

MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 20 . 10 . 1981 tarihinde kararlaştırılan «Bazı Vergi Kanunları ile Tahsilatın Hızlandırılması Hakkındaki Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı» ile gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini emirlerine arz ederim.

Bülend ULUSU
Başbakan

GENEL GEREKÇE

6802 sayılı Gider Vergileri Kanununda ve 1318 sayılı Finansman Kanununun Bina İnşaat Vergisi ile ilgili bölümünde 2447, 2351 ve 2471 sayılı Kanunlarla yapılan değişikliklere paralel olarak uygulamadan husule gelen aksaklıkları gidermek amacıyla yeniden değişiklik yapılması gerekmiştir.

GİDER VERGİLERİ KANUNUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLERLE İLGİLİ

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — 6802 sayılı Kanunda yapılan değişiklikler sonucu ve 2447 sayılı Kanunun 25 nci maddesinin Bakanlar Kuruluna verdiği yetkiye istinaden, anılan Kanuna bağlı I sayılı tablonun 2 nci pozisyonunun A fıkrasında yer alan demir ve çelik mamullerinin istihsal vergisi nispetlerinde önemli ölçüde indirim yapıldığı halde, aynı pozisyonun B ve C fıkralarında kayıtlı bulunan bakır ve sair madenlerin vergi nispetlerinde her hangi bir indirim yapılmamış, dolayısıyla, söz konusu madenlerin vergi nispetleri arasında büyük ölçüde dengesizlik husule gelmiştir.

Bu dengesizliği gidermek amacıyla anılan pozisyonun B fıkrasında kayıtlı bakır madeninin ve yine sair madenler sanayi grubu başlıklı C fıkrasının (a) bendinde kayıtlı madenlerin % 30 olan istihsal vergisi nispetleri % 20 ye, C fıkrasının (b) bendinde kayıtlı kurşun mamullerinin % 15 olan vergi nispeti ise % 12,5'a indirilmiştir.

Madde 2. — 6802 sayılı Kanuna bağlı II sayılı tabloya 2447 sayılı Kanunla eklenen 10 ncu pozisyonun başlığı «Gümrük Giriş Tarife Cetvelinin 44.14,44.15,44.18,48.09 ve 68.09 pozisyonlarında kayıtlı; «ifadesini taşımakta ve (a) fıkrasında», parke ve kontraplaklar, % 8» nispetinde istihsal vergisine tabi tutulmuş bulunmaktadır.

Parkenin, Gümrük Giriş Tarife Cetvelinin 44.13 ve 44.23 pozisyonlarına da girdiği anlaşılmıştır.

Bu nedenle, pozisyon başlığından parke ile uyuşmayan 44.14 tarife pozisyonu çıkarılarak anılan pozisyonun başlığına parke ile ilgili 44.13 ve 44.23 tarife pozisyonları eklenmiştir.

Madde 3. — 6802 sayılı Kanuna bağlı II sayılı tabloya 2447 sayılı Kanunla eklenen 12 nci pozisyonun başlığı «Gümrük Giriş Tarife Cetvelinin 73.36, 84.12, 84.15, 84.17, 84.19, 85.06 ve 85.12 pozisyonlarında kayıtlı; «ifadesini taşımakta ve (c) fıkrasında,» Her çeşit ve tipte çamaşır ve bulaşık yıkama makineleri ile hazır eşya için ütüler ve presler % 8» nispetinde istihsal vergisine tabi tutulmuş bulunmaktadır.

Gerek her çeşit ve tipte çamaşır makinesinin ve gerekse hazır eşya için ütüler ve preslerin, Gümrük Giriş Tarife Cetvelindeki pozisyon numarası 84.40 dır.

Bu nedenle, anılan pozisyonun başlığına; söz konusu mamullerle ilgili bulunan «84.40» tarife pozisyonu eklenmiştir.

Madde 4. — Bina İnşaat Vergisinde değişiklik yapan 4 . 6 . 1981 gün ve 2471 sayılı Kanun 6 . 6 . 1981 tarihinde yayımlanmasına rağmen, makable teşmil edilmek suretiyle, 11 . 12 . 1980 tarihinden itibaren yürürlüğe girmesi nedeniyle, aradan geçen 6 aylık süre içinde birçok belediye ve vergi dairesi, Bina İnşaatlarına 1318 sayılı Kanunun 80 nci maddesindeki m² TL. tarifeleri uygulamaya devam ettiğinden tarhiyatta ayrıcalıklar olmuştur.

Bu suretle 2471 sayılı Kanunun makabline teşmil edilmesi Tarife uygulaması yönünden, inşaat sahiplerinin aleyhine bir durum yarattığından, inşaat ruhsatı almak için belirlenmiş olan (11 . 12 . 1980) başvuru tarihinin 2471 sayılı Kanunun yayım tarihi olan 6 . 6 . 1981 tarihine kadar uzatılması, İmar Mevzuatı gereğince ödenmesi gereken harçlardan en az birinin ise, yine 2351 sayılı Kanunun yürürlük (11 . 12 . 1980) tarihinden önce ödenmiş olması şartının aynen kalmasıyla uygulamadaki karışıklık giderilmiş ve yüksek tarife nedeniyle vergisi ödenmemiş kaçak inşaatlardan gerekli tahsilat yapılarak bu verginin tahsilatında artış sağlanmış olacaktır.

Yürürlük :

Madde 5. — Bu madde yürürlük maddesidir.

Yürütme :

Madde 6. — Bu madde yürütme maddesidir.

Bütçe - Plan Komisyonu Raporu

TC
Milli Güvenlik Konseyi
Bütçe - Plan Komisyonu
Esas No. : 1/270
Karar No. : 117

13 Ocak 1982

MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca Milli Güvenlik Konseyine sunulan «Bazı Vergi Kanunları ile Tahsilatın Hızlandırılması Hakkındaki Kanunda Değişiklik Yapılmasına ilişkin Kanun Tasarısı» Komisyonumuzca incelenmiştir.

Bu inceleme sonucunda 6802 sayılı Gider Vergileri Kanununda günün ihtiyaç ve şartlarına göre gereken değişikliklerin getirildiği anlaşıldığından maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Madde 1. — Tasarının 1 nci maddesinde, 6802 sayılı Kanuna bağlı I sayılı tablonun 2 nci pozisyonunun (B) ve (C) fıkralarındaki vergi nispetlerinin indirilmesi öngörülmüş ve buna gerekçe olarak, aynı pozisyonun (A) fıkrasındaki oranların Bakanlar Kurulu kararı ile indirilmesi sonucu ortaya çıkan dengesizliğin giderilmesinin amaçlandığı ifade edilmiştir. Ancak, 2447 sayılı Kanunun 25 nci maddesi ile Bakanlar Kuruluna tanınmış olan yetki söz konusu (B) ve (C) fıkraları içinde kullanılabileceğinden, getirilmek istenen değişiklik benimsenmemiştir.

Diğer taraftan, «Deniz Ticaret Filosunu Geliştirme ile Gemi İnşa Tesislerinin Teşviki Hakkında Kanun Tasarısı» nın 4 ncü maddesiyle yapılmak istenen Gider Vergileri Kanununun 35 nci maddesinin (e) bendindeki değişiklik, ilgisi nedeniyle bu tasarıya birinci madde olarak alınmıştır. (e) bendinde yapılan değişiklikte, «eşya» yerine «yük» denilmekle, yabancı memleketlere yapılan tüm eşya ve yük taşımaları Nakliyat Vergisinin kapsamı dışına çıkarılmış olmaktadır.

Madde 2. — Nakliyat Vergisi özellikle deniz ulaştırmasında istisna uygulamasından kaynaklanan, iktisadi olmayan sonuçlar yaratmaktadır. 300 rüsum tonilatodan küçük gemilerle yapılan nakliyatın vergiden müstesna olması gemi inşa sanayiini olumsuz yönde küçük tonajlı yapımına sevketmektedir. Bunun yanısıra, yüke bağlı istisna uygulaması da sorunlar yaratmaktadır.

Komisyonumuzca bu durumlar dikkate alınarak, nakliyat vergisinin olumsuz sonuçlarını giderebilmek amacıyla, konjonktüre bağlı olarak, Bakanlar Kurulunca bu vergi nispetlerinin sıfıra kadar indirilebilmesine imkân tanımak üzere 38 nci maddede değişiklik yapılmıştır.

Madde 3, 4 ve 5. — Tasarının 2, 3 ve 4 ncü maddeleri, 3, 4 ve 5 nci maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 6. — Tasarının yürürlüğe ilişkin 5 nci maddesi, yeni madde numaralarına göre düzeltilmiş ve 6 ncı madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 7. — Tasarının 6 ncı maddesi 7 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Milli Günvenlik Konseyinin onayına arz olunur.

Başkan *Hüsnü KÜÇÜKAHMET* E. Amiral	Başkan Yardımcısı *Tanju ERDEM* Dz. Kd. Kur. Alb.	Başkan Yardımcısı *Haşmet YURTAL* Mly. Kd. Alb.
Kâtip Üye *Turhan AKPORAY* Mly. Kd. Alb.	*Tahşin EKİNCİ* Kâtip Üye Mly. Kd. Bnb.	Üye *Nazmi BİLGİÇ*
Üye *Güven BOŞGELMEZ*	Üye *Mehmet KÂMİLOĞLU*	Üye *Doğan KAYRAN*
Üye *Berki MELLİ*	Üye *Serpil ULUER*	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

6802 Sayılı Gider Vergileri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 6802 sayılı Kanuna bağlı I sayılı tablonun 2 nci pozisyonunun (B) ve (C) fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

B) Bakır Sanayi Grubu :

Hambakır (külçe halinde) veya elektrolitik bakır (İstihsal müessesesinde imal edilen saf veya mahlut külçe, çubuk, levha, profil, pul, şerit, tel, toz ve yaprak şeklindeki bilumum mamuller dahil) ..... % 20

C) Sair Madenler Sanayi Grubu :

a) Sair madenlerin istihsal müessesesinde imal edilen saf veya karışımlı külçe, sıvı, çubuk, levha, boru, profil, pul, şerit, tel, toz ve yaprak şeklindeki bilumum mamulleri (Nevileri Maliye, Sanayi ve Teknoloji bakanlıklarınca tespit olunan değerli madenler hariç) ..... % 20

b) Yukarıda (a) bendinde yazılı şekillerdeki kurşun mamulleri ..... % 12,5

MADDE 2. — Aynı Kanuna bağlı II sayılı tabloya 2447 sayılı Kanunla eklenen 10 ncu pozisyonun başlığı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«10. Gümrük Giriş Tarife Cetvelinin 44.13,44.15, 44.18, 44.23, 48.09 ve 68.09 pozisyonlarında kayıtlı :»

MADDE 3. — Aynı Kanuna bağlı II sayılı tabloya 2447 sayılı Kanunla eklenen 12 nci pozisyonun başlığı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«12. Gümrük Giriş Tarife Cetvelinin, 73.36, 84.12,84.15, 84,17, 84.19, 84.40, 85.06 ve 85.12 pozisyonlarında kayıtlı :»

MADDE 4. — 29 . 7 . 1970 gün ve 1318 sayılı Finansman Kanununun 67 nci maddesi ile Gider Vergileri Kanununa «Üçüncü Kısım» olarak eklenen Bina İnşaat Vergisine, 4 . 6 . 1981 gün ve 2471 sayılı Kanunun 3 ncü maddesi ile eklenen «geçici madde» aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Geçici madde — İnşaat ruhsatı almak, üzere imar mevzuatına göre ödenmesi gereken harçlardan veya ücretlerden birini 2351 sayılı Bina İnşaat Vergisinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun yürürlüğe girdiği 11 . 12 . 1980 tarihine kadar ödemiş ve mimari veya avan (ön) projelerini 2471 sayılı Bina İnşaat Vergisinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun yürürlüğe girdiği 6.6.1981 tarihine kadar yetkili mercilere ibraz etmiş olan mükelleflere 1318 sayılı Finansman Kanununun 2351 sayılı Kanunla değiştirilmeden önceki hükümleri uygulanır.»

Yürürlük :

MADDE 5. — Bu Kanunun;

a) 1 nci maddesi yayımını takip eden ay başında,

b) 2 ve 3 ncü maddeleri 1.5.1981 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

c) 4 ncü maddesi 11.12.1980 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

Yürürlüğe girer.

BÜTÇE - PLAN KOMİSYONU METNİ

6802 Sayılı Gider Vergileri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun 35 nci maddesinin (e) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

e) Türkiye sınırları içinde herhangi bir yerde aktarma yapılmadan doğrudan doğruya yabancı ülkelere yapılacak yük taşımaları.

MADDE 2. — Aynı Kanunun 38 nci maddesinin birinci fıkrasının ilk cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki hüküm eklenmiştir.

«Ancak, bu nispet ve hadleri sıfıra kadar indirmeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.»

MADDE 3. — Tasarının 2 nci maddesi 3 ncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Tasarının 3 ncü maddesi 4 ncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Tasarının 4 ncü maddesi 5 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Yürürlük :

MADDE 6. — Bu Kanunun;

a) 1 ve 2 nci maddeleri yayımını takip eden ay başında,

b) 3 ve 4 ncü maddeleri 1.5.1981 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

c) 5 nci maddesi 11.12.1980 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

Yürürlüğe girer.

(Hükümetin Teklifi)

Yürütme :

MADDE 6. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

20 Ekim 1981

Başbakan
B. ULUSU

Devlet Bak. - Başbakan Yrd.
Z. Baykara

Devlet Bak. - Başbakan Yrd.
T. Özal

Devlet Bakanı
Prof. Dr. İ. Öztrak

Devlet Bakanı
M. Özgüneş

Devlet Bakanı
Prof. Dr. M. N. Özdaş

Adalet Bakanı V.
Ü. H. Bayülken

Milli Savunma Bakanı
Ü. H. Bayülken

İçişleri Bakanı
S. Çetiner

Dışişleri Bakanı V.
Prof. Dr. İ. Öztrak

Maliye Bakanı
K. Erdem

Milli Eğitim Bakanı
H. Sağlam

Bayındırlık Bakanı
Dr. T. Önalp

Ticaret Bakanı
K. Cantürk

Sağlık ve Sosyal Yrd. Bakanı
Prof. Dr. N. Ayanoğlu

Gümrük ve Tekel Bakanı
R. Baturalp

Ulaştırma Bakanı V.
M. R. Güney

Tarım ve Orman Bakanı
Prof. Dr. S. Özbek

Çalışma Bakanı
Prof. Dr. T. Esener

Sanayi ve Teknoloji Bakanı
Ş. Kocatopçu

Enerji ve Tabii Kay. Bakanı
S. Bingöl

Turizm ve Tanıtma Bakanı
İ. Evliyaoğlu

İmar ve İskân Bakanı
Dr. Ş. Tüten

Köy İşleri ve Koop. Bakanı
M. R. Güney

Gençlik ve Spor Bakanı
V. Özgül

Sosyal Güvenlik Bakanı
S. Şide

Kültür Bakanı
C. Baban

(Bütçe - Plan Komisyonu Metni)

MADDE 7. — Tasarının 6 ncı maddesi 7 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ S. Sayısı : 292'ye 8 nci Ek

Bazı Vergi Kanunlarında ve Tahsilatın Hızlandırılması Hakkındaki Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Bütçe - Plan Komisyonu Raporu. (1/270)

TC
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Tetkik Dairesi Başkanlığı
Sayı : K.K.T.D. 101-1000/06512

22 Ekim 1981

MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 20 . 10 . 1981 tarihinde kararlaştırılan «Bazı Vergi Kanunları ile Tahsilatın Hızlandırılması Hakkındaki Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı» ile gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini emirlerine arz ederim.

Bülend ULUSU
Başbakan

1319 Sayılı Emlâk Vergisi Kanununda Yapılan Değişikliklerle İlgili

GENEL GEREKÇE

1319 sayılı Emlâk Vergisi Kanununda uygulamada bugüne kadar ortaya çıkan bazı aksaklıkların giderilmesi, vergilemede kolaylığın ve basitliğin sağlanması ve bina ve arsalara ait vergi değerlerinin gerçeğe yakın düzeyde beyan edilmesinin temini amacıyla yeni düzenlemeler ve değişiklikler yapılmış bulunmaktadırlar.

1319 Sayılı Emlâk Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ile İlgili

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Emlâk Vergisi Kanununun 4 ncü maddesine eklenen (t) bendi ile gemi inşa sanayiini teşvik amacıyla tersane binaları, müstakil büro ve müstakil lojman binaları hariç olmak üzere daimi olarak Emlâk Vergisinden muaf tutulmaktadır.

Madde 2. — 1319 sayılı Kanunun 2350 sayılı Kanunla değişik 6 ncı maddesinde yapılan değişiklikle, maddede yer alan istisna miktarının 300 000 liradan 500 000 liraya yükseltilmesi suretiyle günün şartlarına uygunluğunun sağlanması ve madde kapsamındaki binalara ait vergi yükünün hafifletilmesi amaçlanmıştır.

Madde 3. — 1319 sayılı Kanunun 2350 sayılı Kanunla değişik 8 nci maddesinin değiştirilmesi suretiyle vergi nispeti düşürülerek tüm binaların vergi yükünün hafifletilmesi ve ayrıca bazı karışıklıklara yol açan tek meskenlere ayrı nispet uygulamasına son verilerek, mesken olarak kullanılan bütün binalara düşük nispetin uygulanması hedef alınmıştır.

Madde 4. — 1319 sayılı Kanunun Beyan esasına ait 10 ncu maddesinde yapılan değişiklikle, bina vergisi mükelleflerinin beyan edecekleri değerlerin «Emlak Vergisine Matrah Olacak Vergi Değerlerinin Takdirine İlişkin Tüzük» hükümlerinden yararlanılmak suretiyle hesaplanacak maliyet bedelinden aşağı olamayacağı hük-

me bağlanmış ve böylece bir bakıma asgari matrah esası getirilmesi amaçlanmıştır. Ayrıca, esasen Tüzükte yer alan ve Emlâk Vergisi Kanununun yürürlüğünden itibaren, uygulanacağı her bütçe yılından önce tespit ve ilan olunagelen metrekare normal inşaat maliyet bedelleri, hüküm kapsamına alınarak kanunlaştırılmıştır. Bu şekildeki bir düzenleme, beyan edilen değerlerin Emlâk Vergisi Kanununun 31 nci maddesine göre işleme tabi tutulmasına engel teşkil etmeyecek ancak beyanların rayiç değere yakın olması da sağlanacağından değerlemeye konu olabilecek bina sayısı da çok önemli ölçüde azalacaktır.

Madde 5. — 1319 sayılı Kanunun 1610 sayılı Kanunla değişik 16 ncı maddesinin yeniden düzenlenmesi suretiyle Türkiye'deki arazilerinin (arsalar hariç) vergi değerleri toplamı 500 000 lirayı aşmayan tüm mükelleflerin herhangi bir ayırıma tabi tutulmaksızın 250 000 liralık arazi vergisi istisnasından yararlanması amaçlanmıştır. Ancak bu uygulamada eskiden olduğu gibi mükellef ile eş ve velayet altındaki çocuklara ait arazi değerlerinin toplu olarak nazara alınması, istisnanın hisseli arazide mükelleflerin hisse miktarlarına ayrı ayrı uygulanması hususları aynen hükme bağlanmıştır.

Bu düzenleme ile istisna miktarının günün koşullarına uygun hale getirilmesi ve vergi dairelerinin iş yükünün belli ölçüde azaltılması da amaçlanmıştır.

Madde 6. — 1319 sayılı Kanunun 1610 sayılı Kanunla değiştirilmiş bulunan 18 nci maddesinde yapılan değişiklikle arsalara uygulanan vergi nispeti, ortalama bir rakama indirilmek suretiyle nüfusa bağlı uygulamada meydana gelen sorunların ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

Madde 7. — 1319 sayılı Kanunun 20 nci maddesinde yapılan değişiklikle mükelleflerin arsalarla ilgili olarak beyan edecekleri değerin, 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre (ve her genel beyan döneminin rastladığı bütçe yılından önceki yılda) belirlenen asgari ölçüdeki vergi değerinden aşağı olamayacağı hüküm altına alınmış ve böylece arsalar yönünden de bir nevi asgari matrah esası getirilmiştir. Araziler için ise böyle bir durum söz konusu değildir. Ancak bu düzenleme, beyan edilen değerlerin Emlak Vergisi Kanununun 31 nci maddesine göre işleme tabi tutulmasına engel teşkil etmeyecek, beyanların rayiç değere yakın olmasını sağlayacak, ayrıca değerlemeye konu olabilecek arsa sayısı da çok önemli ölçüde azalacaktır.

Madde 8. — 1319 sayılı Kanunun 32 nci maddesinin sonuna eklenen iki fıkra ile, 2350 sayılı Kanunla, sözü edilen Kanunun 27 nci maddesinin ikinci fıkrasının kaldırılması sonucu kanuni ve 2 aylık ek sürenin bitiminden sonra verilen ve 32 nci maddeye göre idarece tarh işlemine tabi tutulması gereken Emlak Vergisi Beyannamelerinde gösterilen değer üzerinden idarece tarh işleminden önce vergi dairesince tarhiyat yapılıp yapılamayacağı konusunda meydana gelen tereddütlerin giderilmesi ve bu tür tarhiyatta ağır kusur cezasının uygulanması amaçlanmıştır.

Madde 9. — 1319 sayılı Kanunun 2350 sayılı Kanunla değiştirilen 35 nci maddesi yeniden değiştirilerek eski haline dönüştürülmüş ve Emlak Vergisinde kaçakçılık cezasının uygulanmayacağı esası getirilmiştir.

Geçici Madde — Bu hükümle 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununun 27 nci maddesinin ikinci fıkrasının 2350 sayılı Kanunla kaldırılması sonucu 1.3.1981 tarihinden itibaren, vergi dairelerinde ek süreden sonra verilen beyannameler üzerine idarece tarh işleminin gerçekleştirilmemesi nedeniyle meydana gelen tıkanıklığın giderilmesi hedef alınmıştır.

Madde 10. — Bu madde ile, yapılan düzenlemelere ilişkin hükümlerin yürürlük tarihleri belirlenmektedir.

Madde 11. — Kanunun yürütme mercii de, bu madde ile saptanmaktadır.

Bütçe - Plan Komisyonu Raporu

TC
Milli Güvenlik Konseyi
Bütçe - Plan Komisyonu
Esas No. : 1/270
Karar No. : 114

13 Ocak 1982

MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca Milli Güvenlik Konseyine sunulan «Bazı Vergi Kanunları ile Tahsilatın Hızlandırılması Hakkındaki Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı» Komisyonumuzca incelenmiştir.

Bu inceleme sonucunda, 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununda günün ihtiyaç ve şartlarına göre gereken değişikliklerin getirildiği anlaşıldığından maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1, 2, 3, 4 ve 5 nci maddeleri aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Tasarının bu maddesi ile, arsanın bulunduğu yere göre uygulanan farklı vergi nispetleri yerine (binde 6) olarak tek oran getirilmekte ise de, nüfus miktarına göre halen uygulanmakta olan oranların binde 5 - 8 - 10 oluşu dikkate alınarak ve iki durumda indirim yapılırken az nüfuslu yerlerde bulunan arsa vergisi oranının yükseltilmesinin uygun olmayacağı düşüncesiyle, arsalar için vergi oranı (binde 5) olarak değiştirilmiştir.

Tasarının 7, 8 ve 9 ncu maddeleri aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu Kanunun yürürlük tarihine kadar herhangi bir şekilde emlak vergisi beyannamesi vermemiş olanlara 1 . 3 . 1982 tarihine kadar tanınan ek sürenin yeterli olmayacağı düşünülerek sözü edilen tarih 1 . 6 . 1982 olarak değiştirilmiştir.

Tasarının 10 ve 11 nci maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Milli Güvenlik Konseyinin onayına arz olunur.

13 Ocak 1982

Başkan *Hüsnü KÜÇÜKAHMET* E. Amiral	Başkan Yardımcısı *Tanju ERDEM* Dz. Kd. Kur. Alb.	Başkan Yardımcısı *Haşmet YURTAL* Mly. Kd. Alb.
Kâtip Üye *Turhan AKPORAY* Mly. Kd. Alb.	Kâtip Üye *Tahsin EKİNCİ* Mly. Kd. Bnb.	Üye *Nazmi BİLGİÇ*
Üye *Güven BOŞGELMEZ*	Üye *Mehmet KÂMİLOĞLU*	Üye *Doğan KAYRAN*
Üye *Berki MELLİ*	Üye *Serpil ULUER*	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

1319 Sayılı Emlak Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 1319 sayılı Emlâk Vergisi Kanununun 4 ncü maddesine aşağıdaki (t) fıkrası eklenmiştir.
«t) Tersane binaları (müstakil büro ve müstakil lojman binaları hariç).»

MADDE 2. — Aynı Kanunun 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Köy binaları için istisna :

Madde 6. — Köylerde mesken olarak kullanılan binaların vergi değerlerinin 500 000 lirası bu vergiden müstesnadır.

Ancak, bu istisna muayyen zamanlarda dinlenme amacıyla kullanılan ve daimi ikametgâh vasfı bulunmayan meskenler için uygulanmaz.»

MADDE 3. — Aynı Kanunun 8 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Nispet :

Madde 8. — Bina Vergisinin nispeti binde 3'tür. Meskenlerde bu nispet binde 2 olarak uygulanır.

Şu kadar ki, yeniden inşa edilen bina veya binaların vergisi, arsasının (veya arsa payının) vergisinden az olamaz.»

MADDE 4. — Aynı Kanunun 10 ncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Beyan esası :

Madde 10. — Bina Vergisi, mükelleflerin yazılı beyanı üzerine tarh ve tahakkuk ettirilir.

Şu kadar ki, mükelleflerin beyan edecekleri değerler Maliye ve Bayındırlık Bakanlıklarınca müştereken tespit ve ilan edilecek bina metrekare normal inşaat maliyet bedelleriyle bu kanunun 20 nci maddesine göre bulunacak arsa veya arsa payı değeri esas alınarak, 31 nci madde uyarınca hazırlanmış bulunan Tüzük hükümlerinden yararlanılmak suretiyle hesaplanacak maliyet bedelinden düşük olamaz. Düşük beyanda bulunulması halinde, mükellefin beyanı vergi dairesince maliyet bedeline yükseltilerek tahakkuka esas alınır ve mükellefe bildirilir. Vergi dairesince hesaplanan miktar ile mükellefin beyanı arasındaki farka kusur cezası uygulanır.

Geçici ve daimi muafiyetten faydalanacak olanların da beyanname vermeleri mecburidir.

Bir vergi dairesi faaliyet bölgesi içindeki bir mükellefe ait binalar aynı beyannamede birleştirilerek beyan olunur.»

MADDE 5. — Aynı Kanunun 16 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Arazi Vergisinde istisna :

Madde 16. — Mükelleflerin Türkiye'deki arazisinin, arsalar hariç olmak üzere vergi değeri 500 000 liraya kadar olanlarının 250 000 lirası arazi vergisinden müstesnadır.

Bu hükmün tatbikatında mükellef ile eş ve velayet altındaki çocuklara ait arazi değerleri toplu olarak nazara alınır.

Bu maddede yazılı istisna, hisseli arazide mükelleflerin hisse miktarları ayrı ayrı nazara alınmak suretiyle uygulanır.»

MADDE 6. — Aynı Kanunun 18 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 18. — Arazi Vergisinin nispeti binde 3'tür.

Arsalar için vergi nispeti binde 6'dır.»

BÜTÇE - PLAN KOMİSYONU METNİ

1319 Sayılı Emlak Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Tasarının 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Tasarının 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Aynı Kanunun 18 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 18. — Arazi Vergisinin nispeti binde 3'tür.
Arsalar için vergi nispeti binde 5'dir.»

(Hükümetin Teklifi)

MADDE 7. — Aynı Kanunun 20 nci maddesi aşa ğıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Beyan esası :

Madde 20. — Arazi Vergisi, mükelleflerin yazılı beyanı üzerine tarh ve tahakkuk ettirilir.

Şu kadar ki, mükelleflerin arsalarla ilgili olarak beyan edecekleri değerler, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun asgari ölçüde birim değer tespitine ilişkin hükümlerine göre takdir komisyonlarınca mahalle muhtarlıkları itibariyle takdir olunan birim değerlere göre hesaplanan miktardan düşük olamaz. Düşük beyanda bulunulması halinde, mükellefin beyanı vergi dairesince birim değere göre hesaplanan miktara yükseltilerek tahakkuka esas alınır ve mükellefe bildirilir. Vergi dairesince hesaplanan miktar ile mükellefin beyanı arasındaki farka kusur cezası uygulanır.

Geçici ve daimi muafiyetten faydalanacak olanların da beyanname vermeleri mecburidir.

Ancak Devlete ait arazi için beyanname verilmez.

Bir vergi dairesi faaliyet bölgesi içindeki bir mükellefe ait arazi bir beyannamede, arsalar ise ayrı bir beyannamede birleştirilerek beyan olunur.»

MADDE 8. — Aynı Kanunun 32 nci maddesinin sonuna aşağıdaki iki fıkra eklenmiştir.

Beyannamelerini ek süreden sonra, ancak idarece tarh işlemine başlamadan önce, vermiş olanlar adına, bu beyannamelerinde gösterilen değer üzerinden gerekli tarhiyat yapılır ve beyan edilen bu miktar ile yapılan değerleme sonunda takdir edilen vergi değeri arasında fark bulunduğu takdirde; hesaplanan fazla vergi terkin ve mükellefe reddolunur veya noksan vergi ikmal edilir.

Beyannamesini ek süreye rağmen vermeyen mükellefler adına ağır kusur cezası kesilir.»

MADDE 9. — Aynı Kanunun 35 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Kaçakçılık Cezasının Uygulanmayacağı :

Madde 35. — Bu Kanunun tatbikatında Vergi Usul Kanununun kaçakçılık cezaları ile ilgili hükümleri uygulanmaz.»

GEÇİCİ MADDE 1. — Emlak Vergisi Kanununun 27 nci maddesinde yazılı ek süreden sonra ve bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar verilen beyannameler üzerinde geç beyanda bulunmaktan dolayı değerleme işlemi yapılmaz.

Ayrıca, bu kanunun yürürlük tarihine kadar herhangi bir şekilde emlâk vergisi beyannamesi vermemiş olanlara 1 . 3 . 1982 tarihine kadar ek beyanname verme süresi tanınmıştır. Bu tarihe kadar beyanname verenler hakkında geç beyanda bulunmaktan dolayı değerleme işlemine başvurulmaz.

(Bütçe - Plan Komisyonu Metni)

MADDE 7. — Tasarının 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir

MADDE 8. — Tasarının 8 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 9. — Tasarının 9 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Emlak Vergisi Kanununun 27 nci maddesinde yazılı ek süreden sonra ve bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar verilen beyannameler üzerine geç beyanda bulunmaktan dolayı değerleme işlemi yapılmaz.

Ayrıca, bu kanunun yürürlük tarihine kadar herhangi bir şekilde emlak vergisi beyannamesi vermemiş olanlara 1 . 6 . 1982 tarihine kadar ek beyanname verme süresi tanınmıştır. Bu tarihe kadar beyanname verenler hakkında geç beyanda bulunmaktan dolayı değerleme işlemine başvurulmaz.

(Hükümetin Teklifi)

Yürürlük :

MADDE 10. — Bu Kanunun 2, 3, 4, 5, 6 ve 7 nci maddeleri, Emlâk Vergisi 1980 Genel Beyan Dönemini izleyen ilk Genel Beyan Döneminin rastladığı bütçe yılının başında; diğer maddeleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme :

MADDE 11. — Bu Kanunu Maliye Bakanı yürütür.

Başbakan
B. Ulusu

Devlet Bakanı Başbakan Yardımcısı *Z. Baykara*	Devlet Bakanı Başbakan Yardımcısı *T. Özal*	Devlet Bakanı *Prof. Dr. İ. Öztrak*	Devlet Bakanı *M. Özgüneş*
Devlet Bakanı *Prof. Dr. M. N. Özdaş*	Adalet Bakanı V. *Ü. H. Bayülken*	Milli Savunma Bakanı *Ü. H. Bayülken*	İçişleri Bakanı *S. Çetiner*
Dışişleri Bakanı V. *Prof. Dr. İ. Öztrak*	Maliye Bakanı *K. Erdem*	Milli Eğitim Bakanı *H. Sağlan*	Bayındırlık Bakanı *Dr. T. Önalp*
Ticaret Bakanı *K. Cantürk*	Sağlık ve Sos. Yrd. Bakanı *Prof. Dr. N. Ayanoğlu*	Gümrük ve Tekel Bakanı *R. Baturalp*	Ulaştırma Bakanı V. *M. R. Güney*
Tarım ve Orman Bakanı *Prof. Dr. S. Özbek*	Çalışma Bakanı *Prof. Dr. T. Esener*	Sanayi ve Tek. Bakanı *Ş. Kocatopçu*	Enerji ve Tabii Kay. Bakanı *S. Bingöl*
Turizm ve Tanıtma Bakanı *İ. Evliyaoğlu*	İmar ve İskân Bakanı *Dr. Ş. Tüten*	Köy İş. ve Koop. Bakanı *M. R. Güney*	Gençlik ve Spor Bakanı *V. Özgül*
	Sosyal Güvenlik Bakanı *S. Şide*	Kültür Bakanı *C. Baban*	

(Bütçe - Plan Komisyonu Metni)

Yürürlük :

MADDE 10. — Tasarının 10 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

Yürütme :

MADDE 11. — Tasarının 11 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ S. Sayısı : 292'ye 7 nci Ek

Bazı Vergi Kanunlarında ve Tahsilatın Hızlandırılması Hakkındaki Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Bütçe - Plan Komisyonu Raporu. (1/270)

TC
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Tetkik Dairesi Başkanlığı
Sayı : K.K.T.D. 101-1000/06512

22 Ekim 1981

MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 20 . 10 . 1981 tarihinde kararlaştırılan «Bazı Vergi Kanunları ile Tahsilatın Hızlandırılması Hakkındaki Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı» ile gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini emirlerine arz ederim.

Bülend ULUSU
Başbakan

492 Sayılı Harçlar Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ile İlgili

GENEL GEREKÇE

Gayrimenkuller üzerinden alınan vergi sayısının azaltılması, gayrimenkuller üzerindeki vergi yükünün hafifletilmesi, işlemlerde kolaylık sağlanarak mükelleflerin şikâyet ve huzursuzluklarının giderilmesi, vergi dairelerindeki yoğun iş yükünün azaltılması amacıyla Emlak Alım ve Gayrimenkul Kıymet Artışı vergileri tamamiyle yürürlükten kaldırılarak, sözü edilen kanunların konusuna giren olaylar basitleştirilmek suretiyle 492 sayılı Harçlar Kanununun mevzuuna alınmaktadır.

Bu cümleden olarak, Emlak Alım Vergisine konu olup harç mevzuuna alınan olaylarda nispet binde 70'ten binde 40'a indirilmekte ayrıca, Gayrimenkul Kıymet Artışı Vergisi Kanunu kaldırılarak yerine satıcılardan binde 40 oranında harç alınması sağlanmaktadır.

Diğer taraftan, «Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemeleri Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun» un kabulü nedeniyle 492 sayılı Harçlar Kanununun bazı maddeleri ile Kanuna ekli yargı harçları ve vergi itiraz harçlarına ilişkin tarifelerde gerekli değişiklikler yapılmaktadır.

492 SAYILI HARÇLAR KANUNUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLE İLGİLİ MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Bölge İdare Mahkemeleri Kanununa paralel olarak 492 sayılı Kanuna ekli (3) sayılı tarifenin adını belirleyen 1 nci maddenin 3 numaralı fıkrası «Vergi yargısı harçları» şeklinde değiştirilmiştir.

Madde 2. — Maddede yapılan değişiklikle, Bölge İdare Mahkemeleri Kanununa paralel olarak, Bölge İdare Mahkemelerinin; vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümler ile bunlara bağlı zam ve cezalarla ilgili işlemlerinde Danıştayın bu tür işlemlerinde olduğu gibi (3) sayılı tarifeye göre harç alınması esası getirilmiştir.

Madde 3. — Bölge İdare Mahkemeleri Kanununa paralel olarak vergi itiraz işlemlerinin vergi yargısı harçlarına tabi olacağı belirtilmiştir.

Madde 4. — Bölge İdare Mahkemeleri Kanununa paralel olarak maddede yapılan değişiklikle; vergi yargısı harçlarının, harca mevzu olan işlemlerden dolayı vergi mahkemeleri, bölge idare mahkemeleri ve Danıştaya başvuran mükellefler tarafından ödeneceği belirtilmiştir.

Madde 5. — Bölge İdare Mahkemeleri Kanununa paralel olarak maddede yapılan değişiklikle; vergi itiraz harçları, «Vergi Yargısı Harçları» şeklinde değiştirilmiştir.

Madde 6. — Karar ve ilam harçları, itiraz ve temyiz komisyonu ile Danıştayın kesin kararlarının, kararın verilmesi tarihinden itibaren bir ay içinde ihbarname esasına göre vergi dairesince tahsil olunacak şeklinde iken, yapılan değişiklikle kararların vergi dairesince ilgiliye ihbarname ile tebliği tarihinden itibaren bir ay içinde ödenmesi esası getirilmiştir.

Madde 7. — Bölge İdare Mahkemeleri Kanununa paralel olarak maddede yapılan değişiklikle; bölge idare mahkemeleri tabiri maddeye eklenmiştir.

Madde 8. — Maddenin birinci fıkrasında yapılan değişiklikle, tapu ve kadastro harçlarının, Kanuna ekli (4) sayılı tarifede belirtilen kişiler tarafından ödeneceği, tarifede mükellefi belirtilmeyen işlemlerde ise, işleme taraf olan kişilerce, harcın kim tarafından ödeneceği belirtilmişse o kişi tarafından ödeneceği, gerek tarifede ve gerekse taraflarca harcın mükellefi belirtilmediği ahvalde harcın, maddede sayılan kişiler tarafından ödeneceği hükme bağlanmıştır.

Madde 9. — 198 sayılı Kanunun muafiyet ve istisnalara ilişkin 3 ncü maddesinin a, b, e, f, g ve h bentleri ile 1318 sayılı Finansman Kanununun 35 nci maddesinin (a) fıkrası 492 sayılı Harçlar Kanununun 59 ncu maddesinde yapılan değişiklikle bu madde içine alınarak aynen muhafaza edilmiştir.

Madde 10. — Tapu ve kadastro harçlarının işlemin yapıldığı yerin vergi dairesine ödenmesini öngören hüküm değiştirilerek, harcın Maliye Bakanlığınca uygun görülmesi halinde ilgili tapu dairesince de tahsil edilebileceği esası getirilerek mükelleflere kolaylık sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 11. — 198 sayılı Emlak Alım Vergisi Kanununun 17 ve 19 ncu maddeleri, Harçlar Kanununa eklenen mükerrer 69 ncu maddeye aktarılmıştır. Ayrıca yaptığı işlemleri vergi dairesine bildirmeyen tapu kadastro memurları ve noterler hakkında Vergi Usul Kanununun 150 nci maddesinin 1 - 3 ncü bentlerinde yazılı cezaların uygulanacağı bu maddeye eklenmiştir.

Madde 12. — Türkiye Cumhuriyeti Muvazzaf ve Fahri Konsolosluklarının yaptıkları her türlü işlemlerde alınacak harçlarla ilgili olarak yabancı para karşılıklarının Maliye Bakanlığınca tespit ve ilanına yetki veren Harçlar Kanununun 79 ncu maddesi, bu madde ile değiştirilerek konsolosluklarca yapılan işlemlerin, bu işlemlerle ilgili tarifelere Maliye Bakanlığınca tespit ve ilan edilecek emsaller esas alınmak suretiyle harca tabi tutulması sağlanmıştır.

Madde 13. — Bölge İdare Mahkemeleri Kanununa paralel olarak Kanuna ekli yargı harçlarına ilişkin (1) sayılı tarifenin (A) mahkeme harçları bölümü değiştirilmiştir. Yapılan değişiklikle :

a) İl idare kurulları harcın kapsamından çıkarılmış,

b) İdare mahkemeleri ile bölge idare mahkemelerine başvurmalar, başvurma harcına tabi tutulmuş,

c) İdare, bölge idare mahkemeleri ile Danıştayda yapılacak celseler, keza celse harçlarının konusuna alınmış,

d) Bölge idare mahkemeleri ve Danıştayın tasdik veya işin esasını hüküm altına aldığı kararlar için de karar ve ilam harcının alınacağı tarifeye eklenmiş,

e) İdare mahkemeleri ve bölge idare mahkemelerince icranın tehirine dair kararlarda harca tabi tutulmuş,

Bulunmaktadır.

Madde 14. — Emlak Alım Vergisi ile Gayrimenkul Kıymet Artışı Vergisinin harca dönüştürülmesi sebebiyle evvelce her iki verginin konusuna giren ve tapuda kaydı bulunmayan gayrimenkullerin devri, Harçlar Kanununa ekli (2) sayılı tarifeye eklenen bir fıkra ile Emlak Vergisi değeri üzerinden devir eden ve devir alan için ayrı ayrı olmak üzere noter harcına tabi tutulmuştur.

Madde 15. — Vergi Mahkemeleri Kanununa paralel olarak Harçlar Kanununa ekli vergi itiraz harçlarına ilişkin (3) sayılı tarife değiştirilmiştir. Yapılan değişiklikle :

a) «Vergi itiraz harçları» ibaresi «Vergi yargısı harçları» şeklinde, «Vergi, resim, harç ve bunlara bağlı cezalarla ilgili anlaşmazlıklardan dolayı mükellefler tarafından itiraz komisyonlarında, Temyiz Komisyonunda ve Danıştayda» ibaresi «Vergi, resim, harç, ve benzeri malli yükümler ile bunlara bağlı zam ve cezalara ilişkin uyuşmazlıklardan dolayı vergi mahkemelerinde, Bölge İdare Mahkemelerinde ve Danıştayda açılan davalarda» şeklinde değiştirilmiş,

b) Vergi itiraz komisyonları ve Vergi Temyiz Komisyonu ibareleri yerine vergi mahkemeleri ile bölge idare mahkemeleri konulmak suretiyle bu mahkemelere yapılan başvurular başvurma harcına, vergi mahkemelerince verilen nihai kararlar ile bölge idare mahkemelerince verilen kararlar karar ve ilam harcına tabi tutulmuş, Danıştaya yapılan başvurular ile Danıştayın verdiği kararların harca tabi tutulmasına dair hükümler aynen muhafaza edilmiş,

bulunmaktadır.

Madde 16. — 1318 ve 2352 sayılı Kanunlar ile değişik 198 sayılı Emlâk Alım Vergisi Kanununun 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,15, 16 ve 20 nci maddeleri ile 1318 sayılı Finansman Kanununun gayrimenkul kıymet artışı vergisinin mevzuuna ilişkin hükmünden, Harçlar Kanununa ekli (2) sayılı tarifeye alınanlar dışındaki hükümleri tapu ve kadastro harçlarına ilişkin (4) sayılı tarifenin I - Tapu işlemleri bölümünün 13 ncü bendinin (a) fıkrası değiştirilerek bu fıkraya ve aynı bölüme eklenen 20 numaralı bende aktarılmak suretiyle aynen muhafaza edilmiştir.

Kaldırılan Hükümler

Madde 17. — Bu madde ile 198 sayılı Emlâk Alım Vergisi Kanunu, 1318 sayılı Finansman Kanununun gayrimenkul kıymet artışı vergisine ilişkin hükümleri, bu kanunlarda ek ve değişiklik yapan diğer kanun hükümleri ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 80 nci maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendi ile mükerrer 81 nci maddesinin ikinci fıkrasının (1) numaralı bendinin Emlâk Vergisi 1980 genel beyan dönemini izleyen ilk genel beyan döneminin rastladığı bütçe yılının başından itibaren geçerli olmak üzere yürürlükten kaldırılacağı hususu belirlenmiş bulunmaktadır.

Geçici Madde

Geçici Madde 1. — Bu madde ile, Kanunun yayımı tarihi ve yürürlüğe girdiği tarih arasında doğacak olan boşluk, Emlâk Alım ve Gayrimenkul Kıymet Artışı vergilerinin tarh ve tahsiline devam edilmek suretiyle giderilmiş olacaktır.

Yürürlük Maddesi :

Madde 18. — Bu madde ile 492 sayılı Harçlar Kanununda yapılan değişikliklere ve bu Kanunun geçici hükümlerine ilişkin yürürlük tarihleri belirlenmiştir.

Yürütme Maddesi :

Madde 19. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulunun yürüteceği hükme bağlanmıştır.

Bütçe - Plan Komisyonu Raporu

TC
Milli Güvenlik Konseyi
Bütçe - Plan Komisyonu
Esas No. : 1/270
Karar No. : 118

13 Ocak 1982

MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca Milli Güvenlik Konseyine sunulan «Bazı Vergi Kanunları ile Tahsilatın Hızlandırılması Hakkındaki Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı» Komisyonumuzca incelenmiştir.

Bu inceleme sonucunda, 492 sayılı Harçlar Kanununda günün ihtiyaç ve şartlarına göre gereken değişikliklerin getirildiği anlaşıldığından maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1, 2, 3, 4, 5, 6 ve 7 nci maddeleri aynen benimsenmiştir.

Madde 8. — Tapu ve kadastro harçlarının mükellefini belirleyen 58 nci maddesinin birinci fıkrası, Tasarının gerekçesinde belirtildiği üzere, bu harçların mükellefinin tespitinde Kanuna ekli (4) sayılı tarifenin gözönünde tutulması, tarifede yer almayan ve taraflarca aksi kararlaştırılmayan hallerde ise madde metninde sayılan kişiler tarafından ödenmesi açık bir şekilde ifade edilmiştir.

Tasarının 9 ncu maddesi aynen benimsenmiştir.

Madde 10. — Tapu ve kadastro harçlarının ödenmesinde mükellefe kolaylık sağlamak üzere getirilen hüküm, Maliye Bakanlığınca yetki verilmek şartıyla ilgili tapu dairesi, banka şubeleri gibi kuruluşlarca tahsiline imkân sağlamak amacıyla yeniden düzenlenmiştir.

Madde 11. — Madde metninde yanlış anlamları önlemek üzere bazı ifade değişiklikleri yapılmıştır.

Madde 12. — Madde başlığı, madde metninin muhtevasına uygun olarak değiştirilmiştir.

Tasarının 13, 14, 15 ve 16 ncı maddeleri aynen benimsenmiştir.

Madde 17. — Tasarının kaldırılan hükümlere ilişkin 17 nci maddesinin (D) bendi hükmü, aynı maddenin (A) ve (B) bentlerinde ifade edilerek, metinden çıkartılmış; 2 nci fıkra hükmü, kanun tedvin tekniğine uygun olarak yürürlükle ilgili 18 nci madde kapsamına alınmak suretiyle kaldırılmıştır.

Tasarının Geçici 1 nci maddesi aynen benimsenmiştir.

Madde 18. — Tasarının 17 nci maddesinde yapılan değişikliğe paralel olarak, madde yeniden düzenlenmiştir.

Tasarının yürütmeye ilişkin 19 ncu maddesi aynen benimsenmiştir.

Milli Güvenlik Konseyinin onayına arz olunur.

Başkan *Hüsnü KÜÇÜKAHMET* E. Amiral	Başkan Yardımcısı *Tanju ERDEM* Dz. Kd. Kur. Alb.	Başkan Yardımcısı *Haşmet YURTAL* Mly. Kd. Alb.
Kâtip Üye *Turhan AKPORAY* Mly. Kd. Alb.	Kâtip Üye *Tahsin EKİNCİ* Mly. Kd. Bnb.	Üye *Nazmi BİLGİÇ*
Üye *Güven BOŞGELMEZ*	Üye *Mehmet KÂMİLOĞLU*	Üye *Doğan KAYRAN*
Üye *Berki MELLİ*	Üye *Serpil ULUER*	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

492 Sayılı Harçlar Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 492 sayılı Harçlar Kanununun 1 nci maddesinin 3 numaralı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«3. Vergi Yargısı Harçları»

MADDE 2. — Aynı Kanunun 5 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Bölge İdare Mahkemeleri ile Danıştay İşlemleri :

Madde 5. — Bölge İdare Mahkemeleri ile Danıştay'da açılacak davalardan (1) sayılı tarife gereğince harç alınır.

Ancak, vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümler ile bunlara bağlı zam ve cezalarla ilgili olup Bölge İdare Mahkemeleri ve Danıştay'ın görevi içinde bulunan işlemler (3) sayılı tarifeye göre harca tabidir.»

MADDE 3. — Aynı Kanunun 52 nci maddesi kısım başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«ÜÇÜNCÜ KISIM

Vergi Yargısı Harçları

BİRİNCİ BÖLÜM

Mükelleflyet

«Mevzu :

Madde 52. — Vergi yargısı işlemlerinden bu Kanuna ekli (3) sayılı tarifede yazılı olanlar, vergi yargısı harçlarına tabidir.»

MADDE 4. — Aynı Kanunun 53 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Mükellef :

Madde 53. — Vergi yargısı harçları, harca mevzu olan işlemlerden dolayı Vergi Mahkemeleri, Bölge İdare Mahkemeleri ve Danıştay'a başvuranlar tarafından ödenir.»

MADDE 5. — Aynı Kanunun 54 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Harç Alma Ölçüleri :

Madde 54. — Vergi yargısı harçları (3) sayılı tarifede yazılı işlemlerden değer ölçüsüne göre nispi esas üzerinden, işlemin nevi ve mahiyetine göre maktu esas üzerinden alınır.»

MADDE 6. — Aynı Kanunun 55 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Harcın Ödenmesi :

Madde 55. — Vergi yargısı harçlarından «Başvurma harcı» dava dilekçesine pul yapıştırılmak suretiyle peşin olarak ödenir.

Nispi ve maktu harçlar, ihbarname esasına göre, ihbarnamenin tebliği tarihinden itibaren 1 ay içinde ilgili vergi dairesine ödenir.»

BÜTÇE - PLAN KOMİSYONU METNİ

492 Sayılı Harçlar Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Tasarının 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Tasarının 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Tasarının 6 ncı maddesi aynen kabul edilmiştri.

Hükümetin Teklifi

MADDE 7. — Aynı Kanunun 56 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Harcın Geri Verilmesi :

Madde 56. — Vergi Mahkemelerince verilen nihai kararlar üzerinden alınan nispi ve maktu harçlar (Başvurma harcı hariç) Bölge İdare Mahkemelerince veya Danıştayca mükellef lehine karar verilmesi halinde mükellefçe kazanılan miktar üzerinden, kesin kararın tebliği tarihinden itibaren bir yıl içinde geri verilir veya istek üzerine vergi borcuna mahsup edilir.»

MADDE 8. — Aynı Kanunun 58 nci maddesinin 1 nci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Tapu ve kadastro harçlarını, Kanuna ekli tarifede ya da taraflarca aksi kararlaştırılmamış ise, aşağıda yazılı kişiler ödemekle mükelleftir.»

MADDE 9. — Aynı Kanunun 59 ncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Harçtan Müstesna Tutulan İşlemler :

Madde 59. — Aşağıda yazılı işlemler harçtan müstesnadır :

a) Genel ve katma bütçeli dairelerle, il özel idareleri, belediyeler ve köylerin iktisap edecekleri gayrimenkullerin vesair aynî hakların tescili, şerhi gerektiren işlemleri ve bunların terkinleri,

b) Kamu menfaatlerine yararlı dernekler ile Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıfların iktisap edecekleri gayrimenkullerin ve sair ayni hakların tescilleri ve şerhi gerektiren işlemleriyle bu dernek ve vakıflara ait tesislerin ve bu tesislerin sonradan iktisap edecekleri gayrimenkullerin ve sair ayni hakların tescilleri ve şerhi gerektiren işlemleri ve bunların terkinleri,

c) İlgililerin kusurları olmaksızın tapu ve kadastro idareleri tarafından yapılacak hataların tashihleri,

d) Mahkemeler, icra ve iflas daireleri ve diğer resmi dairelerce istenecek kayıt ve belge suretleri,

e) Karşılıklı olmak şartıyla yabancı devletlerin diplomatik veya konsolosluk ihtiyaçları için iktisap edecekleri gayrimenkullerin ve sair ayni hakların tescilleri, şerhi gerektiren işlemleri ve bunların terkinleri,

f) Arkeolojik araştırmalar için yapılan iktisaplar ile ilgili tescil, şerh ve terkinler (Bu istisna hükmünün uygulanması şartları Milli Eğitim Bakanlığının görüşü alınarak Maliye Bakanlığınca tespit ve Resmi Gazete ile ilan olunur),

g) 7269 sayılı Kanuna göre yaptırılacak meskenlere, 4753 sayılı Kanuna göre yapılan iktisaplara ve 3202 sayılı Kanun uyarınca TC Ziraat Bankası kredilerinden istifade suretiyle yapılmış bulunan hayvan barınak yerlerine ilişkin tescil, şerh ve terkinler,

h) Deprem, su basması, yangın gibi tabii afetlerin vukubulduğu bölgelerde (Bu bölgeler Maliye ve İmar ve İskân Bakanlıklarınca müştereken tespit olunur) bu afetlerin vukubulduğu yılı izleyen yıldan itibaren en çok beş yıl içinde arsa üzerine inşa veya binaya ilave suretiyle meydana getirilen binalar, bağımsız bölümler veya katlar için yapılan tescil, şerh ve terkinler,

i) Tersane yapımı için Devlet Planlama Teşkilâtınca verilmiş Teşvik Belgesini haiz tüzel kişilerce bu maksatla iktisap edilen gayrimenkuller ve bu yerlerde inşa veya binaya ilave suretiyle meydana getirilen binalar için yapılan tescil, şerh ve terkinler,

j) a, e ve f bentlerinde belirtilen şekilde iktisap olunan gayrimenkullerin herhangi bir şekilde başkalarına devir ve ferağı.

Yukarıda yer alan istisnalara ilave olarak özel kanunlarda yer alan muafiyet ve istisnalara ilişkin hükümler saklıdır.»

MADDE 10. — Aynı Kanunun 67 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Ödeme Yeri :

Madde 67. — Tapu ve kadastro harçları, işlemin yapıldığı yerin vergi dairesine veya Maliye Bakanlığınca yetki verilmesi halinde ilgili daireye ödenir.»

(Bütçe - Plan Komisyonu Metni)

MADDE 7. — Tasarının 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 8. — Aynı Kanunun 58 nci maddesinin ilk cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Tapu ve kadastro harçlarını kanuna ekli tarifede belirtilen kişiler; tarifede belirtilmeyen işlemlerde, taraflar aksini kararlaştırmamış ise, aşağıda yazılı kişiler ödemekle mükelleftir.»

MADDE 9. — Tasarının 9 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 10. — Aynı Kanunun 67 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Ödeme Yeri :

Madde 67. — Tapu ve kadastro harçları, işlemin yapıldığı yerin vergi dairesine ödenir. Maliye Bakanlığınca yetki verilmesi halinde ilgili kuruluşlar tarafından da tahsil olunabilir.

Hükümetin Teklifi

MADDE 11. — Aynı Kanunun 69 ncu maddesinden sonra aşağıdaki «Mükerrer 69» ncu madde eklenmiştir.

«Gönderilecek Listeler ve Sorumluluk :

MÜKERRER MADDE 69. — Tapu ve kadastro idareleri, devredenin ve iktisap edenin adı ve adresi ile gayrimenkulün harca esas tutulan değerini ve vasıflarını, noterler de düzenledikleri veya tasdik ettikleri gayrimenkullerin zilyetlik devir sözleşmelerinin birer örneğini şekli ve muhtevası Maliye Bakanlığınca tespit edilecek listelerle birlikte işlemin yapıldığı tarihi izleyen ay başından itibaren en geç 15 gün içinde ilgili vergi dairesine bildirmekle mükelleftirler.

Bu Kanuna göre bildirme mecburiyetini yerine getirmeyenler hakkında 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 150 nci maddesinin 1-3 ncü maddelerinde yazılı olanlar için uygulanan ceza hükümolunur.

Belediye memurları arsa, arazi ve bina üzerine yeniden inşa edilen binalarla ilgili yapı kullanma iznini (İskân Belgesini) vermeden önce, vergi dairesine gerekli harcın ödendiğini gösterir belgeleri talep etmeye mecburdurlar.»

MADDE 12. — Aynı Kanunun 79 ncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Harcın Hangi Para İle Ödeneceği :

Madde 79. — Konsolosluk harçları ile Türkiye Cumhuriyeti Muvazzaf ve Fahri Konsolosluklarının yaptıkları her türlü işlemler, bu işlemlerle ilgili tarifelere Maliye Bakanlığınca tespit ve ilan edilecek emsaller uygulanmak suretiyle harca tabi tutulur.»

MADDE 13. — Aynı Kanuna ekli (1) sayılı tarifenin (A) Mahkeme harçları bölümü aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Yargı harçları :

A) Mahkeme Harçları :

Hukuk ve ticaret davalarıyla, idari davalarda ihtilafsız yargı konularında ve icra tetkik mercilerinde

I - Başvurma Harcı :

Dilekçe veya tutanakla dava açma veya davaya müdahale veya tevdi mahallinin tayini, ihtiyati tedbir, ihtiyati haciz, tespiti delail ile ilgili taleplerde,

1. Sulh mahkemelerinde, icra tetkik mercilerinde (200 TL.)
2. Asliye mahkemelerinde, idare mahkemelerinde (400 TL.)
3. Bölge İdare Mahkemeleri, Yargıtay ve Danıştay'da (600 TL.)

(Mahkemenin yetkisizlik veya görevsizlik kararı vermesi sebebiyle yetkili veya görevli mahkemeye yeniden başvurulması halinde bu harç alınmaz)

II. - Celse Harcı :

(Taraflar veya vekilleri tarafından ertelenmelerine sebebiyet verilen celselerden.)

1. Sulh Mahkemeleri :

a) Konusu belli bir değerle ilgili davalarda dava konusu miktardan (250 liradan aşağı olmamak üzere) (Binde 1)

b) Belli bir değer bulunmayan davalarda (250 TL.)

2. Asliye mahkemelerinde, idari yargı mercilerinde (500 liradan az olmamak üzere) (Binde 1)

III. - Karar ve İlam Harcı :

1. Nispi Harç :

a) Konusu belli bir değerle ilgili bulunan davalarda esas hakkında karar verilmesi halinde hüküm altına alınan anlaşmazlık konusu değer üzerinden (Binde 30)

(Bütçe - Plan Komisyonu Metni)

MADDE 11. — Aynı Kanunun 69 ncu maddesinden sonra aşağıdaki «Mükerrer 69» ncu madde eklenmiştir.

«Gönderilecek Listeler ve Sorumluluk :

Mükerrer Madde 69. — Tapu ve kadastro idareleri, devredenin ve iktisap edenin adı ve adresi ile gayrımenkulün harca esas tutulan değerini ve vasıflarını, noterler de düzenledikleri veya tasdik ettikleri gayrımenkullerin zilyetlik devir sözleşmelerinin birer örneğini şekli ve muhtevası Maliye Bakanlığınca tespit edilecek listelerle birlikte işlemin yapıldığı tarihi izleyen ay başından itibaren en geç 15 gün içinde ilgili vergi dairesine bildirmekle mükelleftirler.

Bu Kanuna göre bildirme mecburiyetini, yerine getirmeyenler hakkında 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 150 nci maddesinin 1, 2 ve 3 ncü bentlerinde yazılı olanlar için uygulanan ceza hükmolunur.

Belediyelerin ilgili memurları arsa, arazi ve bina üzerine yeniden inşa edilen binalarla ilgili yapı kullanma iznini (İskân Belgesini) vermeden önce, vergi dairesine gerekli harcın ödendiğini gösterir belgeleri talep etmeye mecburdurlar.»

MADDE 12. — Aynı Kanunun 79 ncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Yabancı para ile tahsil edilecek harçların hesabı :

Madde 79. — Konsolosluk harçları ile Türkiye Cumhuriyeti Muvazzaf ve Fahri Konsolosluklarının yaptıkları her türlü işlemler, bu işlemlerle ilgili tarifelere Maliye Bakanlığınca tespit ve ilan edilecek emsaller uygulanmak suretiyle harca tabi tutulur.»

MADDE 13. — Tasarının 13 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Hükümetin Teklifi

b) Bir gayrimenkulün hissedarlar arasında satış suretiyle şuyuun izalesine dair olan hükümler (Gayrimenkulün satış bedeli üzerinden) (Binde 5)

c) Gayrimenkulün hissedarlar arasında taksimine dair olan hükümler (Taksim edilen gayrimenkul değeri üzerinden) (Binde 2)

d) Nafaka verilmesine dair hükümler (Bir senelik nafaka bedeli üzerinden) (Binde 5)

e) Yukarıdaki nispetler Bölge İdare Mahkemeleri, Danıştay ve Yargıtay'ın tasdik veya işin esasını hüküm altına aldığı kararları için de aynen uygulanır.

Nispi harçlar 500 liradan aşağı olamaz.

2. Maktu Harç :

a) 1'nci fıkra dışında kalan davalarla, taraf teşkiline imkân bulunmayan davalarda verilen esas hakkındaki kararlarla, davanın reddi kararı ve icra tetkik mercilerinin 1'nci fıkra dışında kalan kararlarında (500 TL.)

b) (a) fıkrasında yazılı davalarda esasa taalluk eden veya tashihi karar taleplerinin reddine dair Yargıtay ve Danıştay kararlarında (1 000 TL.)

c) İdare Mahkemeleri, Bölge İdare Mahkemeleri, Yargıtay ve Danıştay'ın icranın tehiri kararlarında (750 TL.)

d) Tespiti delail, ihtiyati haciz ve ihtiyati tedbir kararlarında (750 TL.)

MADDE 14. — Aynı Kanunun Noter Harçlarına ilişkin (2) sayılı tarifesinin I - Değer veya ağırlık üzerinden alınan nispi harçlar bölümüne aşağıdaki (5) numaralı bent eklenmiştir.

«5) Tapuda kaydı bulunmayan gayrimenkullerin, zilyetlik devir sözleşmeleri ile devrinde gayrimenkulün emlak vergisi değeri üzerinden; devir eden ve devir alan için ayrı ayrı (Binde 40)

MADDE 15. — Aynı Kanuna ekli (3) sayılı tarife aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

(3) SAYILI TARİFE

Vergi Yargısı Harçları :

Vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümler ile bunlara bağlı zam ve cezalara ilişkin uyuşmazlıklardan dolayı Vergi Mahkemelerinde, Bölge İdare Mahkemelerinde ve Danıştay'da açılan davalarda.

I. - Başvurma Harcı :

a) Vergi Mahkemeleri ile Bölge İdare Mahkemelerine başvurma (500 TL.)

b) Danıştaya başvurma (1 000 TL.)

II - Nispi Harçlar :

a) Vergi mahkemesi ile bölge idare mahkemesi kararlarında :

Tarhiyata ve ceza kesme işlemlerine karşı mükellefin dava açması üzerine vergi mahkemesinin nihai kararları ile bölge idare mahkemesinin kararlarında, karar altına alınan uyuşmazlık konusu vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümler ile bunlara bağlı zam ve cezaların toplam değeri üzerinden 500 liradan az olmamak üzere (Binde 2)

b) Danıştay Kararlarında :

Karar altına alınan uyuşmazlık konusu vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümleri ile bunlara bağlı zam ve cezaların toplam değeri üzerinden 1 000 liradan az olmamak üzere (Binde 4)

(Bu miktardan evvelce ödenen nispi harç mahsup edilir)

(Bütçe - Plan Komisyonu Metni)

MADDE 14. — Tasarının 14 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 15. — Tasarının 15 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklifi)

III - Maktu Harç :

Yukarıdaki pozisyonlarda gösterilen ve nispi harca tabi tutulmamış olan tarhiyat veya ceza kesme ve diğer işlemlerle ilgili :

a) Vergi mahkemesi ve bölge idare mahkemesi kararlarında (500 TL.)

b) Danıştay kararlarında (1 000 TL.)

c) Bölge idare mahkemesi ve Danıştayın yürütmenin durdurulması kararlarında (1 000 TL.)

IV - Suret Harçları :

Tarafların isteği üzerine verilecek karar suretleri için karar suretinin her sayfasından (fotokopiler dahil) (25 TL.)

MADDE 16. — Aynı Kanunun Tapu ve Kadastro harçlarına ilişkin (4) sayılı tarifesinin I - Tapu işlemleri bölümünün 13 ncü bendinin (a) ve (c) fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, 14 ncü bendindeki «ve Emlak Alım Vergisi» ibaresi metinden çıkarılmış ve bu bölüme aşağıdaki (20) numaralı bent eklenmiştir.

13. a) Tapu sicilinde kayıtlı arsa ve arazi üzerine yeniden inşa olunacak bina vesair tesislerin tescilinde emlak (bina) vergisi değeri üzerinden (Binde 30)

İmar ve İskân Bakanlığının görüşü alınarak Maliye Bakanlığınca tespit ve ilan edilmiş bulunan sosyal mesken, işçi evleri ve bunlardan daha düşük nitelikteki meskenler için emlak (bina) vergisi değeri üzerinden (Binde 15)

Yukarıdaki iki fıkra uyarınca alınacak harç, Emlak (Bina) Vergisi beyannamesinin verilmesi sırasında ilgili vergi dairesine yatırılır.

Tapu siciline tescil yapılmaması halinde de bu harcın tahsili aynı esaslar dahilinde yürütülür.

c) (a) fıkrası dışında kalan her nevi cins ve kayıt tashihinde emlak vergisi değeri üzerinden (Binde 5)

«20. a) Gayrimenkullerin ivaz karşılığında veya ölünceye kadar bakma akdine dayanarak yahut trampa hükümlerine göre devir ve iktisabında gayrimenkulün emlak vergisi değeri üzerinden (Cebri icra ve şüyuun izalesi hallerinde satış bedeli, istimlaklerde takdir edilen bedel üzerinden) devir eden ve devir alan için ayrı ayrı (Binde 40)

b) Gayrimenkullerin irtifak haklarının ve gayrimenkul mükellefiyetinin sermaye şirketlerine sermaye olarak konulmasında ticaret mahkemesince tayin olunan değer üzerinden devir alan için ve gayrimenkul devir hallerinde devir eden için (Binde 20)

c) Gayrimenkul mükellefiyetinin tesis ve devir yoluyla iktisabında tesis ve devir için ödenen bedel üzerinden (Bu bedel muayyen zamanlarda bir şey yapmak veya vermekten ibaret olduğu takdirde mükellefiyet bedeli beher sene verilecek veya yapılacak şeylerin 20 misline eşit sayılır) devir alan için (Binde 40)

d) Gayrimenkul hükmündeki daimi ve müstakil hakların tesis ve devri için ödenen bedel üzerlerinden (Bu bedel, bunların ayrı kayıtlı değerleri mevcut ise bu değerden, mevcut değilse üzerinde bu hakların tesis edildiği gayrimenkullerin emlak vergisi değerinin yarısından aşağı olamaz) devir alan için (Binde 40)

e) Gayrimenkul üzerine irtifak hakkı tesis ve devrinde (634) sayılı Kat Mülkiyeti Kanununa göre yapılan kat irtifakları hariç olmak üzere) tesis ve devir için ödenen bedel üzerinden devir alan için (Binde 40)

f) İvaz karşılığında kuru mülkiyet iktisabında devir bedeli üzerinden devir eden ve devir alan için ayrı ayrı (Binde 40)

Yukarıdaki (e) fıkrasında yer alan intifa hakkı ile (f) fıkrasında yer alan kuru mülkiyetin değerleri bu kanunun 64 ncü maddesinin son fıkrasına göre hesaplanan miktarlardan düşük olamaz.»

(Bütçe - Plan Komisyonu Metni)

MADDE 16. — Tasarının 16 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklifi)

Kaldırılan Hükümler :

MADDE 17. — A) 198 sayılı Emlak Alım Vergisi Kanunu,

B) 1318 sayılı Finansman Kanununun Gayrimenkul Kıymet Artışı Vergisine ilişkin hükümleri,

C) 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 80 nci maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendi ile mükerrer 81 nci maddesinin ikinci fıkrasının (1) numaralı bendi,

D) (A) ve (B) fıkralarında yazılı kanun ve hükümlerde değişiklik yapan diğer kanun hükümleri;

Emlak Vergisi 1980 genel beyan dönemini izleyen ilk genel beyan döneminin rastladığı bütçe yılının başından itibaren geçerli olmak üzere, yürürlükten kaldırılmıştır;

Geçici Hükümler :

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu Kanunun yürürlük tarihinden önceki dönemlere ilişkin emlak alım, gayrimenkul kıymet artışı ve gelir vergilerine tabi olay ve hukuki durumlarda Emlak Alım Vergisi Kanunu, 1318 sayılı Finansman Kanununun Gayrimenkul Kıymet Artışı Vergisine ilişkin hükümleri ve Gelir Vergisi Kanununun ilgili hükümleri ile bu kanunların ek ve değişikliklerine ait kanun hükümleri uygulanır.

Yürürlük :

MADDE 18. — Bu Kanunun;

A) 1 ila 7 nci maddeleri ile 13 ve 15 nci maddeleri bölge idare, idare ve vergi mahkemelerinin kurulup göreve başladıkları tarihte;

B) 8, 9, 10, 11, 14 ve 16 ncı maddeleri emlak vergisi 1980 genel beyan dönemini izleyen ilk genel beyan döneminin rastladığı bütçe yılının başında;

C) 12 nci maddesi 1 . 3 . 1982 tarihinde;

D) Diğer maddeleri yayımı tarihinde;

Yürürlüğe girer.

Yürütme :

MADDE 19. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Başbakan
B. Ulusu

Devlet Bak. - Başbakan Yrd.	Devlet Bak. - Başbakan Yrd.	Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
Z. Baykara	*T. Özal*	*Prof. Dr. İ. Öztrak*	*M. Özgüneş*
Devlet Bakanı	Adalet Bakanı V.	Milli Savunma Bakanı	İçişleri Bakanı
Prof. Dr. M. N. Özdaş	*Ü. H. Bayülken*	*Ü. H. Bayülken*	*S. Çetiner*
Dışişleri Bakanı V.	Maliye Bakanı	Milli Eğitim Bakanı	Bayındırlık Bakanı
Prof. Dr. İ. Öztrak	*K. Erdem*	*H. Sağlam*	*Dr. T. Önalp*
Ticaret Bakanı	Sağ. ve Sos. Y. Bakanı	Güm. ve Tekel Bakanı	Ulaştırma Bakanı V.
K. Cantürk	*Prof. Dr. N. Ayanoğlu*	*R. Baturalp*	*M. R. Güney*
Tarım ve Orman Bakanı	Çalışma Bakanı	Sanayi ve Tek. Bakanı	Enerji ve Ta. Kay. Bakanı
Prof. Dr. S. Özbek	*Prof. Dr. T. Esener*	*Ş. Kocatopçu*	*S. Bingöl*
Turizm ve Ta. Bakanı	İmar ve İskân Bakanı	Köy İş. ve Koop. Bakanı	Gençlik ve Spor Bakanı
İ. Evliyaoğlu	*Dr. Ş. Tüten*	*M. R. Güney*	*V. Özgül*

Sosyal Güvenlik Bakanı	Kültür Bakanı
S. Şide	*C. Baban*

(Bütçe - Plan Komisyonu Metni)

Kaldırılan hükümler :

MADDE 17. — A) 1198 Sayılı Emlâk Alım Vergisi Kanunu ile bu Kanunda ek ve değişiklik yapan kanun hükümleri,

B) 1318 sayılı Finansman Kanununun Gayrimenkul Kıymet Artışı Vergisine ilişkin hükümleri ile bu hükümlerde ek ve değişiklik yapan kanun hükümleri,

C) 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 80 nci maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendi ile mükerrer 81 nci maddesinin ikinci fıkrasının (1) numaralı bendi,

Yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1. — Tasarının Geçici 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Yürürlük :

MADDE 18. — Bu kanunun;

A) 1 ilâ 7 nci maddeleri ile 13 ve 15 nci maddeleri bölge idare, idare ve vergi mahkemelerinin kurulup göreve başladıkları tarihte;

B) 8, 9, 10, 11, 14, 16 ve 17 nci maddeleri emlak vergisi 1980 genel beyan dönemini izleyen ilk genel beyan döneminin rastladığı bütçe yılının başında;

C) 12 nci maddesi 1 . 3 . 1982 tarihinde;

D) Diğer maddeleri yayımı tarihinde;

Yürürlüğe girer.

Yürütme :

MADDE 19. — Tasarının 19 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ S. Sayısı : 292'ye 9 ncu Ek

Bazı Vergi Kanunlarında ve Tahsilatın Hızlandırılması Hakkındaki Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Bütçe - Plan Komisyonu Raporu. (1/270)

TC
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Tetkik Dairesi Başkanlığı
Sayı : K.K.T.D. 101-1000/06512

22 Ekim 1981

MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 20 . 10 . 1981 tarihinde kararlaştırılan «Bazı Vergi Kanunları ile Tahsilatın Hızlandırılması Hakkındaki Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı» ile gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini emirlerine arz ederim.

Bülend ULUSU
Başbakan

2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ile İlgili

GENEL GEREKÇE

Genel bütçeye dahil olan ve halen uygulanan Bina İnşaat Vergisi imar mevzuatına uygun olarak işlerlik kazanacak bir biçimde yeniden hazırlanarak harca dönüştürülmüştür.

Zaten, Bina İnşaat Vergisi hali hazırda mevcut olan 2464 sayılı Kanunun 80 nci maddesinin (e) bendi ile alınan Yapı İzin ve Denetleme Harcı ile mükerrerlik yaratmaktadır.

Şehir ve kasabaların özellik arz eden mahalli hizmetlerini karşılayan belediyelere yeni bir kaynak yaratılması bakımından Bina İnşaat Vergisinin Bina İnşaat Harcı adı altında belediyelere aktarılmasında isabet bulunmaktadır.

Ayrıca, Temizleme ve Aydınlatma Harcının Emlak Vergilerinde yapılan köklü değişiklikleri takiben yürürlüğe girmesi uygun mütalaa edilmiş ve yürürlük maddesinde değişiklik yapılmıştır.

2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ile İlgili

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Tasarının bu maddesi ile 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 78 nci maddesinden sonra yer almak üzere Bina İnşaat Harcına ait Ek 1,2,3, 4,5 ve 6 ncı maddeler eklenmiştir.

Ek Madde 1. Bu madde ile belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde yapılan her türlü bina inşaatı ilave ve tadiller dahil olmak üzere, Ek Madde 6'da yer alan hadler arasında kalmak üzere Bakanlar Kurulunca tespit edilecek tarife gereğince Bina İnşaat Harcına tabi tutulmuştur. Bu harç inşaat ve tadilat ruhsatının alınması esnasında ilgili belediyeye yatırılacaktır.

Konut veya işyerlerinin kullanış biçimlerindeki değişiklikler tadilat sayılarak harcın kapsamına alınmıştır.

İnşaata, ruhsat almadan diğer bir deyimle, kaçak olarak başlanmış olması dahi, harcın doğması açısından yeterli görülerek, harcın zayii bu açıdan önlenmiştir.

Bu hükümlerin yürürlüğe girmesinden önce inşa edilmiş olup da ilave yapılan binalardan alınacak harç, ilave de dahil olmak üzere, binanın toplam yüzölçümüne göre tabi olduğu tarife esas alınmak suretiyle, sadece ilave edilen kısmın yüzölçümü üzerinden hesaplanacaktır.

Bu hükümlerin yürürlüğe girmesinden sonra inşa edilmiş binalarda yapılacak ilave ve tadiller için harç, binanın ilave öncesi yüzölçümü ile ilaveye ait yüzölçümü toplamı üzerinden hesaplanacak ancak daha önce aynı konut veya işyeri birimleri için ödenmiş bulunan Bina İnşaat Harcı, yeniden hesaplanan harç miktarından düşülecektir.

Ek Madde 2. — Bu maddede Bina İnşaat Harcı istisnasından yararlanacak olan binalar sayılmış ve maddenin (h) ve (i) fıkralarında yeralan binaların hangi şartlarda bu hükmün kapsamına gireceği esasa bağlanmıştır.

Ek Madde 3. — Bu maddede Bina İnşaat Harcının mükellefi, inşaat, ilave ve tadilat ruhsatını alan kişiler olarak tespit edilmiş, bunun yanısıra inşaata ruhsatsız başlanması ile binanın kullanış tarzının değiştirilmesi halinde kimlerin mükellef olacağı esasa bağlanmıştır.

Ek Madde 4. — Bu maddede Bina İnşaat Harcının matrahı, konut veya işyeri biriminin ayrı ayrı inşaat sahasının yüzölçümü olarak belirlenmiştir, Ayrıca konut ve işyeri inşaat alanlarının tespitinde hangi bölümlerin inşaat alanına dahil edileceği, hangi bölümlerin hariç tutulacağı tespit edilmiştir.

Ek Madde 5. — Maddede yer alan «ilgili belediyeye ödenir» deyimi, inşaatın hangi belediye sınırları ve mücavir alanlarında yapılıyorsa ödemenin o belediyeye yapılması gerekeceği anlamındadır.

Bununla beraber inşaatın kısmen veya hiç yapılmamış olması nedeniyle inşaat ruhsatının kısmen veya tamamen iptal edilmesi hallerinde harç miktarında bu ölçüde düzeltme ve iade yapılması gerekecektir.

Ek Madde 6. — Harcın tarifesi konut ve mesken inşaatları açısından bu maddede belirtilen hadler arasında kalmak şartiyle belediye grupları itibariyle Bakanlar Kurulunca tespit edilecektir.

Tarife, inşaatın gerek kullanış tarzı, gerekse inşaat nevi dikkate alınarak, inşaat alanı (toplam yüzölçümü miktarı esas alınarak) konutlarda beş gruba, işyeri inşaatlarda ise dört gruba ayrılmak suretiyle saptanmıştır.

Madde 2. — Tasarının bu maddesi ile 2464 sayılı Kanunun, 96 ncı maddesinin (A) fıkrasına Bina İnşaat Harcı da dahil edilmek suretiyle, bu harca ilişkin tarifenin tespiti, Ek Madde 6'da belirtilen hadler arasında kalmak suretiyle Bakanlar Kurulunun yetkisine bırakılmaktadır.

Madde 3. — Aynı Kanunun 104 ncü maddesine Bina İnşaat Harcı dahil edilmek suretiyle mücavir alanlardaki uygulamalar genel sisteme bağlanmış bulunmaktadır.

Madde 4. — Tasarının bu maddesi ile Temizleme ve Aydınlatma Harcının uygulanması, Emlak Vergisi 1980 Genel beyan dönemini izleyen ilk genel beyan döneminin rastladığı bütçe yılına bırakılarak, Emlâk Vergi Dairelerine bu hususla ilgili hazırlıklarını tamamlama imkanı verilmiştir.

Kaldırılan Hükümler :

Madde 5. — Bu hükümle 1318 sayılı Finansman Kanununda yer alan Bina İnşaat Vergisi ile 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununda yer alan Yapı İzin ve Denetleme Harcına ilişkin tüm yasa hükümleri ile ek ve değişiklikler yürürlükten kaldırılmaktadır.

Geçici Hükümler :

Geçici Madde 1. — Geçici 1 nci madde ile bina inşaat ruhsatının kısmen veya tamamen iptali hallinde önceden tahsil edilen ve iptali söz konusu kısma tekabül eden vergi miktarının ilgili Maliye Vergi Dairelerince iadesine ilişkin hüküm getirilerek uygulamada adalet sağlanmıştır.

Geçici Madde 2. — Bu hükümle, Kanunun yürürlüğünden önceki dönemlere ait Bina İnşaat Vergisinin tarh, tahakkuk ve tahsilinde 1318 sayılı Finansman Kanununun Bina İnşaat Vergisine ilişkin hükümleri ile ek ve değişikliklerine ait kanun hükümlerinin uygulanacağı esasa bağlanmıştır.

Geçici Madde 3. — 1982 takvim yılında bina inşaat harcının tüm belediye grupları için tarifede kayıtlı en az miktarlarda uygulanacağını belirtmektedir.

Yürürlük Maddesi :

Madde 6. — Bu madde ile 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununda yapılan değişikliklere ve bu Kanunun geçici hükümlerine ilişkin yürürlük tarihleri belirlenmiştir.

Yürütme Maddesi :

Madde 7. — Bu madde Kanunun Bakanlar Kurulunca yürütüleceğini hükme bağlamaktadır.

Bütçe - Plan Komisyonu Raporu

TC
Milli Güvenlik Konseyi
Bütçe - Plan Komisyonu
Esas No. : 1/270
Karar No. : 119

13 Ocak 1982

Milli Güvenlik Konseyi Başkanlığına

Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca Milli Güvenlik Konseyine sunulan «Bazı Vergi Kanunlarıyla Tahsilatın Hızlandırılması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı» Komisyonumuzca incelenmiştir.

Bu inceleme sonucunda, 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununda günün ihtiyaç ve şartlarına göre gereken değişikliklerin getirildiği anlaşıldığından maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının çerçeve 1 nci maddesi ile eklenen 1, 3, 4 ve 5 nci ek maddeler aynen kabul edilmiştir. İnşaat harcından istisna edilen binaları belirleyen Ek Madde 2'nin (c) bendine «tersaneler» eklenmiştir ve (i) bendinden sonra gelen (k) bendi, harf sırası dikkate alınarak (j) bendi olarak değiştirilmiştir.

Ek 6 ncı madde ise, esasa etkili olmayan ifade düzeltmeleri yapılarak kabul edilmiştir.

Tasarının 2, 3 ve 4 ncü maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 5 nci maddesi, esasa etkisi olmayan ifade değişikliği ile kabul edilmiştir.

Geçici 1 ve 2 nci maddeler aynen; geçici 3 ncü maddesi ise ek 6 ncı maddeye paralel olarak yapılan ifade düzeltmesi ile kabul edilmiştir.

Tasarının yürürlük ve yürütmeye ilişkin 6 ve 7 nci maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Milli Güvenlik Konseyinin onayına arz olunur.

13 Ocak 1982

Başkan *Hüsnü KÜÇÜKAHMET* E. Amiral	Başkan Yardımcısı *Tanju ERDEM* Dz. Kd. Kur. Alb.	Başkan Yardımcısı *Haşmet YURTAL* Mly. Kd. Alb.
Kâtip Üye *Turhan AKPORAY* Mly. Kd. Alb.	Kâtip Üye *Tahsin EKİNCİ* Mly. Kd. Bnb.	Üye *Nazmi BİLGİÇ*
Üye *Güven BOŞGELMEZ*	Üye *Mehmet KÂMİLOĞLU*	Üye *Doğan KAYRAN*
Üye *Berki MELLİ*	Üye *Serpil ULUER*	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 2464 sayılı Kanunun 78 nci maddesinden sonra Kanuna aşağıdaki 1, 2, 3, 4, 5 ve 6 ncı ek maddeler eklenmiştir.

«MÜKERRER YEDİNCİ BÖLÜM

Bina İnşaat Harcı

Konu, Vergiyi Doğuran Olay :

EK MADDE 1. — Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde yapılan her türlü bina inşaatı (ilave ve tadiller dahil), inşaat veya tadilat ruhsatının alınmasında Ek Madde 6'da yer alan tarifede gösterilen nispet ve hadlerde bina inşaat harcına tabidir.

Konut veya işyerlerinin kullanılış tarzlarının değiştirilmesi (konutun işyerine veya harca tabi olmayan işyerinin harca tabi işyerine dönüştürülmesi) halindede bu değişiklik tadilat sayılarak ek harca tabi tutulur.

İnşaata ruhsatsız başlanması halinde de harç alacağı doğmuş sayılır.

Bu hükümlerin yürürlüğe girmesinden önce inşa edilmiş olan binaların yüzölçümlerine ilave veya binada tadilat yapılması halinde harç, binanın toplam yüzölçümüne göre tabi olduğu tarife esas alınarak ve yalnız ilave edilen kısmın yüzölçümü üzerinden hesaplanır.

Bu hükümlerin yürürlüğe girdiği tarihten sonra inşa edilmiş olan binalarda, tadil veya ilaveler yapılması halinde harç, binanın önceki yüzölçümü ile ilave kısmın yüzölçümü toplamı üzerinden hesaplanır. Ancak, daha önce aynı konut ve işyeri birimleri için ödenmiş bulunan bina inşaat harcı yeniden hesaplanan harçtan mahsup edilir.

İstisnalar :

EK MADDE 2. — Aşağıdaki bina inşaatları Bina İnşaat Harcından müstesnadır.

a) İnşaat giderleri genel ve katma bütçeler ile il özel idareleri ve belediye bütçelerinden karşılanan her türlü binalar,

b) Hastane, prevantoryum, sanatoryum, dispanser ve benzeri sağlık kuruluşları,

c) Her türlü fabrika, değirmen ve sınai nitelikteki imalathaneler ile organize sanayi bölgelerinde yapılan her türlü bina inşaatı,

d) Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Devlet Planlama Teşkilatınca teşviki karara bağlanmış otel, motel ve benzeri turistik tesisler,

e) Kooperatifler eliyle, anasözleşmelerine uygun olarak, yapılan sanayi ve küçük sanat siteleri ile esnaf çarşıları,

f) Dini hizmetlerin ifasına mahsus ve umuma açık bulunan ibadethaneler, bunların müştemilatı,

g) Karşılık gözetmeksizin Devlete devrolunmak şartıyla inşa edilen okullar ve öğrenci yurtları,

h) Deprem, su basması, yangın gibi tabii afetler sebebiyle binaları yanan, yıkılan ve kullanılmaz hale gelen kişiler tarafından, afetin vuku bulduğu tarihten itibaren en geç 5 yıl içinde, afetin vuku bulduğu yerlerde veya kamu kuruluşlarınca gösterilen yerlerde inşa edilen binalar,

i) Yangın, su basması, kaya düşmesi, çığ ve benzeri afetlerden zarar görmesi muhtemel yerlerdeki binaların sahipleri tarafından, afete maruz kılınacağının yetkili kuruluşlarca tebliğ tarihinden itibaren en geç 5 yıl içinde, kamu kuruluşalrınca gösterilen yerlerde inşa edilen binalar,

k) Bina inşaat harcı ödemek veya istisnadan yararlanmak suretiyle inşaat ruhsatı alınmış olup da İmar Kanununun 10 ncu maddesi gereğince, ruhsatları yenilenen binalar.

Yukarıda (h) ve (i) fıkralarında belirtilen hallerde, kamu kuruluşlarınca ilgili kanunlarına göre hak sahiplerine teslim edilmek üzere inşa olunan binalar da bu istisnadan faydalandırılır. Şu kadar ki bu bentlerde yer alan istisnadan faydalanacak mükellefler, İmar ve İskân Bakanlığından veya bu Bakanlığın yetkili kıldığı kuruluşlardan afete maruz kaldıklarına dair alacakları bir belgeyi belediyeye ibraz etmeye mecburdurlar.

BÜTÇE - PLAN KOMİSYONU METNİ

2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 2464 sayılı Kanunun 78 nci maddesinden sonra Kanuna aşağıdaki 1, 2, 3, 4, 5 ve 6 ncı ek maddeler eklenmiştir.

EK MADDE 1. — Tasarının Ek 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

İstisnalar :

EK MADDE 2. — Aşağıdaki bina inşaatları bina inşaat harcından müstesnadır.

a) İnşaat giderleri genel ve katma bütçeler ile il özel idareleri ve belediye bütçelerinden karşılanan her türlü binalar,

b) Hastane, prevantoryum, sanatoryum, dispanser ve benzeri sağlık kuruluşları,

c) Her türlü fabrika, değirmen, sınai nitelikteki imalathaneler ve tersaneler ile organize sanayi bölgelerinde yapılan her türlü bina inşaatı,

d) Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Devlet Planlama Teşkilatınca teşviki karara bağlanmış otel, motel ve benzeri turistik tesisler,

e) Kooperatifler eliyle, anasözleşmelerine uygun olarak, yapılan sanayi ve küçük sanat siteleri ile esnaf çarşıları,

f) Dini hizmetlerin ifasına mahsus ve umuma açık bulunan ibadethaneler, bunların müştemilatı,

g) Karşılık gözetmeksizin Devlete devrolunmak şartıyla inşa edilen okullar ve öğrenci yurtları,

h) Deprem, su basması, yangın gibi tabii afetler sebebiyle binaları yanan, yıkılan ve kullanılmaz hale gelen kişiler tarafından, afetin vukubulduğu tarihten itibaren en geç 5 yıl içinde, afetin vuku bulduğu yerlerde veya kamu kuruluşlarınca gösterilen yerlerde inşa edilen binalar,

i) Yangın, su basması, kaya düşmesi, çığ ve benzeri afetlerden zarar görmesi muhtemel yerlerdeki binaların sahipleri tarafından, afete maruz kalınacağının yetkili kuruluşlarca tebliğ tarihinden itibaren en geç 5 yıl içinde, kamu kuruluşlarınca gösterilen yerlerde inşa edilen binalar,

j) Bina inşaat harcı ödemek veya istisnadan yararlanmak suretiyle inşaat ruhsatı alınmış olup da İmar Kanununun 10 ncu maddesi gereğince, ruhsatları yenilenen binalar,

Yukarıda (h) ve (i) fıkralarında belirtilen hallerde, kamu kuruluşlarınca ilgili kanunlarına göre hak sahiplerine teslim edilmek üzere inşa olunan binalar da bu istisnadan faydalandırılır. Şu kadar ki bu bentlerde yer alan istisnadan faydalanacak mükellefler, İmar ve İskân Bakanlığından veya bu Bakanlığın yetkili kıldığı kuruluşlardan afete maruz kaldıklarına dair alacakları bir belgeyi belediyeye ibraz etmeye mecburdurlar,

(Hükümetin Teklifi)

Mükellef :

EK MADDE 3. — Bina inşaat harcını inşaat, ilave veya tadilat için inşaat ruhsatı alanlar öder. İnşaata ruhsatsız başlanılmasında mükellef, inşaat ruhsatı almak mecburiyetinde olanlardır. Binanın kullanış tarzının değiştirilmesi halinde mükellef, binanın sahipleridir.

Matrah :

EK MADDE 4. — Bina İnşaat Harcının matrahı, her bir konut veya işyeri biriminin ayrı ayrı inşaat sahasının yüzölçümleridir.

Konut inşaatlarında inşaat alanının tespitinde, sığınak, merdiven sahanlığı, müşterek garaj, depo, kalorifer ve kapıcı dairesi gibi ortak yerlerden gelen paylar ile kömürlükler hariç tutulur, özel garaj ve özel depo gibi müştemilat dahil edilir.

İşyeri inşaatlarında, inşaat alanına müştemilat ve ortak yerlerden gelen hisselerin tümü dahildir.

Matrahın hesaplanmasında metrekare kesirleri atılır.

Harcın Ödenmesi ve Yeri :

EK MADDE 5. — Bina İnşaat Harcı, inşaat ruhsatının alınmasından önce makbuz karşılığında ilgili belediyeye ödenir.

İnşaatın kısmen yapılması veya hiç yapılmaması halinde inşaat ruhsatı kısmen veya tamamen iptal edilirse, daha önce ödenmiş olan harçta gerekli düzeltme ve iadeler yapılır.

EK MADDE 6. — Bina İnşaat Harcı aşağıdaki tarifeye göre alınır.

1. Konut İnşaatı :

İnşaat Alanı	Beton, demir, kâğir yarı kâğir yapılarda m² başına En az En çok (TL.)	Ahşap ve diğer yapılarda m² başına En az En çok (TL.)
A) 0 - 100 m²	5 - 15	5 - 15
B) 101 - 120 m²	100 - 300	50 - 150
C) 121 - 150 m²	250 - 750	100 - 300
D) 151 - 200 m²	500 - 1 500	200 - 600
E) 200 m² den yukarı	750 - 2 250	300 - 900

2. İşyeri İnşaatı :

İnşaat Alanı	Beton, demir, kâğir yarı kâğir yapılarda m² başına En az En çok (TL.)	Ahşap ve diğer yapılarda m² başına En az En çok (TL.)
A) 0 - 25 m²	40 - 120	25 - 75
B) 26 - 50 m²	75 - 225	40 - 120
C) 51 - 100 m²	150 - 450	75 - 225
D) 100 m² den yukarı	300 - 900	150 - 450

(Bütçe - Plan Komisyonu Metni)

EK MADDE 3. — Tasarının Ek 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

EK MADDE 4. — Tasarının Ek 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

EK MADDE 5. — Tasarının Ek 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Tarife :

EK MADDE 6. — Bina inşaat harcı aşağıdaki tarifeye göre alınır.

1. Konut İnşaatı :

İnşaat Alanı	Beton, demir, kâğir, yarı kâğir yapılarda m² başına En az En çok (TL.)	Ahşap ve diğer yapılarda m² başına En az En çok (TL.)
A) 100 m² ye kadar	5 - 15	5 - 15
B) 101 - 120 m²	100 - 300	50 - 150
C) 121 - 150 m²	250 - 750	100 - 300
D) 151 - 200 m²	500 - 1 500	200 - 600
E) 200 m² den yukarı	750 - 2 250	300 - 900

2. İşyeri İnşaatı :

İnşaat Alanı	Beton, demir, kâğir, yarı kâğir yapılarda m² başına En az En çok (TL.)	Ahşap ve diğer yapılarda m² başına En az En çok (TL.)
A) 25 m² ye kadar	40 - 120	25 - 75
B) 26 - 50 m²	75 - 225	40 - 120
C) 51 - 100 m²	150 - 450	75 - 225
D) 100 m² den yukarı	300 - 900	150 - 450

(Hükümetin Teklifi)

MADDE 2. — Aynı Kanunun 96 ncı maddesinin (A) fıkrasına aşağıdaki 9 ncu bent eklenmiştir.

«9. Bina İnşaat Harcı» :

MADDE 3. — Aynı Kanunun 104 ncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Bu Kanunda yer alan Meslek, Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergileri ile Temizleme ve Aydınlatma, Bina İnşaat, İşyeri Açma İzni, İmar Mevzuatı gereğince alınacak harçların mücavir alanda uygulanabilmesi için belediye hizmetlerinin bu mahallere götürülmüş olması şarttır.»

MADDE 4. — Aynı Kanunun 106 ncı maddesinin (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«a) Temizleme ve Aydınlatma Harcı ile ilgili 45 ilâ 51 nci madde hükümleri, Emlak Vergisi 1980 genel beyan dönemini izleyen ilk genel beyan döneminin rastladığı bütçe yılının başında,»

Kaldırılan Hükümler :

MADDE 5. — 1318 sayılı Finansman Kanununun Bina İnşaat Vergisine ilişkin hükümleri ile ek ve değişiklikleri, 2464 sayılı Kanunun 80 nci maddesinin (e) bendi ile 84 ncü maddesinin 2 nci fıkrasının (e) bendi bu Kanunun yayımını izleyen ayın başında yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici Hükümler :

GEÇİCİ MADDE 1. — Bina İnşaat Vergisi ödenmek suretiyle inşaat ruhsatı alınmış bulunan hallerde inşaat ruhsatının sonradan kısmen veya tamamen iptal edilmesi halinde, daha önce ödenmiş bulunan ve iptal edilen kısma isabet eden Bina İnşaat Vergisi, Maliye Vergi Dairelerince mükellefe red ve iade edilir.

GEÇİCİ MADDE 2. — Bu Kanunun yürürlük tarihinden önceki dönemlere ait Bina İnşaat Vergisinin tarh, tahakkuk ve tahsilinde, 1318 sayılı Finansman Kanununun Bina İnşaat Vergisine ilişkin hükümleri ile ek ve değişikliklerine ait kanun hükümleri uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 3. — 1982 ve 1983 takvim yıllarında, bu kanunla 2464 sayılı Kanuna eklenen Bina İnşaat Harcının Ek Madde 6 da yer alan tarifesinde kayıtlı en az miktarların yarısı uygulanır.

Şu kadar ki (0 - 100 m²) arasındaki konut inşaatlarında söz konusu tarifede kayıtlı en az miktarlar uygulanır.

Yürürlük :

MADDE 6. — Bu Kanun hükümleri yayımını izleyen ayın başında yürürlüğe girer.

Yürütme :

MADDE 7. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Başbakan
B. Ulusu

Devlet Bak. - Başbakan Yrd. *Z. Baykara*	Dev. Bak - Başbakan Yrd. *T. Özal*	Devlet Bakanı *Prof. Dr. İ. Öztrak*	Devlet Bakanı *M. Özgüneş*
Devlet Bakanı *Prof. Dr. M. N. Özdaş*	Adalet Bakanı V. *Ü. H. Bayülken*	Milli Savunma Bakanı *Ü. H. Bayülken*	İçişleri Bakanı *S. Çetiner*
Dışişleri Bakanı V. *Prof. Dr. İ. Öztrak*	Maliye Bakanı *K. Erdem*	Milli Eğitim Bakanı *H. Sağlam*	Bayındırlık Bakanı *Dr. T. Önalp*
Ticaret Bakanı *K. Cantürk*	Sağlık ve Sos. Yrd. Bakanı *Prof. Dr. N. Ayanoğlu*	Gümrük ve Tekel Bakanı *R. Baturalp*	Ulaştırma Bakanı V. *M. R. Güney*
Tarım ve Orman Bakanı *Prof. Dr. S. Özbek*	Çalışma Bakanı *Prof. Dr. T. Esener*	Sanayi ve Tek. Bakanı *Ş. Kocatopçu*	Enerji ve Tabii Kay. Bakanı *S. Bingöl*
Turizm ve Tanıtma Bakanı *İ. Evliyaoğlu*	İmar ve İskân Bakanı *Dr. Ş. Tüten*	Köy. İş. ve Koop. Bakanı *M. R. Güney*	Gençlik ve Spor Bakanı *V. Özgül*
	Sosyal Güvenlik Bakanı *S. Şide*	Kültür Bakanı *C. Baban*	

(Bütçe - Plan Komisyonu Metni)

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Tasarının 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Kaldırılan Hükümler :

MADDE 5. — 1318 sayılı Finansman Kanununun Bina İnşaat Vergisine ilişkin hükümleri ile ek ve değişiklikleri, 2464 sayılı Kanunun 80 nci maddesinin (e) bendi ile 84 ncü maddesinin 2 nci fıkrasının (e) bendi bu Kanunun yayımını izleyen ay başından itibaren yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1. — Tasarının Geçici 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 2. — Tasarının Geçici 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 3. — 1982 ve 1983 takvim yıllarında, bu kanunla 2464 sayılı Kanuna eklenen Bina İnşaat Harcının Ek Madde 6'da yer alan tarifesinde kayıtlı en az miktarların yarısı uygulanır.

Şu kadar ki 100 m² ye kadar olan konut inşaatlarında söz konusu tarifede kayıtlı en az miktarlar uygulanır.

Yürürlük :

MADDE 6. — Tasarının 6 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

Yürütme :

MADDE 7. — Tasarının 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ S. Sayısı : 292'ye 10 ncu Ek

Bazı Vergi Kanunlarında ve Tahsilatın Hızlandırılması Hakkındaki Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Bütçe - Plan Komisyonu Raporu. (1/270)

TC
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Tetkik Dairesi Başkanlığı
Sayı : K.K.T.D. 101-1000/06512

22 Ekim 1981

MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 20 . 10 . 1981 tarihinde kararlaştırılan «Bazı Vergi Kanunları ile Tahsilatın Hızlandırılması Hakkındaki Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı» ile gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini emirlerine arz ederim.

Bülend ULUSU
Başbakan

Damga Vergisi Kanunu ile İlgili

GENEL GEREKÇE

Kanuna bağlı vergiden istisna edilen kâğıtlarla ilgili (2) sayılı tablo gözden geçirilerek uygulamada güçlükler yaratan bazı kâğıtlar ile sosyal ve kültürel açıdan yurdumuzu tanıtmak üzere yabancı ülkelere gönderilecek sanat eserleri ile ilgili kâğıtlar bu vergiden istisna edilmek suretiyle uygulamada kolaylık sağlanmak ve yurdumuzu sosyal ve kültürel açıdan yurtdışında tanıtmada vergi bağışıklığı ile teşvik amaçlanmıştır.

488 Sayılı Damga Vergisi Kanununda Yapılan Değişikliklerle İlgili

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Tasarının bu maddesi ile, Damga Vergisi Kanununa bağlı (2) sayılı tablonun Ek bölümünün (C) bendinin sonuna bir fıkra eklenerek sosyal ve kültürel bakımdan yurdumuzu tanıtmak amacıyla geçici olarak yurt dışına çıkarılacak sanat eserleri ve benzeri eşyayla ilgili olarak kambiyo mercilerine verilen beyanname ve taahhütnamelerin vergiden istisna edilmesi temin edilmiştir.

Madde 2. — Kanuna bağlı (2) sayılı tablonun IV ncü bölümünün 2367 sayılı Kanunla değişik 6 ncı fıkrası değiştirilerek, posta çekleri ile trafik para cezalarının tahsilinde düzenlenen makbuzların miktarı ne olursa olsun tamamı damga vergisinden istisna edilmiş, ayrıca bedelin alındığını gösteren ve bu mealde makbuz şerhini ihtiva eden faturaların da diğer faturalarda olduğu gibi 10 000 liraya kadar olanların vergiden istisna edilmesi sağlanmıştır.

Madde 3. — Bu madde ile, yapılan değişikliklerin, uygulamada rahatlık sağlamak için yayımı tarihinden itibaren yürürlüğe girmesi amaçlanmıştır.

Madde 4. — Bu madde ile yürütme organı belirlenmiştir.

Bütçe - Plan Komisyonu Raporu

T. C.
Milli Güvenlik Konseyi
Bütçe - Plan Komisyonu
Esas No. : 1/270
Karar No. : 115

13 Ocak 1982

MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca Milli Güvenlik Konseyine sunulan «Bazı Vergi Kanunları ile Tahsilatın Hızlandırılması Hakkındaki Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı» Komisyonumuzca incelenmiştir.

Bu inceleme sonucunda, 488 sayılı Damga Vergisi Kanununda uygulama sırasında müşahade edilen tereddüt ve noksanlıkların telafisini sağlamak amacıyla yapıldığı anlaşıldığından tasarı hükümleri benimsenmiş ve maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Milli Güvenlik Konseyinin onayına arz olunur.

13 Ocak 1982

Başkan *Hüsnü KÜÇÜKAHMET* E. Amiral	Başkan Yardımcısı *Tanju ERDEM* Dz. Kd. Kur. Alb.	Başkan Yardımcısı *Haşmet YURTAL* Mly. Kd. Alb.
Kâtip Üye *Turhan AKPORAY* Mly. Kd. Alb.	Kâtip Üye *Tahsin EKİNCİ* Mly. Kd. Bnb.	Üye *Nazmi BİLGİÇ*
Üye *Güven BOŞGELMEZ*	Üye *Mehmet KÂMİLOĞLU*	Üye *Doğan KAYRAN*
Üye *Berki MELLİ*	Üye *Serpil ULUER*	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

488 Sayılı Damga Vergisi Kanunundaki Değişikliklere İlişkin Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 488 sayılı Damga Vergisi Kanununa bağlı (2) sayılı tablonun I - Resmi İşlerle İlgili Kâğıtlar Bölümünün (C) bendinin sonuna aşağıdaki 15 numaralı fıkra eklenmiştir.

«15. Sosyal ve Kültürel bakımdan yurdumuzu tanıtmak üzere ilgili Bakanlığın izni ile yarışmalara katılacak, sergilenecek, gösterilecek veya benzeri nedenlerle geçici olarak yurt dışına çıkarılacak tablo, pul, film, seramik ve bu mahiyetteki sanat eserleri ve sair eşya ile ilgili olarak kambiyo mercilerine verilecek beyanname ve taahhütnameler.»

MADDE 2. — Aynı Kanuna bağlı (2) sayılı tablonun IV - Ticari ve Medeni İşlerle İlgili Kâğıtlar Bölümünün 6 ncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«6. Posta çekleri ve trafik para cezalarının tahsilinde düzenlenen makbuzlarla, 10 000 lira ve daha aşağı parayı ihtiva eden fatura (Bedelin alındığına dair makbuz şerhini ihtiva edenler dahil), fatura yerine geçen müstahsil makbuzu ve gider pusulası ile 500 lira ve daha aşağı parayı ihtiva eden her türlü makbuzlar, ibra senetleri, serbest meslek makbuzu nüshaları, havale mektupları, posta ve telgraf havalenameleri ve borç senetleri.»

Yürürlük :

MADDE 3. — Bu Kanun hükümleri yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme :

MADDE 4. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Başbakan
B. Ulusu

Devlet Bak. - Başbakan Yrd. *Z. Baykara*	Devlet Bak. - Başbakan Yrd. *T. Özal*	Devlet Bakanı *Prof. Dr. İ. Öztrak*
Devlet Bakanı *M. Özgüneş*	Devlet Bakanı *Prof. Dr. M. N. Özdaş*	Adalet Bakanı V. *Ü. H. Bayülken*
Milli Savunma Bakanı *Ü. H. Bayülken*	İçişleri Bakanı *S. Çetiner*	Dışişleri Bakanı V. *Prof. Dr. İ. Öztrak*
Maliye Bakanı *K. Erdem*	Milli Eğitim Bakanı *H. Sağlam*	Bayındırlık Bakanı *Dr. T. Önalp*
Ticaret Bakanı *K. Cantürk*	Sağlık ve Sosyal Yrd. Bakanı *Prof. Dr. N. Ayanoğlu*	Gümrük ve Tekel Bakanı *R. Baturalp*
Ulaştırma Bakanı V. *M. R. Güney*	Tarım ve Orman Bakanı *Prof. Dr. S. Özbek*	Çalışma Bakanı *Prof. Dr. T. Esener*
Sanayi ve Teknoloji Bakanı *Ş. Kocatopçu*	Enerji ve Tabii Kay. Bakanı *S. Bingöl*	Turizm ve Tanıtma Bakanı *İ. Evliyaoğlu*
İmar ve İskân Bakanı *Dr. Ş. Tüten*	Köy İşleri ve Koop. Bakanı *M. R. Güney*	Gençlik ve Spor Bakanı *V. Özgül*

Sosyal Güvenlik Bakanı *S. Şide*	Kültür Bakanı *C. Baban*

BÜTÇE - PLAN KOMİSYONU METNİ

488 Sayılı Damga Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Yürürlük :

MADDE 3. — Tasarının 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Yürütme :

MADDE 4. — Tasarının 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ S. Sayısı : 292'ye 11 nci Ek

Bazı Vergi Kanunlarında ve Tahsilatın Hızlandırılması Hakkındaki Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Bütçe - Plan Komisyonu Raporu. (1/270)

TC
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Tetkik Dairesi Başkanlığı
Sayı : K.K.T.D. 101-1000/06512

22 Ekim 1981

MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 20 . 10 . 1981 tarihinde kararlaştırılan «Bazı Vergi Kanunları ile Tahsilatın Hızlandırılması Hakkındaki Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı» ile gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini emirlerine arz ederim.

Bülend ULUSU
Başbakan

7338 Sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı İle İlgili

GENEL GEREKÇE

Veraset ve İntikal Vergisi Kanununda yapılan değişiklikle, Takdir Komisyonlarının işlerinin yoğunluğunun giderilmesi ve yükümlülerin dosyalarının yıllarca takdir komisyonlarında bekletilmesinin önlenmesi amacıyla gayrimenkullerin rayiç bedel yerine Emlak Vergisine esas olan değerle değerleneceği hükmü getirilmiş, mükelleflerin beyanı ile aynı değerleme ölçülerine göre idarece tespit olunan miktar arasındaki farktan dolayı gayrimenkuller için uygulanan kusur cezası kaldırılmış, 1 000 000 TL. ye yükseltilen istisna miktarına paralel olarak vergi dilimleri ve yüzde oranları yeniden düzenlenmiş, vergileri ayrı ayrı hesaplanan ve taksit süreleri farklı olan menkul ve gayrimenkullerin birleştirilerek bir bütün olarak vergilendirilmesi ve aynı sürede ödenmesi sağlanmış ve tapu memurlarına sorumluluk getirilmiştir.

7338 Sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ile İlgili

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Kanun tasarısının bu maddesiyle Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 10 ncu maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendi ile aynı maddenin beş ve altıncı fıkraları değiştirilmektedir.

(b) bendinde yapılan değişiklikle gayrimenkuller ticarî işletmeye dahil olsun olmasın rayiç bedel yerine Emlak Vergisine esas olan değerle değerleneceği hükmü getirilmiştir.

Yapılan bu değişiklikle takdir komisyonlarının işlerinin yoğunluğu giderilmekle beraber, yükümlülerin dosyalarının yıllarca takdir komisyonlarında bekletilmesine ilişkin şikâyetlerinin de önlenmesi sağlanmıştır.

Aynı maddenin beş ve altıncı fıkralarında yapılan değişiklikle mükelleflerce beyan edilen miktar ile idarece aynı değerleme ölçülerine göre bulunan miktar arasındaki farka ait vergiye uygulanan kusur cezasının, gayrimenkuller için uygulanmayacağı esası getirilmiştir.

Madde 2. — Kanun tasarısının bu maddesiyle Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 16 ncı maddesi değiştirilmektedir.

Günün ekonomik koşulları karşısında 1 000 000 TL.'ye yükseltilen istisna miktarına paralel olarak 16 ncı maddedeki vergi dilimlerinin yükseltilmesine ve kategorilerdeki yüzde oranlarının değiştirilmesine gerek duyulduğundan bu değişiklik yapılmıştır.

Madde 3. — Kanun tasarısının bu maddesiyle Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 19 ncu maddesi yeniden düzenlenmektedir.

Yapılan değişiklikle, vergileri ayrı ayrı hesaplanan ve taksit süreleri farklı olan menkul ve gayrimenkullerin, ayırıma tabi tutulmaksızın bir bütün olarak kabul edilerek vergilerinin hesaplanması ve taksit süreleri birleştirilerek aynı süre içerisinde ödenmesi sağlanmakta, ayrıca Hazine zararının önlenmesi açısından tapu memurlarına sorumluluk getirilmektedir.

Son fıkrada yapılan değişiklik ile Emlak Vergilerinde geçilen yeni sisteme bağlı ve uyumlu bir düzenleme gerçekleştirilmektedir.

Madde 4. — Bu madde ile 7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanununda yapılan değişikliklere ilişkin yürürlük tarihleri belirlenmiştir..

Madde 5. — Bu Kanunun Bakanlar Kurulunca yürütüleceği belirlenmektedir.

Bütçe - Plan Komisyonu Raporu

TC
Milli Güvenlik Konseyi
Bütçe - Plan Komisyonu
Esas No. : 1/270
Karar No. : 116

13 Ocak 1982

MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca Milli Güvenlik Konseyine sunulan «Bazı Vergi Kanunları ile Tahsilatın Hızlandırılması Hakkındaki Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı» Komisyonumuzca incelenmiştir.

Bu inceleme sonucunda 7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanununda günün ihtiyaç ve şartlarına göre gereken değişikliklerin getirildiği anlaşıldığından maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Çocuksuz ailelerde eşlerden birinin vefatı halinde terekeye uygulanan istisna miktarı 1 milyon liradan ibaret kalmakta ve bazı hallerde veraset ve intikal vergisinin ödenmesi sorun yaratmaktadır.

Bu bakımdan çocuksuz ailelerde terekeye uygulanan istisna miktarı bir misli artırılarak vergi baskısının yarattığı sorunların hafifletilmesi amacıyla Tasarıya 1 nci madde olarak ilave edilmiştir.

Tasarının diğer maddeleri aynen benimsenerek numaraları buna göre yeniden düzenlenmiştir.

Milli Güvenlik Konseyinin onayına arz olunur.

13 Ocak 1982

Başkan *Hüsnü KÜÇÜKAHMET* E. Amiral	Başkan Yardımcısı *Tanju ERDEM* Dz. Kd. Kur. Alb.	Başkan Yardımcısı *Haşmet YURTAL* Mly. Kd. Alb.
Kâtip Üye *Turhan AKPORAY* Mly. Kd. Alb.	Kâtip Üye *Tahsin EKİNCİ* Mly. Kd. Bnb.	Üye *Nazmi BİLGİÇ*
Üye *Güven BOŞGELMEZ*	Üye *Mehmet KÂMİLOĞLU*	Üye *Doğan KAYRAN*
Üye *Berki MELLİ*	Üye *Serpil ULUER*	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

7338 Sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 10 ncu maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendi ile aynı maddenin beş ve altıncı fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«b) Gayrimenkuller ticari işletmeye dahil olsun veya olmasın Emlak Vergisine esas olan değerle değerlenir.»

«İlk tarhiyatta nazara alınmak üzere mükellefler tarafından bu maddedeki esaslara göre beyan edilen miktar ile idarece aynı değerleme ölçülerine göre bulunan miktar arasındaki farka ait vergi (gayrimenkuller hariç), kusur cezalı olarak alınır.

Ancak, menkul mallar ile gemilere ilişkin değerlemelerde % 50'ye kadar bulunacak fark için ceza uygulanmaz.»

MADDE 2. — Aynı Kanunun 16 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«*Nispetler :*

Madde 16. — Veraset ve İntikal Vergisi aşağıda yazılı nispetler üzerinden alınır.

Matrah	Füruğlar, eşler, ana ve baba için (Evlatlıklarla Nesebi sahih olmayan çocukların Kanunu Medeninin 257 ve 443 ncü maddelerine göre alacakları miraslar bu gruba dahildir.) Vergi Nispeti Yüzde	Kardeşler, büyük ana, büyük baba ve füruğları için vergi nispeti Yüzde	1 ve 2 nci Sütunlar dışında kalanlar için vergi nispeti Yüzde
İlk 200 000 lira için	3	7	10
Sonra gelen 400 000 lira için	5	10	14
Sonra gelen 800 000 lira için	7	14	18
Sonra gelen 1 600 000 lira için	10	18	22
Sonra gelen 3 000 000 lira için	13	22	28
Sonra gelen 6 000 000 lira için	16	26	36
Matrahın 12 000 000 lirayı aşan kısımları için	20	30	44

MADDE 3. — Aynı Kanunun 19 ncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir .

«*Ödeme Zamanı :*

Madde 19. — Veraset ve İntikal Vergisi tahakkukundan itibaren (4) yılda ve her yıl Mayıs ve Kasım aylarında olmak üzere iki eşit taksitte tahsil olunur.

İntikal eden gayrimenkullerin tapuda tescil muamelesi, Veraset ve İntikal Vergilerinin tahakkukunu müteakip yapılır. Veraset ve İntikal Vergisi tamamen ödenmedikçe intikal eden gayrimenkullerin başkasına

BÜTÇE - PLAN KOMİSYONU METNİ

7338 Sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 7338 sayılı Kanunun 4 ncü maddesinin (b) bendine aşağıdaki hüküm eklenmiştir. (Füruğ bulunmaması halinde, eşe isabet eden miras hissesinin 2 000 000 lirası)

MADDE 2. — Tasarının 1 nci maddesi 2 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 2 nci maddesi 3 ncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Tasarının 3 ncü maddesi 4 ncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklifi)

devir ve ferağı yapılamaz ve üzerinde herhangi bir ayni hak tesis edilemez. Tapu memurları vergi dairesince verilmiş ilişik kesme belgesi olmaksızın tescil veya devir ve ferağ işlemi yapamazlar, aksi halde verginin ödenmesinden mükellefler ile birlikte müteselsilen sorumlu olurlar.

Ancak, mükelleflerce, tahakkuk eden vergiye karşılık 6183 sayılı Kanunun 10 ncu maddesinde yazılı cinsten (Bu maddenin 5 nci bendinde yazılı menkul mallar hariç) teminat gösterildiği takdirde intikal eden gayrimenkullerin bir kısmının veya tamamının devir ve ferağına izin verilebilir. Teminat olarak gösterilecek gayrimenkullerin değeri 6183 sayılı Kanunun 90 nci maddesinde yazılı komisyonlar tarafından aynı Kanunun 91 nci maddesine göre tespit edilir.

Yürürlük :

MADDE 4. — Bu Kanunun 1 nci maddesi hükmü ile 3 ncü maddesinin 7338 sayılı Kanunun 19 ncu maddesinin son fıkrasındaki değişikliğe ilişkin hükmü Emlak Vergisi 1980 Genel Beyan Dönemini izleyen İlk Genel Beyan Döneminin rastladığı bütçe yılının başında, diğer hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme :

MADDE 5. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Başbakan
B. Ulusu

Devlet Bak. - Başbakan Yrd. *Z. Baykara*	Devlet Bak. - Başbakan Yrd. *T. Özal*	Devlet Bakanı *Prof. Dr. İ. Öztrak*	Devlet Bakanı *M. Özgüneş*
Devlet Bakanı *Prof. Dr. M. N. Özdaş*	Adalet Bakanı V. *Ü. H. Bayülken*	Milli Savunma Bakanı *Ü. H. Bayülken*	İçişleri Bakanı *S. Çetiner*
Dışişleri Bakanı V. *Prof. Dr. İ. Öztrak*	Maliye Bakanı *K. Erdem*	Milli Eğitim Bakanı *H. Sağlam*	Bayındırlık Bakanı *Dr. T. Önalp*
Ticaret Bakanı *K. Cantürk*	Sağ. ve Sos. Y. Bakanı *Prof. Dr. N. Ayanoğlu*	Güm. ve Tekel Bakanı *R. Baturalp*	Ulaştırma Bakanı V. *M. R. Güney*
Tarım ve Orman Bakanı *Prof. Dr. S. Özbek*	Çalışma Bakanı *Prof. Dr. T. Esener*	Sanayi ve Tek. Bakanı *Ş. Kocatopçu*	Enerji ve Ta. Kay. Bakanı *S. Bingöl*
Turizm ve Ta. Bakanı *İ. Evliyaoğlu*	İmar ve İskân Bakanı *Dr. Ş. Tüten*	Köy İş. ve Koop. Bakanı *M. R. Güney*	Gençlik ve Spor Bakanı *V. Özgül*
	Sosyal Güvenlik Bakanı *S. Şide*	Kültür Bakanı *C. Baban*	

(Bütçe - Plan Komisyonu Metni)

Yürürlük :

MADDE 5. — Tasarının 4 ncü maddesi 5 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Yürütme :

MADDE 6. — Tasarının 5 nci maddesi 6 ncı madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ S. Sayısı : 327

2247 Sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu. (1/253)

TC
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Tetkik Dairesi Başkanlığı
Sayı : K. K. T. D./101-939/05685

16 Ekim 1981

MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

Adalet Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arz Bakanlar Kurulunca 15 . 10 . 1981 tarihinde kararlaştırılan «2247 Sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı» ile gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini emirlerine arz ederim.

Bülend ULUSU
Başbakan

GENEL GEREKÇE

2461 sayılı «Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanunu»'nun dördüncü maddesinde, Uyuşmazlık Mahkemesine üye seçimi anılan Kurulun görevleri arasında sayılmış bulunduğundan, bu yöne ilişkin olarak 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun «Mahkemenin Kuruluşu» başlığı altında düzenlenen maddesinde değişiklik yapılması zorunluluğu doğmuş, bunun yanı sıra söz konusu kanunun uygulanmasında aksayan maddelerin değiştirilmesi ve amaca uygun bir düzenlemeye gidilmesi öngörülmüş ve tasarı bu gaye ile hazırlanmış bulunmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

1. Tasarının birinci maddesi ile Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun ikinci maddesinin 6 ncı ve 7 nci fıkraları değiştirilerek, Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümüne, Yargıtay Hukuk Genel Kurulu ile Danıştay Genel Kurulunca kendi başkan ve üyeleri arasından gösterilecek ikişer misli aday arasından ikişer asıl ikişer yedek üyenin Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca; Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Genel Kurulunca Askeri hâkim sınıfından olup daire başkan ve üyeleri arasından gösterilecek iki misli aday arasından iki asıl, iki yedek üyenin Devlet Başkanınca seçilmesi esası getirilmiş, Uyuşmazlık Mahkemesi ceza bölümünün görevdeki ihtisas da gözönünde tutularak, Yargıtay Ceza Genel Kurulunun Başkan ve üyeleri ile Askeri Yargıtay Genel Kurulunun Daire Başkan ve üyeleri arasından seçilmesi öngörülmüş bulunmaktadır.

2. Tasarının ikinci maddesi ile sözkonusu Kanunun dördüncü maddesinin üçüncü fıkrasında değişiklik yapılarak sadece görev dönemleri sona eren üyelerin yeniden seçilebilmeleri öngörülmüş böylece, Anayasa Mahkemesi asıl ve yedek üyeleri arasından seçilen başkan ile başkanvekilinin asli görevlerini aksatacağı düşüncesi ile Başkanlık görevinin dört yıllık bir süre ile sınırlandırılması yerinde görülmüştür.

3. Tasarının üçüncü maddesi ile anılan Kanunun altıncı maddesi değiştirilerek, madde başlığında ve madde metninde geçen Başkanun sözcüleri deyimi son değişiklikler gözönünde tutularak, madde metninden çıkarılmış, yardımcılara görev veren ikinci fıkra birinci fıkra içerisinde düzenlenmiş keza Başkanun sözcülerinin tanımını yapan üçüncü fıkraya maddede yer verilmemiştir.

4. Tasarının dördüncü maddesi ile Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun 15 nci maddesinde değişiklik yapılarak, madde metninde mevcut olan dilekçe ile başvurma, tebligat gibi pratikte hiçbir faydası olmayan hususlar madde metninden çıkarılmış, olumsuz görev uyuşmazlıklarında, ceza davaları ile diğer davalar ayrı fıkralar halinde ve amacı sağlayacak şekilde madde düzenlenmiş bulunmaktadır.

5. Tasarının beşinci maddesi ile anılan Kanunun 16 ncı maddesinde, 15 nci maddedeki düzenlemenin zorunlu bir sonucu olarak, değişikliğe gidilmiş, Başsavcılardan görüş alınması hususu Mahkemenin gerek görmesi haline bağlanmıştır.

6. Tasarının altıncı maddesi ile söz konusu Kanunun 19 ncu maddesinin ikinci fıkrasında değişiklik yapılarak, yargı mercilerinin Uyuşmazlık Mahkemesine başvurmaları halinde bu husustaki gerekçeli karar ile dava dosyasının birlikte Mahkemeye gönderilmesi esası kabul edilmiştir.

7. Tasarının yedinci maddesi ile Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun «Hüküm Uyuşmazlığı» na ilişkin 24 ncü maddesinin birinci fıkrası değiştirilerek, madde metninde mevcut olan «davacıların aynı olması» şeklindeki dize, taraflardan en az birinin aynı olması şeklinde kaleme alınarak madde yeniden düzenlenmiş ve bu hususta tereddütler kaldırılmış bulunmaktadır.

8. Tasarının sekizinci maddesi ile 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanuna bir ek madde eklenerek, gerek 2461 sayılı ve gerekse Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Kanununda, Başkanun sözcülüğü deyimi yerine «Danıştay Başsavcılığı», «Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Başsavcılığı» deyimleri kullanılmış olduğundan, Başkanun sözcülüğü şeklinde ifadesini bulan çeşitli maddelerde sırf bu değişiklikle maddelerin yeniden düzenlenmesine gidilmesi yerinde görülmediğinden, getirilen ek madde ile ilgili tüm maddeleri içerecek bir açıklığa gidilmiş bulunmaktadır.

9. Tasarının dokuzuncu maddesi ile Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun 17 nci maddesinin üçüncü fıkrası (15 ve 16 ncı maddelerde yapılan değişikliklerin zorunlu sonucu olarak) 20 nci maddenin ikinci fıkrası (ise 19 ncu maddenin ikinci fıkrasında yapılan değişikliğe uygun şekilde) yürürlükten kaldırılmaktadır.

10. Tasarıda yer alan geçici madde ile Kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren bir ay içinde seçilecek ilk kurulun göreve başlamasına kadar mevcut Başkan ve üyelerin görevlerini sürdürecekleri öngörülmektedir.

11. Tasarının onuncu maddesi yürürlük maddesidir.

12. Tasarının onbirinci maddesi yürütme ile ilgilidir.

Adalet Komisyonu Raporu

TC
Milli Güvenlik Konseyi
Adalet Komisyonu
Esas No. : 1/253
Karar No. : 41

20 Ocak 1982

MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

Adalet Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca Milli Güvenlik Konseyine sunulan «2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluşu ve İşleyişi Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı» Adalet Komisyonunda, ilgili Bakanlık ve Kuruluş temsilcilerinin iştirakiyle incelenmiştir.

Tasarının tümü benimsendikten sonra maddelerin müzakeresine geçilmiştir.

Tasarının 1, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10 ve 11 nci maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Tasarının ikinci maddesindeki; Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanının bir dönem için seçilebilmesi kuralı benimsenmemiş, görev süresi sona eren Başkanın bir dönem daha, üyelerin ise süreye bağlı olmaksızın seçilebilmelerine imkân sağlayacak biçimde dördüncü maddenin üçüncü fıkrası yeniden düzenlenmiştir.

Tasarının dördüncü maddesine, görevsizlik kararlarının kesinleşmesinden sonra işlem yapılması hususu madde metnine ilave edilmiştir.

Tasarının «Geçici maddesi», «Geçici 1 nci madde» olarak yeniden düzenlenerek, mevcut üyelerin görevlerini sürdürmeleri esası benimsenmiş ayrıca, sıfatları sona erecek olan Ceza Bölümündeki Danıştay üyeleri yerine, yenileri seçilinceye kadar bu üyelerin görevlerine devam etmeleri hususu ile diğer nedenlerle boşalmış olan üyeliklere de bir ay içinde seçim yapılması ve yeni seçilenlerin, yerine seçildikleri üyenin görev süresini tamamlamaları hususlarına madde metninde yer verilmiştir.

Komisyonca idare edilen «Geçici ikinci madde» ile Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlık görevini yapanların dönem sonunda yeniden seçilebilmesi, daha önce iki dönem bu görevde bulunmamış olmaları şartına bağlanmıştır.

Raporumuz Milli Güvenlik Konseyine arz olunur.

Başkan	Üye	Üye
Muzaffer BAŞKAYNAK	*Zeki GÜNGÖR*	*İsmet ONUR*
Hâkim Tuğgeneral	Hv. Hâkim Albay	Hâkim Albay

Üye
Y. Mete GÜNEL
Adalet Bakanlığı Kanunlar
Gn. Md. lüğü Başmüşaviri

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

2247 Sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin 6 ncı ve 7 nci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümüne, Yargıtay Hukuk Genel Kurulu ile Danıştay Genel Kurulunca kendi Başkan ve üyeleri arasından gösterecekleri iki kat aday arasından ikişer asıl, ikişer yedek üye Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca; Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Genel Kurulunca askeri hâkim sınıfından olan daire başkan ve üyeleri arasından gösterilecek iki kat aday arasından iki asıl, iki yedek üye Devlet Başkanınca seçilir.

Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümüne, Yargıtay Ceza Genel Kurulunca kendi başkan ve üyeleri arasından gösterilecek iki kat aday arasından üç asıl, üç yedek üye Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca; Askeri Yargıtay Genel Kurulunca daire başkan ve üyeleri arasından gösterilecek iki kat aday arasından üç asıl, üç yedek üye Devlet Başkanınca seçilir.»

MADDE 2. — Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun 4 ncü maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Görev dönemleri sona eren üyeler, yeniden seçilebilir.»

MADDE 3. — Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun 6 ncı maddesinin madde başlığı ile madde metni aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Başsavcıların Düşüncelerini Bildirmeleri ve Toplantıya Katılmaları :

Madde 6. — İlgili Başsavcılar veya görevlendirecekleri yardımcıları, gerekli gördüklerinde veya Mahkemece gerekli görülen durumlarda yazılı olarak düşüncelerini bildirirler veya toplantılarda sözlü açıklamalarda bulunurlar, oya katılmazlar.»

MADDE 4. — Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun 15 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 15. — Olumsuz görev uyuşmazlıklarında dava dosyası :

a) Ceza davalarında, son görevsizlik kararını veren mahkemece doğrudan,

b) Diğer davalarda taraflardan birinin istemi üzerine,

Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilerek görevli mahkemenin belirlenmesi istenir.»

MADDE 5. — Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun 16 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 16. — Uyuşmazlık Mahkemesi olumsuz görev uyuşmazlığı ile ilgili dosyaların ilk incelemesi sırasında ve gerekli gördüğü hallerde ilgili Başsavcıların görüşünü de alarak, görevli yargı merciini belirten kararını verir.»

MADDE 6. — Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun 19 ncu maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Mahkemenin gerekçeli kararı, dava dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilir.»

ADALET KOMİSYONU METNİ

2247 Sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun 4 ncü maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Görev süresi sona eren Başkan bir dönem daha seçilebilir. Üyelerin ise yeniden seçilmeleri mümkündür.»

MADDE 3. — Tasarının 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun 15 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 15. — Oolumsuz görev uyuşmazlıklarında dava dosyası :

a) Ceza davalarında son görevsizlik kararını veren mahkemece, bu kararın kesinleşmesinden sonra doğrudan doğruya.

b) Diğer davalarda, son görevsizlik kararını veren mahkemece bu kararın kesinleşmesinden sonra, taraflardan birinin istemi üzerine,

Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilir ve görevli mahkemenin belirlenmesi istenir.

MADDE 5. — Tasarının 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Tasarının 6 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklifi)

MADDE 7. — Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun 24 ncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«1 nci maddede gösterilen yargı mercilerinden en az ikisi tarafından, görevle ilgili olmaksızın kesin olarak verilmiş veya kesinleşmiş, aynı konuya ve sebebe ilişkin, taraflarından en az biri aynı olan ve kararlar arasındaki çelişki yüzünden hakkın yerine getirilmesi olanaksız bulunan hallerde hüküm uyuşmazlığının varlığı kabul edilir.»

MADDE 8. — Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanuna aşağıdaki Ek Madde eklenmiştir.

EK MADDE 1. — «Bu Kanunun çeşitli maddelerinde geçen Başkanunsözcüsü deyimi, yerine göre, Danıştay Başsavcısı ve Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Başsavcısını, Danıştay yardımcıları deyimi Danıştay tetkik hâkimlerini, kanunsözcüleri deyimi Danıştay savcılarını ifade eder.»

MADDE 9. — Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun 17 nci maddesinin üçüncü fıkrası ile 20 nci maddesinin ikinci fıkrası hükümleri yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE — Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra bir ay içinde seçilecek ilk Kurulun göreve başlaması ile Uyuşmazlık Mahkemesinin 2247 sayılı Kanuna göre seçilmiş olan Başkan ve üyelerinin görevleri sona erer.

Yürürlük :

MADDE 10. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme :

MADDE 11. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

15 . 10 . 1981

Başbakan
B. Ulusu

Devlet Bakanı
Başbakan Yardımcısı
Z. Baykara

Devlet Bakanı
Başbakan Yardımcısı
T. Özal

Devlet Bakanı
Prof. Dr. İ. Öztrak

Devlet Bakanı
M. Özgüneş

Devlet Bakanı
Prof. Dr. M. N. Özdaş

Adalet Bakanı
C. Menteş

Milli Savunma Bakanı
Ü. H. Bayülken

İçişleri Bakanı
S. Çetiner

Dışişleri Bakanı
İ. Türkmen

Maliye Bakanı
K. Erdem

Milli Eğitim Bakanı
H. Sağlam

Bayındırlık Bakanı
Dr. T. Önalp

Ticaret Bakanı
K. Cantürk

Sağlık ve Sos. Yrd. Bakanı
Prof. Dr. N. Ayanoğlu

Gümrük ve Tekel Bakanı
R. Baturalp

Ulaştırma Bakanı
N. Özgür

Tarım ve Orman Bakanı
Prof. Dr. S. Özbek

Çalışma Bakanı
Prof. Dr. T. Esener

Sanayi ve Tek. Bakanı
Ş. Kocatopçu

Enerji ve Tabii Kay. Bakanı
S. Bingöl

Turizm ve Tanıtma Bakanı
İ. Evliyaoğlu

İmar ve İskân Bakanı
Dr. Ş. Tüten

Köy İş. ve Koop. Bakanı
M. R. Güney

Gençlik ve Spor Bakanı
V. Özgül

Sosyal Güvenlik Bakanı
S. Şide

Kültür Bakanı
C. Baban

Milli Güvenlik Konseyi

(S. Sayısı : 327)

(Adalet Komisyonu Metni)

MADDE 7. — Tasarının 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 8. — Tasarının 8 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 9. — Tasarının 9 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümünde görevli Danıştay üyelerinin bu sıfatları sona erer. Ancak yeni seçimler yapılıncaya kadar görevlerine devam ederler.

Ceza bölümünde görevleri sona eren Danıştay üyeleri yerine ve diğer nedenlerle boşalmış olan üyeliklere, Kanunun yürürlük tarihini izleyen bir ay içinde seçim yapılır. Bu suretle seçilenler, yerine seçildikleri üyenin süresini tamamlar.

GEÇİCİ MADDE 2. — Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanının görev süresi sonunda yeniden seçilebilmesi, daha önce bu görevde iki dönem bulunmamış olması şartına bağlıdır.

MADDE 10. — Tasarının 10 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 11. — Tasarının 11 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ S. Sayısı : 328

6136 Sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar İle Diğer Aletler Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının Danışma Meclisince Kabul Olunan Metni ve Milli Güvenlik Konseyi Adalet Komisyonu Raporu. (D. Meclisi : 1/71; M. G. Konseyi : 1/302)

(Danışma Meclisi S. Sayısı : 50)

TC
Danışma Meclisi Başkanlığı
Genel Sekreterliği
Kanunlar Md. : 06-182 (1/71) 01-506

14 Ocak 1982

Konu : Kanun Tasarısı.

MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ GENEL SEKRETERLİĞİNE

Danışma Meclisi Genel Kurulunun 13.1.1982 tarihli 32 nci Birleşiminde görüşülerek işaret oyu ile kabul edilen, 6136 Sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Sadi IRMAK
Danışma Meclisi Başkanı

TC
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Tetkik Dairesi Başkanlığı
Sayı : 101-1001/06545

20 Kasım 1981

DANIŞMA MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Adalet Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 16.11.1981 tarihinde kararlaştırılan «6136 Sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı» ile gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini emirlerinize arz ederim.

Bülend ULUSU
Başbakan

GEREKÇE

6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun ek 1 nci maddesinde sayılan yargı kuruluşlarına ait binalarda, her türlü eğitim ve öğretim kurumlarında, öğrencilerin toplu olarak oturdukları yurtlarda veya benzeri yerlerde, sendikalarda, derneklerde veya bunlara yönetim veya yapı olarak doğrudan doğruya bağlantılı olan yerlerde veya bunların toplantı veya kongrelerinde, her türlü spor karşılaşma ve yarışmalarının yapıldığı yerlerde, grev veya lokavt yapılmakta olan işyerlerinde veya ceza ve tutukevleri ile her türlü ıslah ve infaz kurumlarında veya yukarıda yazılı kurumların eklentilerinde bu Kanuna aykırı olarak silah ve mermi bulunduranlara verilecek cezanın iki kat olarak hükmolunacağı belirlenmiş, bu gibi yerlerde sadece anılan kanunun 7 nci maddesinin birinci ve ikinci bentlerinde gösterilenlerin ateşli silahlarını taşıyabilecekleri ve bulundurabilecekleri hükmü yer almıştır.

7 nci maddenin birinci bendi; özel durumlarına göre silah taşıma yetkisine sahip olanları, ikinci bendi de; Bakanlar Kurulu kararı ile silah taşıyabileceklerine karar verilen Devlet, belediye, özel idare ve Kamu İktisadi Teşebbüsleri memur ve hizmetlilerini içermekte, böylece Bakanlar Kurulu kararıyla silah taşımakta olan hâkim ve Cumhuriyet savcılarının ek 1 nci maddede sayılan yerlerde silahlarını taşımaları mümkün olmakta idi. Ancak, 23.6.1981 tarih ve 2478 sayılı Kanunla 7 nci maddenin bent numaralarında da değişiklik yapılarak ilk sırada ve bir numara altında; Devlet Başkanı, Hükümet Başkanı ve üyeleri ile bu görevlerde bulunmuş olanlara yer verilmiş, diğer bentlerin numaraları da bu nedenle değiştirilmiştir. Buna rağmen ek 1 nci madde 2478 sayılı Kanun kapsamına alınmadığından Bakanlar Kurulu kararıyla silah taşıyan ve kararnameye ekli listede «Adli Görevli Bulunanlar» başlığı altında yer almış olan hâkimler ve Cumhuriyet savcılarının ek 1 nci maddede sayılan yerlerde silah taşımalarına veya bulundurmalarına olanak kalmamıştır.

Oysa, sayılan yerler arasında yargı kuruluşlarına ait binalar, ceza ve tutukevleri ile her türlü ıslah ve infaz kurumları gibi hâkim ve Cumhuriyet savcılarının işyerleri olan mahaller ile görev ifa edecekleri diğer yerler bulunmaktadır. Bu nedenle, görev ifa ettikleri bu gibi yerlerde silah taşıyabilmelerinin önlenmiş olması, silah taşımalarına izin verilmesindeki amaca ters düşmektedir.

Bu sonucu, 6136 sayılı Kanunda 2478 sayılı Kanunla yapılan değişiklikte ek 1 nci maddenin dikkatten kaçmış olması doğurmuştur.

İşte, bu sakıncayı gidermek ve eskiden olduğu gibi Bakanlar Kurulu Kararıyla silah taşıyanların da ek 1 nci maddede sayılan yerlere silahlarıyla girebilmelerini temin edebilmek amacıyla bu tasarı hazırlanmıştır.

Adalet Komisyonu Raporu

TC
Milli Güvenlik Konseyi
Adalet Komisyonu
Esas No. : 1/302
Karar No. : 42

20 Ocak 1982

MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

Danışma Meclisi Genel Kurulunun 13.1.1982 tarihli 32 nci Birleşiminde görüşülerek işaret oyu ile kabul edilen «6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı» ile gerekçesi Komisyonumuzca incelendi.

Tasarının tümü benimsenerek maddelerin müzakeresine geçildi.

Tasarının 1 nci maddesiyle değiştirilen ek 1 nci maddenin 2 numaralı bendine kanunun 7 nci maddesinin 4 ncü bendinde sayılan emekliler ilave edilmiş ve bu suretle görevlerinin doğal bir gereği olarak görevleri süresince silah taşımış olan bu kişilerin emekliliklerinde bu yönden kısıtlı duruma düşmeleri önlenmiştir.

Kanunun 7 nci maddesinin 3 ncü bendinde gösterilenlerin tamamının ek 1 nci maddede sayılan yerlere silahla girebilmeleri sakıncalı bulunduğundan bu hususta Komisyonumuzca düzenlenen metinde belirlendiği biçimde bir ayırım yapılmıştır.

Metnin yürürlük ve yürütmeye ilişkin 2 ve 3 ncü maddeleri aynen benimsenmiştir.

Milli Güvenlik Konseyinin onayına sunulur.

Başkan
Muzaffer BAŞKAYNAK
Hâkim Tuğgeneral

Üye
İsmet ONUR
Hâkim Albay

Üye
Edip GÜLTEKİN
Hâkim Albay

Üye
Feridun BALATLIOĞLU
Hâkim Albay

Üye
Ersin ESEROL
Hâkim Yarbay

Üye
Engin DOĞU
Adalet Bakanlığı
Kanunlar Gn. Md. Temsilcisi

Üye
Bahattin ABLUM
İçişleri Bakanlığı
Başhukuk Müşaviri

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

6136 Sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun ek 1 nci maddesinin (2) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«2. Bu maddede belirlenen yerlerde bu Kanunun 13 ncü ve 15 nci maddelerinde ve Türk Ceza Kanununun 264 ncü maddesinde yazılı olanları, bu Kanunun 7 nci maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü bentlerinde gösterilenlerin dışında, ruhsatlı olsalar bile taşıyan veya bulunduranlar, eylemleri daha ağır bir cezayı gerektirmediği takdirde altı aydan bir yıla kadar hapis ve iki bin liradan beş bin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılırlar.»

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

16 . 11 . 1981

Başbakan
B. Ulusu

Devlet Bakanı
Başbakan Yardımcısı
Z. Baykara

Devlet Bakanı
Prof. Dr. M. N. Özdaş

Dışişleri Bakanı
İ. Türkmen

Ticaret Bakanı
K. Cantürk

Tarım ve Orman Bakanı
Prof. Dr. S. Özbek

Turizm ve Tanıtma Bakanı
İ. Evliyaoğlu

Devlet Bakanı
Başbakan Yardımcısı V.
K. Erdem

Adalet Bakanı
C. Menteş

Maliye Bakanı
K. Erdem

Sağlık ve Sos. Yrd. Bakanı
Prof. Dr. N. Ayanoğlu

Çalışma Bakanı
Prof. Dr. T. Esener

İmar ve İskân Bakanı
Dr. Ş. Tüten

Sosyal Güvenlik Bakanı
S. Şide

Devlet Bakanı
Prof. Dr. İ. Öztrak

Milli Savunma Bakanı
Ü. H. Bayülken

Milli Eğitim Bakanı
H. Sağlam

Gümrük ve Tekel Bakanı
R. Baturalp

Sanayi ve Tek. Bakanı
Ş. Kocatopçu

Köy İş. ve Koop. Bakanı
M. R. Güney

Kültür Bakanı
C. Baban

Devlet Bakanı
M. Özgüneş

İçişleri Bakanı
S. Çetiner

Bayındırlık Bakanı
Dr. T. Önalp

Ulaştırma Bakanı
N. Özgür

Enerji ve Tabii Kay. Bakanı
S. Bingöl

Gençlik ve Spor Bakanı
V. Özgül

Milli Güvenlik Konseyi

DANIŞMA MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN

6136 Sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun Ek 1 nci maddesinin (2) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«2. Bu maddede belirlenen yerlerde bu Kanunun 13 ncü ve 15 nci maddelerinde ve Türk Ceza Kanununun 264 ncü maddesinde yazılı olanları bu Kanunun 7 nci maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü bentlerinde gösterilenlerin dışında, ruhsatlı olsalar bile taşıyan veya bulunduranlar, eylemleri daha ağır bir cezayı gerektirmediği takdirde altı aydan bir yıla kadar hapis ve ikibin liradan beşbin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılırlar»

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

ADALET KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

6136 Sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile diğer Aletler Hakkında Kanunun Ek 1 nci maddesinin (2) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«2. Bu maddede belirlenen yerlerde bu Kanunun 13 ncü ve 15 nci maddelerinde ve Türk Ceza Kanununun 264 ncü maddesinde yazılı olanları, bu Kanunun 7 nci maddesinin birinci, ikinci, dördüncü bentlerinde gösterilenler ve üçüncü bendinde gösterilenlerden;

a) Adli ve idari yargı hâkim ve savcıları ile bu sınıftan sayılanlar,

b) Valiler, vali muavinleri, kaymakamlar ve bucak müdürleri,

c) MİT mensupları,

d) Görevlerinin gereği olarak bulunanlar

Dışında, ruhsatlı olsalar bile taşıyan veya bulunduranlar, eylemleri daha ağır bir cezayı gerektirmediği takdirde altı aydan bir yıla kadar hapis ve ikibin liradan beşbin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılırlar.»

MADDE 2. — Danışma Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Danışma Meclisi metninin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ S. Sayısı : 326

2238 Sayılı Organ ve Doku Alınması, Saklanması, Aşılanması ve Nakli Hakkında Kanunun 14 ncü Maddesinin Son Fıkrasının Değiştirilmesine İlişkin Kanun Tasarısının Danışma Meclisince Kabul Olunan Metni ve Milli Güvenlik Konseyi İhtisas Komisyonu Raporu. (D. Meclisi : 1/8; M. G. Konseyi : 1/296)

(Danışma Meclisi S. Sayısı : 42)

TC
Danışma Meclisi Başkanlığı
Genel Sekreterliği
Kanunlar Md. : 06-58 (1/8) 01-234

5 Ocak 1982

Konu : Kanun Tasarısı.

MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ GENEL SEKRETERLİĞİNE

Danışma Meclisi Genel Kurulunun 4.1.1982 tarihli 26 ncı Birleşiminde görüşülerek işaret oyu ile kabul edilen 2238 sayılı Organ ve Doku Alınması, Saklanması, Aşılanması ve Nakli Hakkında Kanunun 14 ncü Maddesinin Son Fıkrasının Değiştirilmesine İlişkin Kanun Tasarısı ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Sadi IRMAK
Danışma Meclisi Başkanı

TC
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Tetkik Dairesi Başkanlığı
Sayı : K.K.T.D. 101-967/06324

23 Ekim 1981

MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınza arzı Bakanlar Kurulunca 15.10.1981 tarihinde kararlaştırılan «Organ ve Doku Alınması, Saklanması, Aşılanması ve Nakli Hakkında Kanunun 14 ncü Maddesinin Son Fıkrasının Değiştirilmesine İlişkin Kanun Tasarısı» ve gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini emirlerine arz ederim.

Bülend ULUSU
Başbakan

GEREKÇE

Çağımız tıbbının son gelişmeleri düzeyinde organ nakli konusu tıp tekniği ve ülke sosyo - ekonomik durumunu da etkileyen önemli bir sorundur.

Ülkemizdeki organ nakli uygulamalarına ilişkin 29.5.1979 tarihinde kabul edilen 2238 sayılı bir Kanun var isede, o günden bu yana bu yasa uygulamaları sonucu meydana çıkan bir kısım sorunların giderilmesi zorunlu olmuştur.

Bilindiği gibi değişik tür olaylardaki uygulamalarda, ölü muayenesi ve adli otopsi sonucunun beklenmesi zorunlu çok zaman ister. Halbuki alınacak organ ve dokunun belli ve sınırlı bir sürede alınması zorunludur. Bu taktirde ölü muayenesi ve adli otopsi sonucunu beklemeden nakledilecek organın amaca göre kullanılması imkânsızdır. Tıbbi ölüm halinin alınacak organlara bağlı olmadan organ ve doku naklinin adli otopsiden önce yapılmasına imkân sağlanması kaçınılamayacak teknik bir sorundur. Bu nedenlerle ve özellikle «Ölüden organ ve Doku Alma Koşulu :» başlığını taşıyan 2238 sayılı Kanunun 14 ncü maddesi son fıkrasında gerekli değişiklik yapılması öngörülmüştür.

MADDE GEREKÇELERİ

Kanun tasarısı 1 nci maddesinde; Kaza veya doğal afetlere maruz kalanlarda yaşamı sona ermiş olan kişinin yanında kanunda sayılan kimseleri yoksa, vesayet ve rıza aranmaksızın ölü muayenesi ve adli otopsiden önce, yaşamı sona eren kişiden alınacak sağlam doku ve organlarla, organ nakledilecek kişilerdeki ivedilik ve tıbbi zorunluluk hali 11 nci maddede belirlenen hekimler kurulu raporu ile saptanacaktır.

Tasarının 2 nci maddesi yürürlüğe, 3 ncü maddesi ise yürütmeye ilişkin hükümleri kapsamaktadır.

İhtisas Komisyonu Raporu

TC
Milli Güvenlik Konseyi
İhtisas Komisyonu
Esas No. : 1/296
Karar No. : 78

19 Ocak 1982

MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

Danışma Meclisince kabul edilen; Organ ve Doku Alınması, Saklanması, Aşılanması ve Nakli Hakkında Kanunun 14 ncü Maddesinin Son Fıkrasının Değiştirilmesine İlişkin Kanun Tasarısı, Komisyonumuzca incelenip görüşülmüştür.

Tasarı, gerekçesinde de belirtildiği gibi, 29.5.1979 tarihinde kabul edilen 2238 sayılı Kanunda uygulama sonucu meydana çıkan bazı sorunların giderilmesi amacıyla hazırlanmıştır.

Komisyonumuz tasarıyı olumlu mütalaa etmiştir.

Danışma Meclisince kabul edilen tasarının 1 nci maddesi; 2238 sayılı Kanunun 14 ncü maddesinin son fıkrasını değiştirmektedir. Komisyonumuz bu değişikliği, fıkra metninde yer alan «vücudun» kelimesini «vücudunun» şeklinde düzelterek benimsenmiştir.

Yükseköğretim kurumlarında; bilimsel inceleme ve araştırma faaliyetleri için, vücudunu ölümünden sonra bu faaliyetlerde kullanılmak üzere vasiyet edenlerle yataklı tedavi kurumlarında ölen veya bunların morglarına getirilen kimsenin sahip çıkmadığı ve adli kovuşturma ile ilgisi olmayan cesetlerin aksine bir vasiyet olmadığı takdirde muhafaza edilebilmesi ve bu konuda karşılaşılan sorunların çözümlenebilmesi amacıyla 14 ncü maddeye bir fıkra eklenmesi ve madde başlığınındeğiştirilmesi uygun mütalaa edilerek sunulmuştur.

2 ve 3 ncü maddeler yürürlük ve yürütme maddeleri olup Danışma Meclisi metni aynen benimsenmiştir.

Tasarı başlığı yapılan değişikliğe uygun hale getirilmiştir.
Emir ve tensiplerine arz olunur.

Cumhur EVCİL
Kur. Alb.
İhti. Kom. D. Bşk.

Altan ATEŞ
Mu. Yb.
Proje Yetkilisi

Üye
Tbp. Alb. Prof. Dr.
Aydın AKKAYA
G. A. T. A. Dekan Yrd.

Üye
Mustafa GÜLMEN
Tbp. Yb. Doç. Dr.
G. A. T. A. I. Har.
Kliniği Doçenti

Üye
A. Cemal GÖĞÜŞ
Adalet Bakanlığı Kanunlar
Gn. Md. Tetkik Hâkimi

Üye
Dr. İbrahim GÜROL
SSYB Danışma ve
İnceleme Kurulu Bşk.

Üye
Emine TUNALI
SSYB I. Huk. Müş. V.

Üye
Prof. Dr. Doğan TANER
Hacettepe Üniversitesi
Tıp Fak. Dekanı

Üye
Prof. Dr. Sıddık KARATAY
Hacettepe Üniversitesi
Anatomi Bl. Öğretim Üyesi

Üye
Prof. Dr. Doğan AKŞİT
Hacettepe Üniversitesi
Tıp Fakültesi Anatomi
Bl. Öğretim Üyesi

Üye
Doç. Dr. Gürsel ORTUĞ
Ankara Üniversitesi
Tıp Fakültesi Anatomi
Bl. Öğretim Üyesi

Üye
Doç. Dr. Mehmet HABERAL
Hacettepe Üniversitesi
Öğretim Üyesi

Üye
Doç. Dr. Abdülkadir AKYEL
A. Ü. İlahiyat Fak.
Öğretim Üyesi

Üye
Orhan SELEN
Ankara Belediyesi
Mezarlıklar Müdür V.

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Organ ve Doku Alınması, Saklanması, Aşılanması ve Nakli Hakkında Kanunun 14 ncü Maddesinin Son Fıkrasının Değiştirilmesine İlişkin Kanun Tasarısı.

MADDE 1. — 29 . 5 . 1979 tarihli ve 2238 Sayılı Organ ve Doku Alınması, Saklanması, Aşılanması ve Nakli Hakkında Kanunun 14 ncü madesinin son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Ölüden Organ ve Doku Alma Koşulu :

«Madde 14. — Kaza veya doğal afetler sonucu vücudun uğradığı ağır harabiyet nedeniyle yaşamı sona ermiş olan bir kişinin yanında yukarıda sayılan kişileri yoksa, sağlam doku ve organları, tıbbi ölüm halinin alınacak organlara bağlı olmadığı 11 nci maddede belirlenen hekimler kurulunun raporuyla belgelenmek kaydiyle, yaşamı organ ve doku nakline bağlı olan kişilere ve naklinde ivedilik ve tıbbi zorunluluk bulunan durumlarda, vesayet ve rıza aranmaksızın organ veya doku nakli yapılabilir. Bu hallerde, adli otopsi, bu işlemler tamamlandıktan sonra yapılır ve hekimler kurulunun raporu adli muayene ve otopsi tutanağına geçirilir ve evrakına eklenir.»

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

DANIŞMA MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN

2238 Sayılı Organ ve Doku Alınması, Saklanması, Aşılanması ve Nakli Hakkında Kanunun 14 ncü Maddesinin Son Fıkrasının Değiştirilmesine İlişkin Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 29.5.1979 tarihli ve 2238 sayılı Organ ve Doku Alınması, Saklanması, Aşılanması ve Nakli Hakkında Kanunun 14 ncü maddesinin son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Kaza veya doğal âfetler sonucu vücudun uğradığı ağır harabiyet nedeniyle yaşamı sona ermiş olan bir kişinin yanında yukarıda sayılan kimseleri yoksa, sağlam doku ve organları, tıbbi ölüm halinin alınacak organlara bağlı olmadığı 11 nci maddede belirlenen hekimler kurulunun raporuyla belgelenmek kaydıyla, yaşamı organ ve doku nakline bağlı olan kişilere ve naklinde ivedilik ve tıbbi zorunluluk bulunan durumlarda, vasiyet ve rıza aranmaksızın organ ve doku nakli yapılabilir. Bu hallerde, adli otopsi, bu işlemler tamamlandıktan sonra yapılır ve hekimler kurulunun raporu adli muayene ve otopsi tutanağına geçirilir ve evrakına eklenir.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

İHTİSAS KOMİSYONUNUN TEKLİF ETTİĞİ METİN

2238 Sayılı Organ ve Doku Alınması, Saklanması, Aşılanması ve Nakli Hakkında Kanunun 14 ncü Maddesinin Matlabı ile Son Fıkrasının Değiştirilmesi ve Bu Maddeye Yeni Bir Fıkra Eklenmesine İlişkin Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 29.5.1979 tarihli ve 2238 sayılı Organ ve Doku Alınması, Saklanması, Aşılanması ve Nakli Hakkında Kanunun 14 ncü maddesinin matlabı ve dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve bu fıkradan sonra aşağıdaki beşinci fıkra eklenmiştir.

«Ölüden organ ve doku alma koşulu ve cesetlerin bilimsel araştırma için muhafazası :

Kaza veya doğal âfetler sonucu vücudunun uğradığı ağır harabiyet nedeniyle yaşamı sona ermiş olan bir kişinin yanında yukarıda sayılan kimseleri yoksa, sağlam doku ve organları, tıbbi ölüm halinin alınacak organlara bağlı olmadığı 11 nci maddede belirlenen hekimler kurulunun raporuyla belgelenmek kaydıyla, yaşamı organ ve doku nakline bağlı olan kişilere ve naklinde ivedilik ve tıbbi zorunluluk bulunan durumlarda vasiyet ve rıza aranmaksızın organ ve doku nakli yapılabilir. Bu hallerde, adli otopsi, bu işlemler tamamlandıktan sonra yapılır ve hekimler kurulunun raporu adli muayene ve otopsi tutanağına geçirilir ve evrakına eklenir.

Ayrıca vücudunu ölümünden sonra inceleme ve araştırma faaliyetlerinde faydalanılmak üzere vasiyet edenlerle yataklı tedavi kurumlarında ölen veya bunların morglarına getirilen ve kimsenin sahip çıkmadığı ve adli kovuşturma ile ilgisi olmayan cesetler aksine bir vasiyet olmadığı takdirde 6 aya kadar muhafaza edilmek ve bilimsel araştırma için kullanılmak üzere ilgili yüksek öğretim kurumlarına verilebilirler. Bu cesetlerin defin hususu dahil tabi olacakları işlemler Adalet, İçişleri, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlıklarınca bu kanunun yayımı tarihinden itibaren 3 ay içinde çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.»

MADDE 2. — Danışma Meclisinin kabul ettiği 2 nci madde aynen benimsenmiştir.

(Hükümetin teklifi)

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

15 Ekim 1981

Başbakan
B. Ulusu

Devlet Bak. - Başbakan Yrd.
Z. Baykara

Devlet Bak. - Başbakan Yrd.
T. Özal

Devlet Bakanı
Prof. Dr. İ. Öztrak

Devlet Bakanı
M. Özgüneş

Devlet Bakanı
Prof. Dr. M. N. Özdaş

Adalet Bakanı
C. Menteş

Milli Savunma Bakanı
Ü. H. Bayülken

İçişleri Bakanı
S. Çetiner

Dışişleri Bakanı
İ. Türkmen

Maliye Bakanı
K. Erdem

Milli Eğitim Bakanı
H. Sağlam

Bayındırlık Bakanı
Dr. T. Önalp

Ticaret Bakanı
K. Cantürk

Sağlık ve Sos. Yrd. Bakanı
Prof. Dr. N. Ayanoğlu

Gümrük ve Tekel Bakanı
R. Baturalp

Ulaştırma Bakanı
N. Özgür

Tarım ve Orman Bakanı
Prof. Dr. S. Özbek

Çalışma Bakanı
Prof. Dr. T. Esener

Sanayi ve Teknoloji Bakanı
Ş. Kocatopçu

Enerji ve Tabii Kay. Bakanı
S. Bingöl

Turizm ve Tanıtma Bakanı
İ. Evliyaoğlu

İmar ve İskân Bakanı
Dr. Ş. Tüten

Köy İşleri ve Koop. Bakanı
M. R. Güney

Gençlik ve Spor Bakanı
V. Özgül

Sosyal Güvenlik Bakanı
S. Şide

Kültür Bakanı
C. Baban
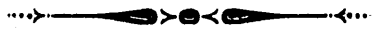
(Danışma Meclisinin kabul ettiği metin)	(İhtisas Komisyonunun teklif ettiği metin)
MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.	MADDE 3. — Danışma Meclisinin kabul ettiği 3 ncü madde aynen benimsenmiştir.